National Library
Bibliothèque Nationale
DEC 8 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JO...

B103/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2H9. Editor-in-Chief — KRIS SIDARS. Phone 465-7962. United States Editorial Office: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; California—Editor KARLIS KALEJS, 3[illegible] Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 46 SESTDIENA, 1977. GADA 26. NOVEMBRIS 27. GADS
SATURDAY, NOVEMBER 26, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

Brīvības sardze pie Toronto pilsētas valdes nama Latvijas proklamēšanas dienā ilga 12 stundas. Attēlā pie Latvijas karoga stāv Korijs Avots, latviešu tautasdziesmas mikrofonā dzied jaunieši. Koklē Atis Freimanis. Dzied no kreisās: Sandra Klepere, Ilze Miezīte, Laima Gulēna un citi jaunieši. Foto: J. Liģers

Lai kliedz vētras putns

SVINĪGS 18. NOVEMBRA SVĒTKU AKTS TORONTO UNIVERSITĀTĒ

Tas šogad pirmo reizi notika Toronto universitātes Convocation plašajā zālē ar trim balkoniem, kas spēj uzņemt 1700 apmeklētāju. 18. novembra sarīkojums zāli bija piepildījis gandrīz līdz kapacitātei — vairāk nekā 1500 šī svinīgā brīža dalībnieku. Liekas, ka tik liels skaits mūsu valstssvētku dienas atcerē Toronto pulcējies pirmo reizi. Arī galvenais svētku akta runātājs Latviešu nacionālā fonda ģenerālsekretārs dzejnieks Andrejs Eglītis atzina, ka viņš pirmo reizi stāvējis tik lielas latviešu auditorijas priekšā.

Atskanot Kanadas himnai, latviešu skauti un gaidas ienesa Kanadas un Latvijas valstu karogus. Archibīskaps A. Lūsis savā lūgšanā Mūsu Tēvs bija ievijis vārdus par mūsu tautas likteņgaitām, kurā klusā un svētsvinīgā bijībā vienojās visa plašā auditorija, katram savā sirdī izjūtot mūsu tautas lielo postu un lūdzot Lielā Likteņa lēmēja palīdzību.

Rīcības komitejas priekšsēdis G. Sukse sveicināja daudzos apmeklētāju simtus Latvijas 59. gadskārtā un aicināja vienoties Latvijas valsts himnā. Tad aplausiem šalcot pie runātāju katedras nostājās dzejnieks Andrejs Eglītis, lai teiktu galveno svētku runu. Aiz viņa bija Latvijas valsts lielais ģerbonis, kuŗu iekļāva divi lielie sarkanbaltsarkanie karogi. Karogs bija arī Andreja Eglīša runas pamatā, aicinātājs un saucējs.

„Pazaudējot 18. novembŗa ideju, mēs zudīsim paši," teica dzejnieks savā runā. Kad mūsu tauta pašlaik stāv uz" būt vai nebūt" robežas, nekļūsim zemdeni. Kas saņems un nesīs tālāk mūsu brīvības lāpu?" jautāja Dievs, Tava zeme deg autors. Viņš aicināja neatteikties no sāktās cīņas par mūsu tautas un valsts brīvību. Pēc 2. Pasaules kaŗa beigām mēs esam pārkārtojušies cīņai "miera laika apstākļos". Mēs arvien skaidrāk redzam, ka laiks no jauna prasa mūsu spēku un uzdevumu pārgrupēšanu. Iniciātīvu, cīņas vadību, politisku, stratēģisku un taktisku mērķu formulēšanu sāk pārņemt tautas kodols okupētajā Latvijā ar savām pretestības grupām. Programs, mūsu trimdas politiskai darbībai ir milzīga nozīmē; šīs cīņas veicināšanai, nākot ar padomiem un ierosinājumiem, atbalstot šo cīņu savās pašvērumā zemēs un aicinot mums draudzīgās valstis palīgā.

Ar apbrīnu un cieņu mēs uzzinām par drosmīgajiem latviešiem, lietuviešiem un igauņiem, kas nav baidījušies protestēt pret tautu apspiešanu un dzimtenē prasīt brīvību. Viņu darbībai jāvēršas plašumā un dziļumā — jāatbalsojas brīvajā pasaulē. Tādā skatījumā viens no galvenajiem brīvo latviešu uzdevumiem būtu arī atbalstīt visu, kas šajā virzienā notiek un notiks okupētajās Baltijas valstīs.

Trimdā daudz runāts par sakariem ar okupēto Latviju. Politiska vērtība var būt tikai tādiem sakariem, kās nav pakļauti okupantu varas kontrolei. Tādi sakari jau pastāv, bet izvēršami daudz plašāk. Braukt uz dzimteni ģitāru trinkšķināt, lai it kā mācītos latviešu valodu, nav nozīmes. To var iemācīties kursos un visās universitātēs. Vai šie braucēji uz Rīgas kursiem maz padomājuši, ka turpat blakus spaidu darbu nometnēs ieslodzīti tādi paši latviešu jaunieši, kas alkst un cīnās par elementārām cilvēka tiesībām? Mēs braucam uz Rīgu kā memmes dēliņi, nereāzam un neprasām neko! (Aplausi).

Nepaliksim par 18. novembŗa izpārdotājiem! — aicināja Andrejs Eglītis. Mēs braucam, aizbraucam un pārbraucam un sakām: "Nost ar politiku!" Mums jābrauc tikai ar politiskām prasībām, tās izvēršot katrā braucienā, jo šis ir politisko prasību laiks. Mums šeit nav svarīgi klausīties Rīgas dzejniekus, bet jāprasa, kādā politiskā pozicijā viņi stāv! Ja viņi to nevar godīgi pasacīt, ja nevēlas palīdzēt savai tautai, lai brauc mājās.

Baltijas valstīs sākusies pretestības kustība, Baltijas tautas modušās brīvības cīņai. Mēs esam lepni ar mūsu jaunatni tēvzemē, kas droši stāv sardzē par sarkanbaltsarkano brīvības karogu. Tas pats notiek Lietuvā un Igaunijā. Lai kliedz vētras putns! Esi karsts vai auksts, draugs vai ienaidnieks, bet parādi sevi. Remdenie izspļauami. Tas ir ceļš uz mūsu mājām, mūsu Latviju! nobeidza Andrejs Eglītis.

Daudzie simti svinīgā akta dalībnieku spontāni piecēlās kājās un runātājam ilgi aplaudēja.

(Turpinājums 20. lp.)

Palielina līdzekļus Eiropas aizsardzībai

ASV aizsardzības ministrs Harolds Brauns nolēmis palielināt aizsardzības budžetu līdz 130.000 miljonu dolaru apmēram, kas ir par 14.000 miljoniem dolaru vairāk nekā līdzšim. Gandrīz visi šie miljoni paredzēti Atlantijas paktam un Eiropas aizsardzībai. Viņš paredzējis pastiprināt aviāciju un piegādāt modernus tankus. Tas būtībā ir prezidenta Kārtera aizsardzības politikas turpinājums, kas šā gada janvārī, pārņemot Forda aizsardzības budžetu, to samazināja, bet tomēr piešķīra Eiropas aizsardzībai vairāk līdzekļu nekā bija iepriekš paredzēts.

Vīza ar noteikumiem

Kaŗa laika varonim ģen. Pjotram Grigorenko, kas bija viens no pirmajiem disidentiem Padomju savienībā, beidzot piešķirta vīza uz ASV, lai izdarītu kādu iekšēju operāciju. Vīza piešķirta ari viņa sievai un audzu dēlam uz 6 mēnešiem. Vīza saistīta ar noteikumu, ka Grigorenko nedrīkst runāt sanāksmēs un satikties ar trimdinieku grupām. Grigorenko izteicis bažas, ka pēc brauciena viņam vairs neļaus Pad. savienība atgriezties.

Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš

notiks š. g. 3. decembrī no pl. 10—9 vak. un 4. decembrī no pl. 10—4 pēcp. DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto.

- ROTAS
- LATVISKI AUDUMI
- KERAMIKA
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI
- GLEZNAS
- GRĀMATAS
- SKAŅU PLATES
- PIPARKŪKAS no pašu ceptuvēm
- KAFIJA
- MEDUS
- PUĶES
- GARŠĪGAS PUSDIENAS
- BAZĀRS
- DV KLUBS jūsu rīcībā

Ziemas svētku vecītis un fotografs gaidīs mazos draugus sestdien no pl. 2—4 pēcp., svētdien no pl. 12—2 pēcp.
Laipni ielūdz RĪCĪBAS KOMITEJA

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. G. 26. NOVEMBRIS,— 46.NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 894-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403, Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Tasin Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiešas manuskriptus pēc vajadzības lūdzu iesūtīt. Neizlietotus manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskā uzskata un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas teipu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Politiskās realitātes

LNF ĢENERĀLSEKRETĀRA ANDREJA EGLĪŠA VĒSTĪJUMS LATVISKI NERUNĀJOŠIEM VIESIEM 18. NOVEMBRĪ SARĪKOJUMĀ TORONTO

(Tulkojums no angļu valodas)

Ilgus gadus rietumu politologi pret komūnisma sludinātājiem sajuta kā trūkumu, ka viņiem nebija vienotas ideoloģijas, ko stādīt pretim komūnisma dogmām. Demokratija kā ideoloģija šim nolūkam nebija īsti piemērota, starp citu tādēļ, ka dažās zemēs demokratijai dažāds saturs. Liekas, ka šis nespēks tagad ir pārvarēts, un rietumi izveidojuši ideoloģiju, kas plaši atbalsojas arī komūnisma zemēs. Šī ideoloģija saucas — cilvēka tiesības. Tai var būt līdzīgs spēks, kā kādreiz kristiešiem krusta zīme.

Padomju vara mīl demonstrēt savu spēku. Bet blakus spēkam ir arī zīmes, kas neapšaubāmi liecina par vājumu. Viena pazīme starp daudzām citām ir — jaunā padomju konstitūcija. Pēc 14 gadu darba Kremļa vadība nav spējusi dot neko jaunu, kas atraisītu spēku un virzītu uz priekšu. Un kā gan vadība lai to spētu, ja priekšgalā joprojām sēž večuki ar iepelējušām domām. Nespēja atjaunoties ir vājuma pazīme!

Komūnisms krievu versijā pēckara gados zaudējis daudz savas pievilcības ārpus Pad. savienības robežām. Par to liecina daudzās reformistu partijas, ideoloģiski strīdi un šķelšanās. Ar savu ideoloģiju Maskava vairs nevar iegūt jaunus piekritējus. Tai vietā tā spiesta pāriet uz senām imperiālistu metodēm: draudzību pirkt ar lielgabalu piegādi, par atbalsta punktiem maksāt ar tankiem un raķetēm. Tā var būt sākuma fāze varenības sabrukumam.

Šodien, kad krievu armija vēl stāv pie Prāgas, Berlīnes un Varšavas. Latvija var likties atrodamies tālu aiz frontes, dziļā krievu aizmugurē, bez izredzēm uz brīvību. Bet tas ir paviršs skatījums. Vācijas robežas austrumos vēl joprojām nav noteiktas miera līgumā. Nav arī miera līguma starp Pad. savienību un Japānu. Dzīve liecina, ka arī Berlīnes jautājums joprojām un bieži izraisa nesaskaņas. Nespēja panākt savām robežām starptautisku atzīšanu arī ir nespēka pazīme. Šo ainu papildina vēl tas, ka arī Baltijas valstu ietilpināšana nav starptautiski atzīta. Līdz ar to mūsu jautājums ir sastāvdaļa kādā lielā kompleksā. Jau tas vien, ka 30 gados krieviem nav izdevies šo spēli izšķirt savā labā, satur zināmas cerības nākotnei.

Latvieši, igauņi un lietuvieši nav apguruši prasīt neatkarību savām dzimtajām zemēm un pacelt savas balsis arvien skaļāk.

Lūdzu ziedojiet

PATIESĪBAS FONDAM

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi uz vārda „TRUTH FUND" un nosūtāmi: „TRUTH FUND", c/o Tremont Savings, Acct. No. 405816, 3445 Jerome Avenue, Bronx, N.Y. 10467, USA.

PATIESĪBAS FONDS

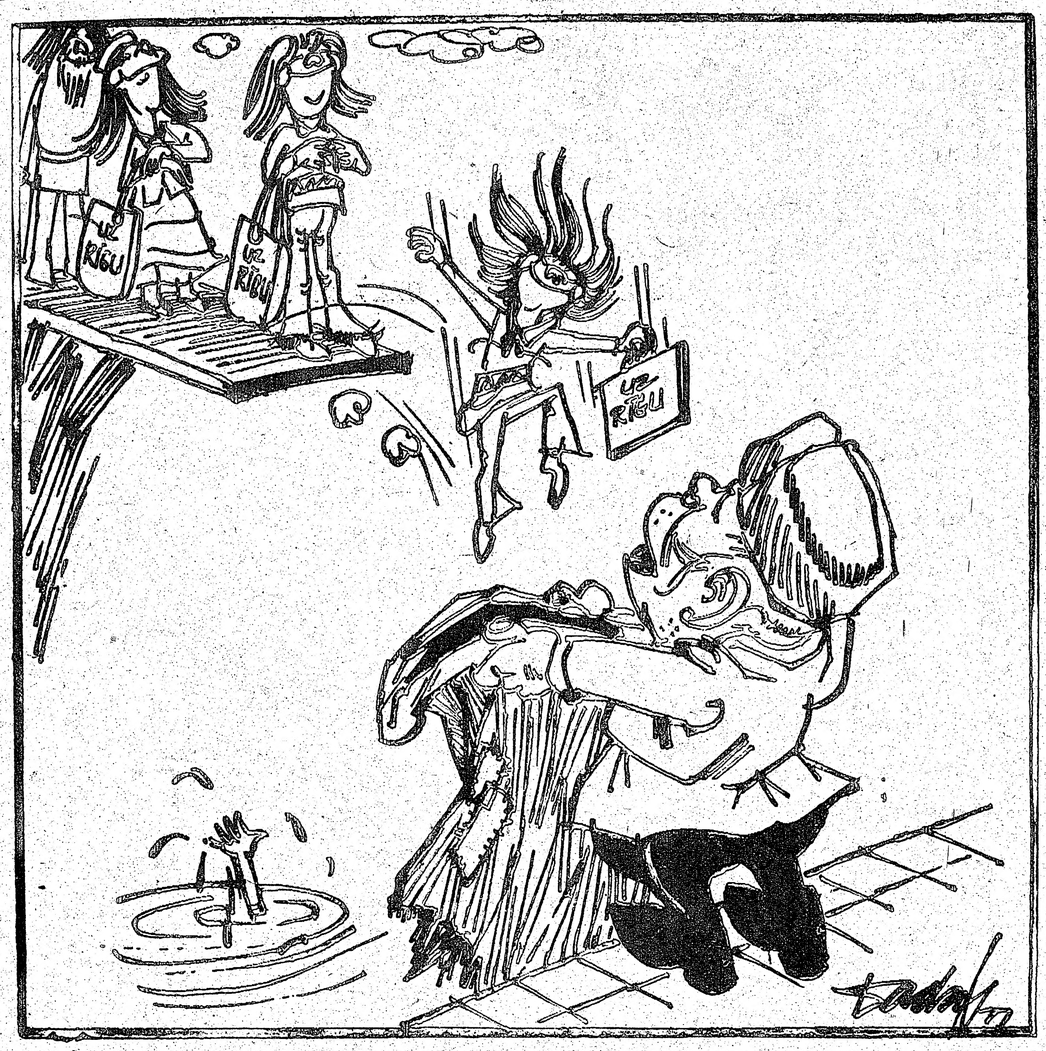

Lēciens okupantu maisā.

Lasītāju vēstules

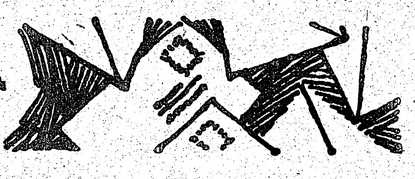

APBALVOJUMI

Katru gadu 18. novembra aktos pasludina Kultūras fonda apbalvojumus, prēmijas un goda diplomus dažādiem kultūras darbiniekiem. Ņujorkā svinīgais akts notika jau 13. novembrī. Kultūras fondam visvairāk devuši ASV latvieši — mazliet pāri 8000 dol. resp. ALA valdes rīcībā esošie PBLA Kultūras fonda līdzekļi. Otrā vietā ar savu 2500 dol. devumu ir Kanada (LNAK), trešā vietā Austrālija ar 1600 dol. Eiropas devums ir 500 dol. Piešķirumu „lauvas tiesa" arī palikusi ASV, Amerikas latviešu apvienības kultūras darba sekmēšanai vien 7600 dol., ieskaitot dažādus ALA kultūras biroja projektus.

Kultūras fonda balvas preses nozarē līdz šim piešķirtas trim laikraksta Laiks redaktoriem, bet izdevējam Helmāram Rudzītim Goda diploms. Šogad apbalvojums (Kr. Barona prēmija) piešķirta Laika Klīvlandes korespondentam Jānim Ladusānam. Iepriekšējos gados Londonas Avīzes redaktoram P. Aigaram pēc nāves piešķirts Atzinības raksts, bet J. Andrupam Kultūras fonda balva, tāpat laikr. Latvija redaktoram Vācijā O. Kalējam un Austrālijas Latvietis redaktoram E. Dēliņam. KF balvu saņēmusi arī Vatikāna raidītāja latviešu nodaļas vadītāja Rasupe. Šogad Kultūras fonda balva piešķirta Latvija Amerikā redaktoram K. Sidaram.

Ar balvu piešķiršanu preses darbiniekiem ārpus laikrakstu iznākšanas vietām radušies daži precedenti. Tādas jau piešķirtas Laika redaktoram Toronto un šogad šī pašā laikraksta korespondentam Klīvlandē. Tagad ir jautājums, vai turpmāk balvas piešķirs arī pārējo latviešu laikrakstu redaktoriem un korespondentiem uz vietām? Latvijai Amerikā, piemēram, darbojas redaktori Ņujorkā, Austrālijā un Čikagā un korespondenti dažādās vietās, tie arī veic profesionāli apzinīgu darbu un ir izcili žurnālisti. Arī citiem latviešu laikrakstiem ziņas jau gadiem sūta viņu korespondenti no dažādām vietām, kas arī būtu pelnījuši atzinību.

Sagaidāms, ka balvu piešķīrēji to turpmāks ņems vērā.

LPB biedrs Ņujorkā

KREMĻA SLĒPTĀ ĪSTENĪBA

Pad. savienība, svinot savu 60 gadu pastāvēšanu, parādīja, cik lielā mērā pasaule sadalīta starp komūnistu diktatūru un rietumu demokratijām. Maskavā tāpat citās pilsētās, sarkanarmijas vienības savu ieroču demonstrācijās skaidri uzsvēra padomju imperijas vienīgo varas uzturēšanas veidu. Izsludinātajā amnestijā Kremlis arī visiem apliecināja padomju valstī valdošos tiesību principus, kas piešķir žēlastību kriminālnoziedzniekiem, bet patur cietumā katru, kas patstāvīgi domā, kam ir citādi cilvēka cieņas un brīvības ideāli nekā partijai. Vērtējot Maskavas bazūnētās svinības, nedrīkst aizmirst, ka Pad. savienībai netrūkst milzīgas territorijas ar milzīgām, neizmantotām zemes bagātībām, bet tā tomēr nekautrējās okupēt Baltijas valstis. Pad. savienība vēl tagad nespēj apgādāt savus pilsoņus ar visu, kas nevieciešams normālai dzīvei. Nekur citur pasaulē netiek tik daudz naida un melu mērķtiecīgi kultivēts, nav tik ass šķiru iedalījums, prasot vairāk ražot, vairāk strādāt kā tas ir tieši proletāriāta „paradīzē" — Pad. savienībā. Neviena valsts nav sev pakļāvusi tik daudz citas tautas un zemes kā padomju imperija.

Alberts Eglītis Reinzemē

KAD UPURU BŪTU MAZĀK?

Latvija Amerikā 29. okt. numurā iespiestajā rakstā — Vairāk cienības — lasāms par prezidenta K. Ulmaņa sarunu ar pils pēdējo komandantu plkv. O. Neimani par tautas un armijas noskaņojumu, kas bijis par cīnīšanos pret iebrucēju, bet prezidents aizbildinājies, ka nevarot riskēt ar karavīru dzīvībām, jo mums nav bijis cerību uz panākumiem.

Nav šaubu, ka Ulmanis labi zināja mūsu armijas apbruņojumu. Sevišķi vāji apbruņota tā bija ar smagajiem ieročiem. Pat franču haubices bija uz negrozāmām lafetēm, smago tanku neviena, tāpat bumbveži, ja neskaita divplākšņu lidaparātus, kuriem bija *piemontētas* ierīces, lai piekabinātu bumbas. To saprata Ulmanis, tādēļ nevēlējās sākt cīņu, jo viņa sirdsapziņa neatļāva riskēt ar karavīru dzīvībām, kur nebija ne mazāko izredžu uz panākumiem.

Man tieši 1940. g. 17. jūnijā gadījās darba komandējums Mangaļu salā (pie Rīgas jūras līča). Krastu aizsardzības baterijas karavīri bija gatavi cīnīties, bet pienākusi pavēle neprototies. Rīgas jūras līcis bijis pilns ar krievu karakuģiem. „Varbūt krievi ar savu karakuģu viesuļuguni mūs noslaucītu, tad tomēr neviens mūsu šāviens nebūtu gājis viņiem garām, stāstīja kāds seržants.

Paliek neatbildēts jautājums, vai armijai cīnoties, latviešu tautai būtu bijis mazāk upuru nekā tagad, kad to lēnām iznīcina pašu zemē bez neviena šāviena?

Pauls Zemītis
Toronto

KARALIENES ATZINĪBA

Karalienes sudraba jubilejas sarīkojumā, kas bija veltīts par godu jaunajiem kanadiešiem ar izciliem sasniegumiem zinātnē un mākslā, karaliene apjautājusies Dr. Vairai Freibergai par viņas zinātnisko darbu un pētījumiem.

Jāpriecājas, ka iemīļotajai 2x2 un Kalamazū kursu lektorei izrādīta tāda interese.

Ināra Matīsa Toronto

SARĪKOJUMI UN IEEJAS CENAS

Bieži lasu laikrakstā Toronto latviešu sarīkojumu sludinājumus, bet rīkotāji dažkārt nevēlas paziņot lasītājiem ieejas maksas. Apmeklētājiem tās ir svarīgi zināt, lai nepiedzīvotu vilšanos, jo jāzina, cik katram kabata aļauj. Ja nu maksa kabatai nepiemērota, bet to iepriekš nezinot, kāds sarīkojumā tomēr ieradies, tas bijeti arī nopērk. Būtu ļoti apsveicami, ja sarīkojumu rīkotāji turpmāk savos sludinājumos paziņotu arī ieejas cenas.

Valdis Šteinmillers Toronto

Mūsu trimdas literātūrā ienāk jauna autore

JĀŅA KADIĻA SARUNA AR JAUNSUDRABIŅA FONDA LAUREĀTI LAIMU KALNIŅU

Akadēmiskās organizācijas Ramave saietā Latviešu namā Toronto apsveica divus Jaunsudrabiņa fonda laureātus - Artūru Baumani un Laimu Kalniņu, kas ienāk mūsu trimdas literātūrā samērā diezgan vēlu. Viņa dzimusi Rīgā 1922. gadā, beigusi 1. Liepājas valsts gimnaziju 1940. gadā. Sākusi architektūras studijas Latvijas universitātē, bet gradu ieguvusi 1949. gadā Braunšveigas techniskajā augstskolā. Kopš 1950. gada dzīvo ASV, kur strādājusi savā arodā. Pēdējos pāris gadus algotu darbu vairs nestrādā. Nelielā ģimene — viņas sirmā māmuļa, inž. Jagara atraitne, vīrs jurists Kārlis Kalniņš un meita Maruta dzīvo Vašingtonas apkaimē.

"Kad un kā radās interese par rakstniecību," jautāju rakstniecei.

Nu, protams, ar pasakām un bērnu stāstiņiem. 13 gadu vecumā sajūsminājos par Mopasānu, bet visdziļāko interesi radīja Rainis un Ibsens. Pēru Gintu mācījos no galvas.

"Kad īsti sākāt rakstīt?"

1970. gadā, kad uzrakstīju nelielo noveli Ģindenis, ar drusku fantastisku saturu, kas iespiesta Ceļa Zīmēs 1971. gadā. Pēc tam radušies vēl kādi 12 prozas sacerējumi, kas iespiesti periodikā; lielāko tiesu žurnālā Jaunā Gaita un Vācijas laikrakstā Latvija. — Kāpēc es sāku rakstīt? Zināma veida turpinājums architekoniskam darbam. Ja dzīves pirmajā pusē rūpējos par formām, kuŗās norisinās cilvēka ārējā dzīve — architektoniskie veidojumi — tad dzīves otrā pusē sāku domāt par formu, kuŗā varētu ietērpt cilvēka iekšējās dzīves atveidojumu.

Vārdam „forma" Laimas Kalniņas mākslā izcila nozīme. Apveltīta ar bagātu fantaziju un reizē spēju ikdienā saskatīt neikdienišķo, viņa ir jaunu izteiksmes formu meklētāja. Prātā nāk kāds teiciens no viņas pirmajiem darbiem: "Kad cilvēki klusē, runāt sāk lietas — čukst akmens savu stāstu, dzied dziesmu koks" (Bērni un sapņi) Un lietu valoda aizvien ir simbolu valoda. Laima Kalniņa to saklausa un meklē sakarības ar cilvēku dzīvēm. Bieži tās izvēršas vizijās, un tad vairs nav ietilpināmas stāstījumā ar noteiktu fābulas pavedienu, ja arī šie simboli un vizijas saistās ar kādu konkrētu notikumu vai cilvēku dzīvē.

Visskaidrāk un pilnīgāk tas izpaužas viņas godalgotajā darbā — Kur upes satiekas. Tās nav upes fiziskā nozīmē, bet vietas nosaukums, pārtulkots no indiāņu valodas vai varbūt pašas rakstnieces izdomāts, jo viņa vispār mīl eksotiskus nosaukumus. Tā kāda viesnīca saucas Skats no mūsu redzes viedokļa, visbiežak minētās meitenes vārds ir Rudzu Puķe u.t.t. Stāsta nosaukumā var ietulkot arī simbolisku nozīmi.

Centrālais notikums te divu studeņšu, latviešu meitenes Rudzu Puķes un viņas studiju biedrenes, amerikānietes Sedijas, viena sēmestŗa pieredze Honkongā, pēc tam ceļojums caurim Ķīnai, Sibirijai, Kazachstanai, Eiropas Krievijai, Latvijai un Polijai atpakaļ uz Ameriku. Bet šie un citi agrāki un vēlāki notikumi atklājas ne visai noteiktā secībā, bet pamazām, refleksiju veidā, skaŗot norises un personas pārmaiņus dažādās vietās un laikos, reizēm arī atgriežoties pie iepriekšējām situācijām, jo rakstnieci interesē ne tik daudz notikumi, cik to sakarības ar personām, kas tajos parādās.

"Liktenis, mēs sakām viegli, brīnums vai nejaušība, un smejoties zīlējam kārtīs vai zvaigznēs — bet sakarība, vai nav tā, ka sakarība vienmēr ir dziļāka nekā tai var piekļūt mūsu prāts un apziņa," saka rakstniece šai stāstā

Liktenis vai nejaušība, kad meitenes izglābjas no nelaimes, pēkšņā iedomā atteikdamās no izbraukuma kalnos, kam ilgi gatavojušās un jau rindā nostāvējušas pēc biļetēm; vēlāk izrādās, ka autobuss ceļā smagi sadragāts. Un kāds tam sakars ar Samu Šemu gudru un draudzīgu ķīnieti, kas Rudzu Puķei bija dāvinājis bambusa gredzenu, domājams, ar kādu senu ticējumu nozīmību.

Tie tikai pāris kailu faktu, kas, tāpat kā daudzi citi, stāstā ietverti nojautu un minējumu gleznainās refleksijās, nerunājot par dažām ļoti nozīmīgām personām, kā zīlnieci un Sedijas vīru Džonu.

Sacerējuma dziļākā doma beigās varbūt izsakāma ar autores citētā 3. gadsimta religiskā filozofa Origena vārdiem: "Mēs esam nākuši tālu ceļu: saprotiet — jūsos ir saule un mēness un tālas zvaigznes: pasaules atveids ir jūsos. Bezgala senas ir mūsu sārti ritošās asins lāses, no mātes uz bērnu mantotās."

Jauno grāmatu kristības

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO PIEKTĀ KONTINENTA

Latviešu preses biedrības Austrālijas kopas grāmatu apgāds, sākot jau ar pirmo izdoto grāmatu — Ernas Ķikures stāstiem un tēlojumiem Mūsu kaimiņš, rīko biedru jaunizdoto grāmatu „kristības". Ir teicējs, krustmāte, krusttēvs, dancina un apdāvina pādīti. Pēdējās šādas izdarības notika LPB sidnejiešu pagājušā mēneša sanāksmē, kad kristīja Eduarda Šmugaja kaŗa dienu atmiņu grāmatu No Rīgas līdz Putlosai. Teicēja un krusttēva pienākumus veica LPB Austrālijas kopas vicepriekšsēdis A. Zariņš.

„Vācu paruna sakot, ka katram kārtīgam vīram savā mūžā esot jāiestāda koks, jāsagādā pēcnācējs un jāsaraksta grāmata," teica kopas vicepriekšsēdis. Pēdējo noteikumu, kaut tuvu 70 gadu jubilejai, īstenojis arī Eduards Šmugajs. Grāmata varētu radīt vilšanos tiem, kas no šī mūsu autora gaidīja cēlos, izmeklētos vārdos apgarotu ideālismu, patriotisma piesātinātas rindas, varonību. Grāmata tomēr patiks daudziem. Pēdējās nedēļās kopš grāmatas izdošanas referents saticis daudzus, kas bez jautāšanas apliecinājuši, ka izlasījuši grāmatu bez pārtraukuma, kas tagad ir reta parādība.

To pašu vēstures posmu, notikumus un darbības vietu esam lasījuši vairāku autoru darbos, piemēram, Aivara Ruņģa Vai, bāliņ, tālu jāsi un Alfreda Dziļuma Tornas grāvrači. Aivars Ruņģis priekšvārdā raksta: šī grāmata ir veltījums maniem skolas biedriem un tiem brīvās Latvijas jauniešiem, kam bija lemts piedzīvot skaisto bērnību savā valstī un kas cīņā par savas valsts tiesībam atdeva savas dzīvības." — Ruņģis centrā nostāda atseviško kaŗavīru, kluso varoņu izjūtas. Alfreds Dziļums Tornas grāvračus tēlo gan kā vienību, gan atsevišķus individus: varoņus un zaķa pastalas, kuŗiem tomēr ir bijis kāds svars sarkanarmijas velteņa gaitas palēninašanā.

E. Šmugaja rakstītais ir tuvāks Hašeka Drošsirdīgā kareivja Šveika piedzīvojumiem. Nevienā rindā No Rīgas līdz Putlosai nemana kaŗavīra varonību, skolās mācīto ideālismu. Vienīgais izņēmums — biedriskums ar Kaimiņu. Autors grāmatas vāka apvalka ieloka iekšpusē brīdina, ka tā nav domāta kā literārs darbs, bet gan ar žurnālista zīmuli uzrakstītas atmiņas par faktiskiem notikumiem un personiskiem piedzīvojumiem Otrā pasaules kaŗa beigu posmā. Cik šie notikumi faktuāli un ticami, reizi pa reizei izsakās autors. Piemēram, 126. lp. : — Katram būs citādas atmiņas no tiem laikiem, — vai 129. lp. — Viss teiktais izklausās zināmā mērā tā neparasti, pat varbūt dažam liksies jocīgi, — un 103. lp. — Bet bēgot no nāves daudz kas iespējams.

Grībētos Šmugaja rakstīto vērtēt ar Jāņa Jaunsudrabiņa atbildi par Baltās grāmatas notikumiem, kas esot salīdzināmi ar patiesību tāpat kā linu lauks ar linu kreklu.

Šmugajs ap grāmatas manuskriptu sācis darboties labi pasen. Daži fragmenti iespiesti Latvija Amerikā.

Ir dažādi iemesli, kādēļ rakstnieki raksta, kādēļ ir šī nepieciešamība izteikties. Pazīstot Šmugaju Austrālijā 28 gadus, esam viņu iepazinuši nevien kā darbīgu, izteiksmē strupu un asu skolotāju un sabiedrisko darbinieku, bet arī kā ļoti iejutīgu, ja tā varētu teikt — dvēseles cilvēku, kas mīl, un bauda dzīvi ar ikvienu sava ķermeņa šūniņu. Tādēļ, aizvērot grāmatas pēdējo lappusi, jāsecina, ka tieši šī dzīves un dzīvības izjūta virzījusi autoru, lasītājam parādot, ka šis ceļojums no Rīgas līdz Putlosai varēja beigties arī bez viņa. Ja tas nav noticis, tad par to jāpateicas Lielajam Lēmējam. Katrs, kas pats nav skatījies nāvei acīs, nevar pietiekami novērtēt laimi dzīvot.

No Rīgas līdz Putlosai notikumi atstāstīti bez perspektīvas, bez sasaistīšanas ar cīņām. Tā viss kļūst kā vīzija.

Autora ceļi ir metuši laimīgas cilpas, kuŗas pavada rets šāvienu troksnis, bēgošie kaŗa biedri un vācu bēgli.

Nevarētu tomēr teikt, ka viss gaŗais ceļš no Rīgas līdz Putlosai būtu gluži bez varonības, bet autora lielākā varoniba ir šo ceļojumu pastāstīt bez patosa, nenoklusējot arī neglīto un nejēdzīgo. A. Zariņš savu apskatu beidza ar kapteiņa Ģimja vārdiem: Tu man patīc. Tev ir iekšas."

Krustmāte Lūcija Bērziņa, pretēji paša autora paskaidrojumam grāmatas ievadā, ka tā nav domāta kā literārs darbs, atzina, ka darbam ir literāra vērtība. Kaut grāmata sarakstīta subjektīvi, tomēr emocionāli un silti. Autors vienkāršiem līdzekļiem drāmatizējis notikumus, kas paliek lasītāja atmiņā. L. Bērziņa uzteica dialogus, kaut būtu vēlējusies vairāk lasīt vides raksturojumus. Kā krustmātes dāvanu viņa nolasīja savu, pēc Šmugaja grāmatas izlasīšanas uzrakstīto pasaku par dzīvības prieka simbolu — sarkano magoni, kuŗā stāstīts par jaunekli, kas izglābies no Plutona valstības.

Ar pāris teikumiem grāmatas apcerēšanā piedalījās gandrīz ikviens no kristību 24 dalībniekiem. Autors pats beigās teica, ka dzīve bieži izspēlējot tādus jokus, ko nevarētu izgudrot nokāda fantazija.

A. Z.

DAINAS KORIS

DZIEDĀS TAUTASDZIESMAS

27. novembŗa KONCERTĀ

Bickford vidusskolā, 777 Bloor St. West.

Sākums pl. 17.00.

Diriģēs: Alma Skudra Kārkliņa un Vizma Maksiņa.

Ieejas kartes: $4; studentiem, pensionāriem un invalidiem $2. Bērniem līdz 16 gadiem ieeja brīva.

Leo Krūmājs

VAKARI KLĀJAS AR MIGLU

Vakari klājas ar miglu,
rīti ataust tik gausi,
domu metu es žīglu —
likteni, dzīvot
vai man vēl ļausi?

Gurdums savažo kājas,
dvēseli nemiers māc salts,
tālu manas mīļotās
mājas,
kur viss bija gaišs un balts.

Vāri plaukst cerību ziedi,
rūpes nestājas ļaunas:
Vai ilgi māks dvēseli biedi?
Ticu,
dienas nāks priekpilnas,
jaunas!

ĀRIJAS OZOLS

GLEZNU IZSTĀDE

Sv. Jāņa baznīcas izstāžu zālē
200 Balmoral Avenue, Toronto.

Izstādi atklās LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs piektdien, 2. decembrī, plkst. 8 vakarā.

3. un 4. decembrī izstāde atvērta no plkst. 1 dienā līdz 9 vakarā.

Ielūgumus neizsūtīs — Visi laipni ielūgti

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRIS KANADĀ

a t k ā r t o s

ADOLFA ALUNĀNA

jautru spēli ar dziesmām un rotaļām

SEŠI MAZI BUNDZINIEKI

Ernesta Jurševska režijā

P i e d a l ā s: S. Darkēvica, M. Gaiķe, H. Jurševskis, I. Lapiņš, A. Māliņš, R. Miglāns, A. Putniņš, A. Spricenieks, Z. Upīte, V. Vare un daudzi citi.

sestdien, 3. decembrī, plkst. 7.30 vak.

Bickford Park High School, 777 Bloor St. W.

Ieejas maksa: 1. vietā $6, 2. vietā $5.
Pensionāriem, skolniekiem un invalidiem $1 atlaide.

Hamiltonā — 4. dec. pl. 17.00

Dalewood School, Main St. W.

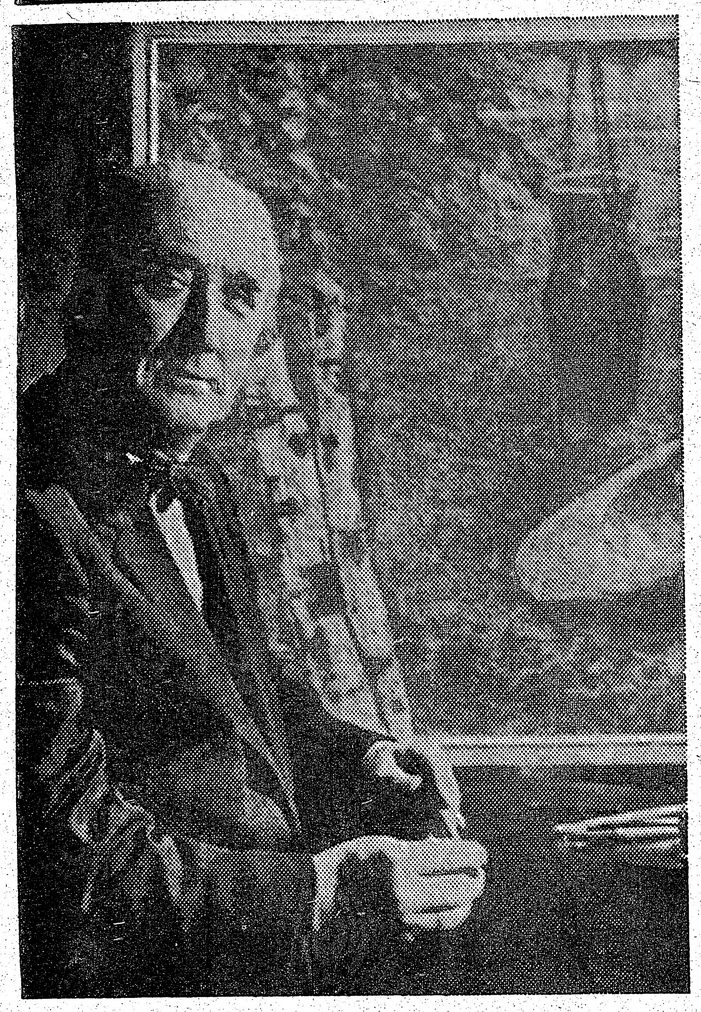

Tautas balvas laureāts prof. Augusts Annus
Foto: Bruno Rozītis

18. novembris - simbols neatkarības cīņai

SVINĪGS ATCERES AKTS ŅUJORKĀ

Amerikas latviešu apvienības priekšsēža vietnieks Dr. V. Klīve Latvijas dibināšanas dienas atceres sarīkojumā 13. novembrī ujorkā, Modes institūta telpās, savā runā aicināja latviešus uz lielāku aktivitāti Latvijas neatkarības atgūšanai. Viņš savā runā norādīja, ka Latvijas nodibināšana 1918. gada 18. novembrī nebija gadījuma raksturs, bet revolūcionāras darbības rezultāts, jo toreizējā Kerenska un vācu okupācijas laikā cīnīšanās par neatkarīgo Latviju bija arī cīņa pret pastāvošo iekārtu.

Līdz šim latvieši meklēja draugus, ejot pie valdību galvām vai parlamenta locekļiem, lai gūtu panākumus cīņā par Latvijas neatkarības atjaunošanu. Draugi ir nepieciešami, bet lielo valstu nacionālās intereses atšķiras no mūsu nacionālām interesēm. Pieredze rādījusi, ka ieguvumi bijuši tur, kur esam bijuši savu tiesību prasīšanā agresīvāki. Pienācis laiks, ka kļūstam neatlaidīgāki.

Mums nostiprinājies uzskats, ka sakarus ar tautiešiem dzimtenē kontrolē un nosaka turienes funkcionāri. Liekas, ka mēs paši nekā nevarētu darīt, bet baptisti savos tūristu apciemojumos Rīgā jau atraduši ceļu, kā gūt panākumus. Arī pārējie latvieši varētu iet līdzīgus ceļus.

Ja kādi 50 vai 100 tūristi atstātu tur 100 bībeles un 1000 dolaru, tas būtu jau zināms panākums, bet mēs to neesam darījuši. Novērojumi rāda, ka no mūsu tūristiem tikai 6—9 proc. apmeklē Latvijā baznīcas.

Kultūras fonda vai Tautas balvu vajadzētu piešķirt kādam dzimtenes darbiniekam, ko pasniegtu 18. novembra sarīkojumā. Mēs varētu samaksāt ceļa izdevumus, lai šis cilvēks ierastos brīvajā pasaulē saņemt savu apbalvojumu. Ar to mēs apliecinātu, ka stāvam par latviskās kultūras vienību. Tas prasa sistēmatisku darbību.

Mums nepieciešams savs nacionālās rīcības plāns turpmākiem 2 vai 3 gadiem. Ko mēs darīsim pēc Belgradas konferences? Mums arī pēc tam būs neatlaidīgi jāapmeklē rietumu valdības un jāprasa brīvība mūsu zemei.

Mūsu rīcībai jābūt vienotai un saskaņotai. Mēs bieži neievērojam paši savus lēmumus un tos neīstenojam, kā tas bijis redzams līdzšinējos ALA vai citos kongresos. Ja mums būtu 5000 ALA mūža biedru, tad šīs centrālās organizācijas ASV stāvoklis būtu financiāli nodrošināts, bet mēs to līdz šim neesam paspējuši izdarīt. Mēs esam arī maz riskējuši Latvijas brīvības labā un baidāmies uzņemties risku, tāpēc esam no šāda veida darbības atturējušies. Revolūcionāram jābūt garā stipram. Kāda būs jēga mūsu latviskai kultūrai, ja Latvija nebūs brīva, kur šī kultūra varētu brīvi un netraucēti attīstīties. Dzimtene mūs vēro, ko mēs darām šeit un tas atbalsojas Latvijā. Mums nepieciešami darbi, kas dzimtenes latviešus spētu aizraut. Pirms 1918. gada 18. novembŗa akta vispirms bija iedrošināšanās. Arī tagad mēs esam tādas pašas iedrošināšanās un izšķiršanās priekšā. Latvijas dibinātāji zināja, ko darīt, tas arī mums jāzina tagad, teica Dr. V. Klīve.

Arī lietuviešu pārstāve savā apsveikumā aicināja latviešu jaunatni piedalīties savas zemes brīvības izcīnīšanā.

Sarīkojumu ievadīja svinīga 12 organizāciju un latviešu skolu karogu ienešana. Bruklinas skola nodeva Ņujorkas skolu karogu Bronksas skolai glabāšanā uz vienu gadu. Pēc māc. A. Ozola garīga ievada un himnām Ņujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēdis Dr. A. Bogdanovics savā atklāšanas uzrunā aizrādīja, ka 33 trimdas gadi mums neko nav par velti dāvinājuši. Mums neatlaidīgi jāturpina prasīt mūsu tautas tiesību atjaunošana. 18. novembris kļuvis par simbolu neatkarības cīņai. Mums nevar būt paaudžu plaisas, mums visiem ir kopējs mērķis — brīva un neatkarīga Latvija! 18. novembris lai rāda mums ceļu uz gaišāku nākotni.

Apsveikuma rakstus bija sūtījuši Ņujorkas gubernātora Kartija pārstāvis, Ņujorkas pilsētas galva Bīms, Latvijas sūtniecības vad. Vašingtonā Dr. A. Dinbergs, igauņu un lietuviešu centrālo organizāciju pārstāvji u.c.

Sarīkojumā Dr. A. Klīve pasniedza Tautas balvu prof. Augustam Annusam. Kultūras fonda īpašu balvu saņēma Dr. phil. Pēteris Norvilis. 33 Ņujorkas draudzes skolu audzēkņiem, kas bija uzvarējuši Nopelnu stipendijas pārbaudījumos, izsniedza atzinības rakstus.

Dubultkvartets Tēvija no Bostonas dziedāja 10 dziesmas, arī vienu atkārtojumu un piedevu. Apmeklētāju ap 800, no tiem daļa skolu jaunatnes.

V. I.

Viktoram Kalniņam atņemta izceļošanas atļauja

Ikvienu, kam interese, kā īstenojas Helsinku nolīgums, ļaujot apvienoties dažādās valstīs dzīvojošiem ģimenes locekļiem, stipri satraucis Viktora Kalniņa gadījums. Viņam īsā laikā piešķirta un atkal atņemta izceļošanas vīza.

Viktors Kalniņš ir Gunāra Rodes draugs, ko 1962. g. kopā ar 7 citiem tiesāja par piedalīšanos t. s. „Baltijas federācijā". Cik zināms, šī „federācija" toreiz bijusi studentu diskusiju klubs, nevis pagrīdes organizācija, kā to centās pierādīt padomju prokurors, un Viktoru Kalniņu apsūdzēja „dzimtenes nodevībā" un „pretpadomju aktivitātēs" un sodīja ar 10 gadiem spaidu darbos Pad. savienībā. Tur Viktors Kalniņš iepazinās ar cilvēka tiesību kustību, piedalījās dažādu protesta rakstu sacerēšanā un parakstīšanā. Šinī laikā Viktora Kalniņa vārdu bieži varēja lasīt Samizdata izdevumā „Tekošo notikumu chronika". Uz V. Kalniņa rakstiem vairākkārt savā grāmatā „Krievija bez cenzūras" atsaucās arī angļu profesors Pīters Redaveis, padomju disidentu pasaules labākais pazinējs rietumos.

Pēc soda izciešanas Kalniņam tikai ar lielām grūtībām un nēc ilgāka laika izdevās atgriezties Latvijā. Kaut arī Viktors Kalniņš ir beidzis Maskavas paidagoģisko institūtu, speciālizēdamies filoloģijā un vēsturē — visus šos gadus viņš strādājis tikai gadījuma darbus. Kad nu pagājušā vasarā atkal par jaunu kratīja viņa dzīvokli, konfiscēja dažādus drukas darbus un pratināja V. Kalniņš ar sievu gleznotāju Helēnu Celmiņu ar pateicību pieņēma sava brālēna I. Kalniņa piedāvājumu ģimenei apvienošanās nolūkos pārcelties uz ASV.

I. Kalniņš šī gada jūnijā izpildīja un nosūtīja vajadzīgos papīrus. Oktobŗa beigās viņš arī saņēmis vēstuli no ASV sūtniecības Maskavā, kur ziņots, ka viņa brālēnam ar sievu piešķirtas izceļošanas atļaujas un lai un tagad tikai sagatavojot galvojumu, kas apsola iebraucējam darbu un mājvietu. To arī I. Kalniņš steidzies darīt.

Šī gada 4. novembrī pienākusi vēstule no V. Kalniņa Rīgā, datēta ar 18. oktobri, kurā viņš raksta, ka esot izsaukts uz vīzu daļu (t.s. „OVIR"), kur paziņots, ka ierēdnis lēmumu — atlaut izcelot, par jaunu viņa lietu caurskatot, atzīts par nepraktisku un tāpēc izbraukšanas atļauju viņi nesaņemšot. Izrādās, ka pēc tam, kad V. Kalniņš Rīgā saņēmis ziņu par izcelošanas atļaujas pieškiršanu viņš devies tieši uz Maskavu pie ASV konsula. Padomju sardze aizturējusi viņu ēkas ārpusē, viņš aizvests uz KGB mītni, kur noturēts 24 stundas, kamēr no Rīgas ieradies kāds KGB majors, kas viņam pavēlējis nekavējoties atgriezties Rīgā.

Pēc šīs vēstules saņemšanas brālēns I. Kalniņš griezies pie dažādām starptautiskām cilvēka tiesību aizstāvēšanas organizācijām, kā arī ASV kongresa un senāta locekļiem, lūdzot iestāties par Viktora Kalniņa tiesībām un rakstīt sūtnim Dobriņinam ASV, OVIR'am Rīgā, Raiņa bulvārī, tā ASV valsts departamentam un informējot par sevu rīcību arī amerikāņu konsulu Maskavā.

Kalniņa lieta tiešā celā nonākusi arī Belgradā, kur Pad. savienība, kas parakstījusi Helsinku līgumu „pozitīvā un humānitārā garā veicināt tādu personu izceļošanas kārtošanu, kas vēlas to darīt ģimenes apvienošanas nolūkos" un „atvieglot kontaktus individiem, organizācijām un iestādēm dalībnieču valstu starpā — vai tie būtu individuāli vai kollektīvi, privāti vai oficiāli". Šo noteikumu parakstītāja Pad. savienība nu būs spiesta atbildēt par šo neizprotamo Viktora Kalniņa lietu. V. Kalniņa adrese ir: Rīga 59. Stirnu ielā 49c—23; telefons 568161.

D.V.

88 LATVIEŠU TAUTAS DEJAS UN APDARES

Cena: $25.00

Pasūtinot 2—4 grāmatas 20% atlaide
5—9 grāmatas 25% atlaide
10 un vairāk grāmatas 30% atlaide

Atbildīgais redaktors Arnolds Bāliņš, mūzikai — Andrejs Jansons. Krājumā visas līdz šim apzinātās tautas dejas un labākās apdares, teorētiski rakstīti, vēsturisks apskats, tradicionālās un jaunas mūzikālās apdares visām dejām. 400 zīmējumu, 378 lpp. 8,5 x 11 collu formāts.

Deju pavadījumi 88 dejām pērkami arī atsevišķā grāmatā — $8.00. Pasūtināt un čeku rakstīt: LATVIAN FOLK DANCES, Mrs. L. Moruss, 395 Martha St., Apt. 1002, Burlington, Ont. L7R 4A9.

Dr. Ilgvars Spilners turpinās vadīt PBLA

PBLA sekretariātā Rockvillē PBLA uzdevumā ALA revīzijas komisijas loceklis Jānis Bebris, klātesot ALA valdes loceklim Kasparam Krēsliņam un PBLA ģenerālsekretāram Bruno Albatam, atvēra ienākušās balsošanas aploksnes PBLA valdes priekšsēža vēlēšanām 1978. un 1979. darbības gadiem. Saņemtas 13 aploksnes no 13 PBLA valdes locekļiem. Vēlēšanu rezultāti ir šādi: par Dr. Ilgvaru Spilneru nodotas 12 balsis, atturas viena balss. Vēlēšanu komisijā darbojās Jānis Bebris, Kaspars Krēsliņš un Bruno Albats. Saskaņā ar PBLA darbības noteikumiem tādā pašā veidā jānotiek arī PBLA valdes priekšsēža vietnieka vēlēšanām. PBLA valdes locekļiem izraugāmi kandidāti PBLA valdes priekšsēža vietnieka vēlēšanām, iesūtot sekretariātam līdz š. g. 1. decembrim kandidātu vārdus un kandidāta rakstveida apliecinājumu kandidēt, tāpat arī attiecīgās centrālās organizācijas rakstveida kandidāta apstiprinājumu.

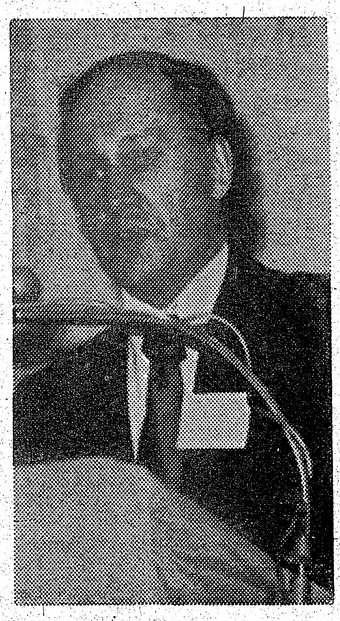

Dr. Ilgvars Spilners

Prasa amnestiju kristiešiem

Norvēģijas bīskapa Monrada Nordevala nodibinātā Misija aiz dzelzs aizkara, pieminot Krievijas apvērsuma 60 gadu atceri, nosūtījusi Pad. savienības komūnistu partijas vadītjam Leonīdam Brežņevam vēstuli ar lūgumu piešķirt amnestiju ieslodzītiem kristiešiem:

„Mēs lūdzam piešķirt amnestiju tiem, kam atņemta brīvība, kā arī garantēt visiem kristiešiem tiesības piedalīties dievkalpojumos un lūgt Dievu pēc viņu pārliecības.

Pēdējos desmit gados Norvēģu misija aiz dzelzs aizkara ir aktīvi darbojusies, aizstāvot cietumos, darba nometnēs un psichiatriskos institūtos ieslodzītos padomju kristiešus. Mums ir lielā daudzumā jūsu nelaimīgo cilvēku iesūtītie dokumenti. Lielākā daļa tie ir jums nosūtīto vēstuļu noraksti, bet ir arī lūgumi, rakstīti organizācijām rietumos: Apvienotajām Nācijām, Pasaules baznīcu padomei, Starptautiskai juristu komisijai, Cilvēka tiesību komisijai, Starptautiskajam sarkanam krustam, Amnesty International u.c. Šo vēstulu rakstītāji lūdz palīdzību. Ja jūs neatbildat uz viņu lūgumiem, viņu ir spiesti lūgt organizācijas ārpus Pad. savienības. Ko šie dokumenti stāsta?

Bez izņēmuma tie visi stāsta par smagiem pārkāpumiem pret kristiešu tiesībām Pad. savienībā. Vecāki, kas māca saviem bērniem reliģiju, riskā ar atriebību. Mācītājus un citus, kas vēlas bērniem mācīt reliģisko ētiku, pārcel, atlaiž, soda vai iesloga cietumā. Visiem jauniešiem obligāti jānoliek pārbaudījumi ateisma mācībā skolā. Ja atklājas, ka viņi tam netic, viņiem liegta augstākā izglītība.

Pirms revolūcijas jūsu valstī bija 51.105 ortodoksi priesteri, bet pēc mūsu informācijas tagad palikuši tikai 5000. No Krievijas kādreizējām 54.175 baznīcām šodien atstātas tikai 5400. To visu ir radījusi valdības atbalstītā kristīgo vajāšana. Baznīcas iznīcinātas, slēgtas vai pārvērstas par noliktavām, sporta zālēm, ateistu mūzejiem. Ir lielas pilsētas un plaši apgabali, kur neatrodas neviena baznīca. Dievs pats devis cilvēkam ilgas pēc ticības, ko nevar iznīcināt. Aizkavēt cilvēkus lūgt Dievu ir pārkāpums pret cilvēka dvēseli. Cilvēki, kas sanākuši kopā dievkalpojumos un lūgšanā bieži vien tiek smagi sodīti, ja tas atklājas.

Pad. savienības konstitūcija garantē reliģijas brīvību. Kā ir ar bībelēm un reliģiska satura literātūru? Bībele ir katra kristīgā vadonis, kas vēlas sekot Dieva gribai, un ir svarīga veselīgai reliģiskai dzīvei. Visā Pad. savienībā bībeli nevar iegādāties nevienā grāmatu veikalā. Bībeli pārdod melnā tirgū, kur tā maksā viena mēneša algu, bet cilvēki milzīgā bībeļu trūkuma dēļ ir ar mieru maksāt katru cenu.

Oktobra revolūcijas 60 gadu atceres svētkos mēs lūdzam piešķirt amnestiju visiem kristīgajiem: ortodoksiem katoļiem un luteriņiem, kas savas ticības dēļ ieslodzīti. Mēs arī lūdzam garantēt reliģisku brīvību, kā tas sacīts jūsu valsts konstitūcija, un atļaut iespiest un brīvi ievest un izdalīt bībeles, atdot kristiešiem slēgtās baznīcas, kā arī piešķirt viņiem tiesības būvēt jaunas ēkas dievkalpojumiem. Pad. savienībā interese par reliģiju pieaug. Ja jūs mēģinātu šīs tieksmes apmierināt, mēs esam pārliecināti, ka cilvēku morāle visā valstī uzlabotos.

Šādu jūsu iniciātīvu apsveiktu ne tikai jūsu valstī, bet visā pasaulē," teikts Misijas aiz dzelzs aizkara iesniegumā Brežņevam.

APŽĒLOTI TIKAI KRIMINĀLISTI

Sakarā ar Pad. savienības 60 gadu revolūcijas atceri, Maskava piešķirusi amnestiju tūkstošiem sodītu kriminālistu, bet tā neattiecas uz ieslodzītiem sirdsapziņas cietumniekiem. Rietumu novērotāji vērtē, ka padomju cietumos smok ap 1 milj. cilvēku, un 10.000 no tiem ir politiski ieslozītie. Nobela prēmijas ieguvējs 40 g.v. fiziķis Andrejs Saharovs žēlojas, ka lielu vilšanos sagādājusi amnestija, kas neattiecas uz cilvēkiem, kas izcieš sodu savas pārliecības dēļ. Sirdsapziņas cietumnieki ir izaicinājums pasaules sabiedriskai domai. "Esmu pārliecināts, ka agri vai vēlu goda prāts uzvarēs," izteicies rietumu reportieriem Saharovs.

Maskava sadusmota

Kanadas stingrā nostāja cilvēka tiesību jautājumā sadusmojusi Maskavu. Kanadas delegāts Ch. Anstis nokļuvis konfliktā ar Pad. savienības delegātu Juriju Loganovu pēc tam, kad pārmetis Pad. savienībai disidentu apspiešanu. Otrs padomju delegāts Sergejs Kondrašovs nosaucis Kanadas delegāta pārmetumus par "rupju apvainojumu", jo šādas piezīmes esot krasā pretstatā Pad. savienības un rietumu detantei. Kanadas delegāta nostāju atbalstījusi Anglija, Beļģija un Holande. Padomju bloka valstis cilvēka tiesību jautājumos kritizējušas arī ASV.

ŪDENS KLIŅĢERU BALLE

Beķer cepti kliņģerīši,
Eizenšteina bīdelēti.

26. novembrī pl 19.30

DV namā Toronto

Biedru, pāri par 50 gadiem —
desmitnieku — gavilnieku godināšana.

Dekorētas telpas. Priekšnesumi.
Atspirdzinājumi. Deju mūzika. Runči.

Ieeja $5. *Ielūdz DV Toronto nodaļa*

Tālotāji Anšlava Eglīša komēdijā Jolante Durbe, ko Bafalo izrādīja Vilmingtonas un apkārtnes ev. lut. draudzes teātŗa kopa. Priekšā Māra Kariņa un režisors Uldis Kariņš. Aizmugurē no kreisās: Valdis Jansons, Andrejs Liziņš, Anna Kariņa, sufliere Aina Vatvara, Aivars Celmiņš un Arturs Vatvars.

Atmiņas par prezidenta A. Kviesa nāvi

Skaista 1944. g. septembŗa diena. Fronte it kā nostabilizējusies un pirmais uztraukums pārgājis, tomēr vispārējais stāvoklis neko labo neliecina. Lēni, bet noteikti viss iet uz slikto pusi. Šajā jaukajā rudens zelta pielijušajā dienā atkal paredzēts kuģis, kas pārvedīs drošībā uz Vāciju bēgļus, galvenokārt sievietes un bērnus no vācu civilpārvaldes personāla, kā arī redzamākos latviešu sabiedrības locekļus, kuŗi to, protams, paši vēlas. Šādi kuģi pāris reizes jau arī agrāk Rīgu atstājuši. Šoreiz kuģis ir liels un stalts; tas saucas "Monte Rosa" un stāv noenkurojies atklātā jūŗā — Bolderājā, jo krievu lidotā i tanī laikā jau meta bumbas Rīgā un tās apkārtnē, kaut ļoti vājiem panākumiem. Arī uz šī kuģa bija pāris traucksmes.

Minētajā dienā drošības dēļ uz Vāciju devās paprāvs skaits latviešu, seviški ģimenes loc. — sievietes un bērni. Daugavmalā mazi kuģīši uzturēja satiksmi ar Bolderāju resp. kuģi "Monte Rosa". Tā arī es pavadīju pieļerīgos no Daugavmalas ar kuģīti uz Bolderaju, kur jūŗā noenkurojies stāvēja kuģis. Kontroles nekādas nebija ne uz kuģa Daugavmalā, ne kāpjot pa šaurajām neērtajām trepēm jūŗā uz lielā kuģa. Tā arī es nokļuvu uz minētā kuģa, kur drīz ieraudzīju jau priekšā prezidentu Kviesi. Sasveicinoties viņš bija ļoti nopietns, un man likās, ka jūtas neērti, jo visapkārt runāja vācu valodu. Prezidentu kaut kas nospieda. — Redzēju vēl vairākus paziņas. Ziemas mētelī ar sidrablapsu stavēja arī universitātes juridiskās fakultātes darbvede L. Valtiņa, vairāki leģiona virsnieki u.c.

Uz kuģa kārtība bija diezgan laba, un šajā italiešu tūristu kuģī novietojās visi diezgan ērti. Drukātie uzraksti uz kuģa bija italiešu valodā, vēl nebija paspēts noņemt un apmainīt pret vācu uzrakstiem.

Mans draugs P. Bērziņš — leģiona augstāks virsnieks, kas arī devās uz Vāciju, man teica, ka nupat dzirdējis, ka Kviesis saslimis. Es atbildēju, ka tās ir baumas. Arī Bērziņš domāja, ka kāds esot izlaidis baumas, un par to vairāk nerunājām. Tā kā vēl uz Vāciju nebraucu, nokāpu no „Monta Rosa" atkal mazajā kuģītī, kas devās atpakaļ uz Daugavmalu. Tajā bez pāris kuģa ļaudīm bija vēl viens pasažieris, kāds policijas pulka virsnieks privātā. Iepazināmies, jo ceļš uz Rīgu viļkās lēni. Tiekot apmēram pusceļā, mūs panāca kāds mazliet lielāks kuģītis, piebrauca tieši blakām un sarunājās ar mūsu "kapteini", dienam tūlīt ģērbtu vecuku. Tūdaļ arī lielākā kuģīša ļaudis uzmeta uz mūsu kuģa malas kādu garu, pelēkā kareivju vilnas segā ietītu saini. Lielākais kuģītis aizbrauca citā virzienā.

Tā, mierīgi braucot uz Rīgu, Daugava kļuva it kā nemierīgāka, sacēlās vējiņš un papurināja segā ietīto vīstokli. Segai paceļoties, ar pārsteigumu ievēroju melnu šņorzābaku. Tātad segā gul cilvēks! Piesteidzos, atsedzu — tas ir prezidents Kviesis Tātad baumām uz kuģa tomēr ir bijusi taisnība. Nospiedošs, drūms iespaids. Kuģīša vadītājs nelikās ne zinis, prezidenta vārds uz viņu neatstāja iespaidu, bet viņš jau arī bija noguris un nodarbināts kuģīša vadīšanā.

Kuģītis pienāca Rīgā, Daugavmalā, jau krēslā. Devos tūlīt uz savu dienesta vietu, Daugavas bataljona pirmo aizsargu rotu, kas sastāvēja gandrīz tikai no korporāciju locekļiem, lai Kvieša dēliem vislabāk pazīstamie lettoņi paziņotu par tēva nāvi, ko tūdaļ mans vada komandieris Andris Bērziņš arī nokārtoja. Cik atceros, bataljona adjutants Ferliņš, Irbe un tiesu palātas darbinieks Ziediņš steidzās to paziņot Kvieša dēliem, bet izrādījās, ka viņi nebija mājās.

Vēlāk Ferliņš stāstīja, ka arī no kuģa "Monte Rosa" jau zinots uz Rīgu par Kvieša nāvi, tomēr Daugavmalā neviens bijušā prezidenta līķi sagaidīt nebija paspējis ierasties. Man, atstājot kuģīti, tas palika vēl turpat.

Prezidenta dzīvesbiedre bija jau agrāk aizbraukusi uz Vāciju.

Tā 1944. 9. septembrī uz dzimtās zemes ūdeņiem beidzās šī ievērojamā valstsvīra un jurista darbīgais mūžs.

Nepareizas ir ziņas A. Švābes Kviesim veltītajā dzejolī "Prezidenta nāve", it kā prezidents būtu miris uz Rīgas bruģa, kuģī iekāpjot.

Mag. iur. E. Lapiņš

IZDODAMAS

2 vai 3 istabas ar virtuvi, vannas istabu un balkonu vienai personai, nesmēķētājam. Zvanīt 463-3616

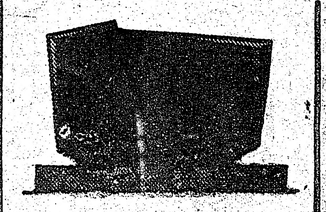

PIEMINEKĻI

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2019 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu metā

PBLA Kultūras fonda goda balvu saņēmēji

Mag. iur. Ādolfs Šilde

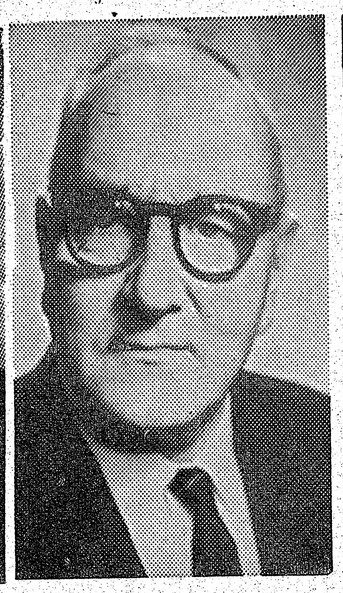

Dr. phil. Pēteris Norvilis

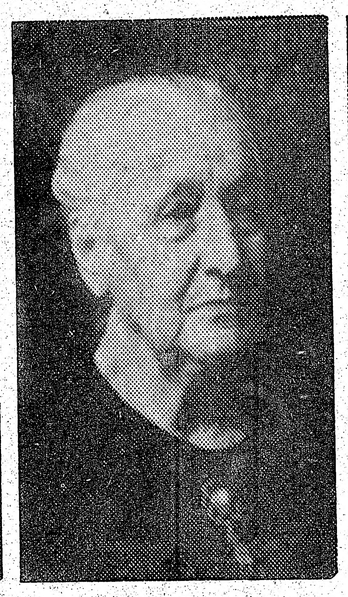

Skolotāja Olga Rituma

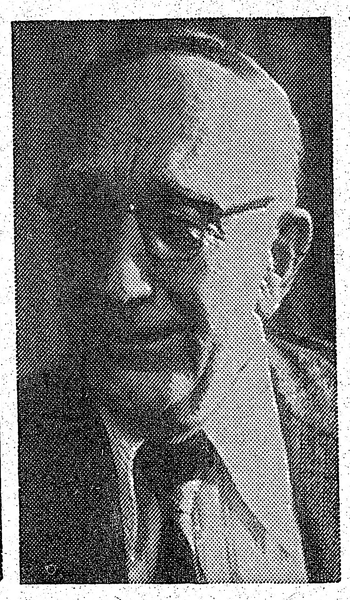

Redaktors Krišs Sidars

Komponis's Arvīds Purvs

PIETEICAMI DARBI GOPPERA BALVAI

Latvijas skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera balvām darbi literātūrā, mūzikā, tēlotājās mākslās, un arī tādi, kas neatbilst šīm katēgorijām, bet tomēr ir nozīmīgi jaunatnes latviskai audzināšanai — iesūtāmi vai piesakāmi fonda valdei līdz šī gada 31. decembrim, adresējot: Mr. Juris Padegs, 22 Minturn St.., Hastings on Hudson, N.Y., U.S.A.

Godalgošanai atbilst tikai tie jaundarbi, kas publicēti 1977. gadā vai kuŗu manuskripti piesūtīti vai pieteikti fonda valdei līdz 31. decembrim. Jāiesūta arī jau publicētie jaundarbi, un iesūtītājs var arī nebūt pats autors. Darbus vēlams iesūtīt 4 eksemplāros. Balvu nepiešķiŗ vienam autoram divus gadus pēc kārtas, un fonds patur godalgotā darba izdošanas pirmtiesības viena gada laikā pēc balvas piešķiršanas.

1977. gadam katra balva, noteikta 500 dol. Godalgošanas komisiju lēmumus izsludinās 1978. gada 2. aprīlī, ģenerāļa Goppera 102. dzimšanas dienas atcerē. Balva literātūrā piešķiŗama darbam, kas veicinātu jaunatnes audzināšanu latviskā garā, piem. dzejoļu krājumam vai arī garākai poēmai vai balādei, romānam, plašākam stāstam, pastāstam, novelei vai tēlojumam, vai arī stāstu, pastāstu, noveļu vai tēlojumu krājumam.

Balva mūzikā piešķiŗama darbam, kas veicinātu jaunatnes audzināšanu latviskas mūzikas izpratnē, piem., dziesmu krājumam, solo balsij, ansambļiem, instrumentāļai oriģinālmūzikai vai folkloras apstrādājumam, mūzikai skatuviskiem uzvedumiem un mūzikas mācību materiāļiem.

Balva tēlotājās mākslās piešķiŗama darbam, kas veicinātu jaunatnes audzināšanu latviskās mākslas izpratnē, piem., tēlotājas mākslas ciklam ar latvisku tematiku, skatuves iestērpam jaunatnes uzvedumam vai illustrācijām literāram darbam. Liela apmēra tēlotājas mākslas darbi pirms sūtīšanas piesakāmi.

Īpašu balvu var piešķirt tādam darbam, kas neatbilst pieminētajām katēgorijām, bet tomēr nozīmīgs jaunatnes latviskā audzināšanā.

A. L.

Rakstnieks Aršlavs Eglītis

Aktrise Lija Veikina

Gleznotāja Jāņa Kalmītes 70 gadi

Pazīstamais gleznotājs Jānis Kalmīte pirmo reizi iepriecinās Toronto latviešu sabiedrību ar savu 70 mūža gadu atceres izstādi Latviešu namā. Viņš dzimis 1907. gada 2. martā Kauguru pagastā, netālu no Valmieras, lauksaimnieka un galdnieka ģimenē. Mākslas studijas uzsācis 1928. gadā Latvijas mākslas akadēmijā Rīgā, pie Konrāda Ubāna, Ģederta Eliasa, Roberta Tilberga un Voldemāra Tones. Akadēmiju nobeidzis 1935. gadā kā dabas ainavu un žanra gleznotājs ar ekspresionisma ievirzi. Galvenā tematika Kalmītem ir lauku ainava.

Kalmīte pievienojās jauno mākslinieku grupai Mūksaliešu. Šīs grupas mērķis bija latviskā izteiksme mākslā, neierobežojoties tikai ar latvisku tematiku, bet cenšoties izteikties veidā, ko varētu definēt par latvisku pasaules uzskatu. Šai idejai Kalmīte palicis uzticīgs vēl līdz šim laikam. Kalmītes vienreizejais stils atspoguļo daudz simbolisma, ko motīvē latvju tautas traģiskais liktenis. Latviešiem visā pasaulē Kalmīte ir pazīstams kā "riju meistars". Rija ir temats, kas Kalmīti nodarbina kopš dzimtās zemes atstāšanas, tādēļ ir ļoti piemēroti, ka Toronto izstādes pirmajā dienā turpat izstādes telpā burvnieku izkārtojumā notiks īpašs Rijas vakars. Tā norisi sastādījusi Valda Dreimane, un tajā ietelp dziesmas, dzejas, izvilkumi no latviešu rakstnieku darbiem un tautas ticējumiem. Šis, varbūt, ir tās vīzijas, kuŗas Kalmīte uzbuŗ savās "iedomu ainavās" - savās gleznās.

Gleznotāja Kalmītes radīšanas darbā visinteresantākais un oriģinālākais posms ir viņa aptuveni pēdējo desmit gadu darbi, kuŗos viņš pamazām attālinās no ekspresionistiskā stila, kas viņa sniegumos dominēja piecdesmitajos gados. Viņa darbos sāk izcelties rija un lauku ainava — siena kaudze, lauka malā pamests arkls, tīrumā atstāti darbarīki vai arī vienkāršu dzimtenes lauku un debess ainava ar tikko nojaušamu apvāršņa vai tāla meža svītru tuvinot'es jau tīri abstraktam sniegumam.

Gleznotāja meita Leide Kalmīte, kas pati jau ieguvusi ievērojamu popularitāti ar savām gleznām, izceļ novērojumu, ka jo vairāk Jānis Kalmīte savos darbos attālinās no sava iedomu objekta, jo vairāk viņa gleznām pašām rodas fiziska reālitāte. "Glezna pati kļūst substanciāli objektīva, neatkarīgi radāma pa'i savu reālitāti. Kalmīte mainās savu riju gleznās, progresējot no naturālisma līdz galīgam ekspresionismam un beidzot tuvojas vienkāršotai abstrakcijai", raksta Leldē Kalmīte savā maģistres grada disertācijā "Jānis Kalmīte, latviešu gleznotājs", Čikagas universitātē.

Savā galējā sniegumā Kalmīte izceļas ar diviem tēliem. Viens — rija — pārstāv Latviju, tās tautu, un nacionālo likteni, un otrs — ainavas — piešķiŗ māksliniecisku izteiksmi latviešu dzīves uzskatam un to darba gaitām.

Nemaldīsimies, ja teiksim, ka Jānis Kalmīte ir viens no vislatviskākajiem gleznotājiem šodien. Par to varēsim paši pārliecināties viņa darbu izstādē.

Auseklis Pērkons

DAINA DAINO

DAINAS KOŖA TAUTASDZIESMU KONCERTS 27. NOVEMBRĪ

Publikas atsaucības uzmudināti, dainieši, pārmācījušies dažas dzirdētas un labu tiesu jaunu tautasdziesmu, atkal uzdrošinās aicināt Toronto publiku pabūt pāris stundu kopā mūsu pašu dziesmu skaņās. Koŗa koncerts svētdien, 27 nov., pl. 17 Bickford Park vidusskolā. Arī mūsu jaunākā paaudze savos dziesmu svētkos bija izvēlējusies tautasdziesmas. Dainas koŗī visvairāk jauniešu saradās, programmā paredzot tikai tautasdziesmas. Sieviešu balsīs ir tik daudz meiteņu, ka sen gadus dziedājušās koristes varēs bez rūpēm drīz atsēsties publikas krēslos. Arī viena no koŗa diriģentēm tikai nedaudz virs divdesmitajiem. Lielākā pulkā vēl gaidami puiši. Vīru balsīs daudz jaunu seju, un basi skan sevišķi krāšņi! Pie malas nav nolikta arī šāsdienas dziedāŗu un skaņu rakstnieku raža. To dzirdēsim nākamgad, bet tagad tautasdziesmu cienītājiem būs izdevība dzirdēt, kā dzied Inta, Māra, Laila, Ūve, Zintis, Andris, Dzintars, pāris Ulžu un Gunāru un laba tiesa Jāņu un kā Vizma ar Arianu gavilē!

A. Z.

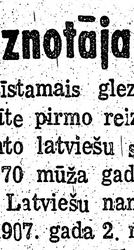

6. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU

KANADĀ

skaņu plašu albums (2 plates)

ar ļoti labu daļēju garīgā koncerta un kopkoŗu koncerta ieskaņojumu

Albuma cena: $10.00 plūs 10% sūtīšanas izdevumi; koŗiem un tautas deju grupām, pasūtinot kopīgi, 25% atlaide; tāda pati atlaide atkalpārdevējiem. Ar speciālu atlaidi vēl dabūjams 5. Latviešu dziesmu svētku albums (2 plates); pazeminātā cena — $5.00, pasūtinot kopā ar jauno albumu — $4.00. Visiem pasūtinājumiem pieskaitāmi 10% sūtīšanas izdevumiem. Atkalpārdevējiem — 25% atlaide no minētās cenas. Pasūtinājumus ar pievienotu samaksu sūtīt Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā s kretārei: Mrs. I. Bulmanis, 23 Markland Drive, Etobicoke, Ont. M9C 1M8. Tel. (416) 621-0898. Čekus vai naudas pārvedumus rakstīt uz Latvian Song Festival Association vārda.

Otrā iespiedumā iznākusi īsā laikā izpārdotā

A. Dzērvītes grāmata

LATVJU RAKSTI

Pasūtināma:

DV grāmatnīcā, 491 College St.
Toronto, Ont. M6G 1A5

Leona Rumaka grāmatnīcā, 27 Miller Place
Hempstead, N. Y. 11550, USA

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA

16 Queen Street North,
Hamilton, Ont. L8R 2T8

T. L. Kred. sab.

LONDONAS NODAĻA
R. Bērziņa mājā

M A K S Ā

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 7¾% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000 - procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

I Z S N I E D Z

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000.00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.

TĀLRUNIS 529-7939

Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Laikraksts

LATVIJA AMERIKA

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī spēcturvē

(24. turpinājums)

„Savādi, kad ar Robertu pārrunā pēc izrādes, viņš it pareizi visu novērtē, kādēļ viņam vajag rakstīt tik savādi?" jautāja Ertnere. Kārlis Skalbe kādreiz bija izsaukts par ekspertu tiesas prāvā. Viņam jautāts, vai kāda anonima avīzraksta autors pēc stila varot būt Artūrs Kroders. „Kā lai atšķir viena avīznieka stilu no otra?", atbildēja dzejnieks. „Lūk, viņa brāli Robertu — to gan katrs pazītu!" Savu apzinātī stilizēto izteiksmi Roberts Kroders izstrādāja vēlāk.

Nacionālajā teātrī man bija pazīstama Mirdza Šmitchena, ar ko satikos mājas viesībās pie inženiera Pērkona. Intimajā teātrī starprīžos pastaigājoties ievēroju aktrisi, strādnieku meiteni Dagniju Liepu, ar ko toreiz sagājās mans brālēns Nikolajs Valters. Daiļniekos liktenis nolika iepazīties ar pašu svarīgāko dāmu no vadības — Ertneri! Viņa bija atnākusi pie draudzenes Alijas Baumanes, kas dzīvoja Ģertrūdes un Krišjāņa Barona ielu stūrī, kur tās māte izdeva istabas. Abas bija draudzenes no kara gadiem Pēterpilī, kur Ertnere vadījusi bērnu teātri. Bija abas kopīgi nofotografējušās pie populārā K. Baula, puķainos zīdos ietērpušās. Viņa atbalstīja draudzeni, izgādādama tai Šēkspīra tulkojumus, kad Alija, tagad viņa būtu ļoti moderna kā abstrakta simboliste, nonāca ļaunas slimības un trūkuma varā.

Ar Ertneri sākām saieties, draudzēties, arī izrādes dienās pastaigājāmies pa foajē starp lauru kociņiem, tā ka Nacionālā teātŗa dejotāja Nora Kreislere kādreiz izmeta: „Kas tad nezin, ka Felicita Ertnere ir jūsu simpatija!"

Ko runāt mums bija daudz, pa lielākai daļai par skatuves jautājumiem. Reizēm gājām kopīgi uz kino, pa lielākai daļai izvēloties AT Kaļķu ielā ar ērtām, sarkana samta aizkara ložām. Tur rādīja labas filmas. Atceros, noskatoties lielo mīlas scēnu Romeo un Jūlija, Felicita piebilda: „Cik izdevīgi no balkona plīvo viņas šalle. Kādēļ mūsu teātŗa uzvedumā tas nevienam neienāca prātā!"

No šolaiku viedokļa skatoties, Ertneres plastikas māksla nebija nekas ārkārtīgs, tikai tāds pats „bērnu teātris", bet viņai bija instinktīva izjūta un laba izpratne par skatuvi un teātŗiem vispār (Smiļģis un Muncis Pēterpilī mācījās pie paša Meierholda, kas vēlāk krita Staļina nežēlastībā). Ar gadiem viņa kļuva par Dailes teātŗa režisori un personāla pastāvīgu apmācītāju, Smiļģim pašam ierodoties arvien retāk.

Tā kā Ertnere dzīvoja Latgales priekšpilsētā, patālu aiz Satiksmes ministrijas Gogoļa ielā, tad pēc izrādēm parasti vadīju viņu uz mājām. Toreiz šinī nomalē bija tomēr ap 40 reižu drošāk nekā tagad Amerikas lielpilsētu bulvāŗos naktī! Viņa mita jumtu papes un darvas rūpnieka Jāņa Sproģa lielajā pelēkajā namā kopā ar brāli, kam piederēja Siguldas lauku māja Sprīguļi. Dzirdēju, ka brālis esot ar kreisiem uzskatiem. Munters, vēl nebūdams ārlietu ministrs, bija tur kādreiz sarīkojis Jāņu svinības ārzemju diplomātiem.

Tiku ciemojies arī Felicitas dzīvoklī. Kopīgi šķirstījām vācu mākslas vēsturnieka Oskara Bī (Bie) grāmatu „Deja" skaistā izdevumā, ko vēlāk arī es nopirku. Tā ir par baletu. Par atsevišķām dejotājām atceros pie viņas redzējis monografiju par Mariju Vīgmani.

Mums saskanēja diezgan labi, īpaši divās sezonās, 1923. gadā ar Paulu biju vēl tikai oficiāli iepazinies. 1924. gada rudenī un nākamajā ziemā viņa bija bieži aizņemta, uz operas izrādēm pavadot savu draudzeni pianisti Mirdzu Stūri, kas „cerējās" ar Paulas krusttēvu.

Iepazīstināju Ertneres jaunkundzi ar savu māti, kas bija iebraukusi Rīgā, pievezdams Felicitu tai klāt operas parketā. Vēlāk māte teica: „Bet viņa jau veca!" Tik veca Ertnere nebija, tikai pāri trīsdesmitiem, bet varbūt izskatījās vairāk piedzīvojusi. Mātei bija iepatikusies dzejniece Elīna Zālīte, ar ko tā sastapās kādā preses ballē. Tā, pretēji paskarbajai plastikei, mācēja „pieglaimoties", čivināt. Arī Zālīte taču bija par mani 6 gadus vecāka, ko māmuļa varbūt nezināja!

Tā kā es biju sācis samērā agri darboties, manu gada gājumu un jaunāko starpā gandrīz nebija tādas, ar ko varētu „mesties" runātīes, — visas vēl pārāk neattīstītas.

Dažreiz iedomāju, kas būtu noticis, ja es tiešām apprecētos ar vienu vai otru no augšējām dāmām (arī Zālīte vēlāk darbojās Dailes teātrī). Liekas, būtu palicis uz vietas, ne pasaulē svaidīts, un sieva jau gādātu, lai teātrī man būtu pastāvīga drāmaturga vai līdzīga vieta. Rakstīšanas „ādere" laikam būtu „ierūsējusi", ja nemestos uz lugām. Lai nu šā vai tā — bez Paulas dzīvot negribētu!

Salaulājāmies tikai gadus trīs vēlāk. Reiz agrā pavasarī nācām ar Ertneri no Mākslinieku kluba, kur kopā ar draugu Kroderu bijām baudījuši vīnu. Vakars bija maigs un silts, mīksts kā liepu lapa. Atvadīšanās skūpsts ieilga, un, kā gudrais Voltērs saka Kandidā, mūsu ceļi saļodzījās un rokas apmaldījās. Nolēmām nākošā vai aiznākošā dienā izbraukt no Rīgas zaļumos.

Paši varētu gan atbraukt pēc tam atpakaļ, bet mīlā būtu tikai viens ceļš. Redzams bija skaidri, ka Felicitai kā augļus nesējai ābelei ir pienācis ziedēšanas laiks. Notika, ka nākamajā dienā sastapāmies Aspazijas bulvārī. Viņa izskatījās kā parasti stingra, tumšā tērpā, bet man pie rokas bija Paula gaišzilā pavasaŗa kostīmā. Es sveicināju, Felicita uzmeta mums stingru un it kā vienaldzīgu skolotājas skatienu.

Bija vēl kāda vēla teātŗa izrāde, pēc tam mana paziņa vairs runās neielaidās. Drīz uzzināju: Smiļģim esot jauna aizraušanās, un paša teātrī.

Roberts domāja, ka konsultante viņu ar nolūku „pieveikusi", lai dabūtu savā varā. Bet es zināju labāk...

Felicitai piedzima meitiņa, viņa palika turpat. Kad es apprecējos, sameklējām dzīvokli tanī pašā namā, tikai ar ieeju no otras — Puškina ielas. Toreiz bija jāmaksā liela atkāpšanās nauda!

Ak, toreizējie nekaltie, apaļie bruģa akmeņi, kā vēl tos sajūtu zem savām kājām! Ak, lieliskais jaunības laiks!

Ertnere vairs nedzīvoja viena pati pie brāļa, bet kopā ar meiteni. Paula Jēgere-Freimane savās atmiņās ir plaši izstāstījusi — tā uzdota par radu meitu, bet izskatījusies tieši pēc Smiļģa.

Laiki ir pagājuši kā satītā grāmata — Smiļģis pats jau kapu kalniņā, arī Ertnere. Labi, ka viņiem palikusi vietniece, kas varbūt ir laba latviete! Un dzīve zaļo tālāk.

Te gribu piebilst, ka arī mūzika mani vienmēr saistījusi, un Felicita, kā jau ritmoplastiķe, nevarēja būt nemuzikāla. Šai laukā Smiļģim uzticīgi stāvēja pie sāniem arī skaņradis un diriģents Burkards Sosārs, tāpat no Pēterpils, kas visu laiku pārzināja Dailes teātŗa mūzikālo daļu. Smiļģim pašam par to nebija ne mazāko zināšanu! Kādreiz, ieradies mēģinājumā un noklausījies, viņš esot teicis: „Te ir par skaļu. Tagad lai spēlē tikai šī orķestŗa puse (norādīdams ar roku), pēc tam otra puse!"

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu sabiedrībai varbūt nebūs zināms, ka Austrālijas konsulātā Toronto kā tirdzniecības sakarnieks (Marketing Officer) ir nodarbināts mūsu tautietis M. L. Purmals. Kopš 1974. g. viņš bija nodarbināts Austrālijas konsulātā Montrealā, un no 1977. g. Toronto. Piezīmējams, ka M. Purmals pārzina septiņas valodas un nepieciešamos gadījumos var palīdzēt tautiešiem tirdzniecības darījumos ar Austrāliju; viņa tālrunis — 367-0783.

● Toronto latviešu pensionāru apvienība atzīmēja Latvijas valstssvētkus kārtējā sanāksmē, kas notika 17. novembrī un no vairāk nekā 700 biedriem bija pulcējusi 167 apmeklētājus. Pēc apvien. priekšsēža A. Retiga ievadvārdiem svētku runu teica Lonija Vasariņa, pieminēdama Latvijas vēstures posmu, kad risinājās atbrīvošanas cīņas. Priekšnesumos bija Lijas Pones divi dzejoļu skandējumi, veltīti 18. novembrim, un apvienības kopa Dziesmu kamoliņa dziedātās divas dziesmas Astras Ikšes-Vītolas vadībā. Apvienības sarīkojumā bija viešņa A. Joģe no Halifaksas un Jaunā horizonta pārstāve K. Dovdel (K. Dowdall), kas pārzina pabalstu piešķiršanu Ontario pensionāru apvienībām. Viņa bija iepriecināta par kuplo apmeklētāju skaitu un par latviešu pensionāru aktīvitāti.. Kaut gan valdība taupības dēļ stingri ierobežo naudas līdzekļus, viņa domāja, ka tos Latviešu pensionāru apvienība varēs saņemt darbības veicināšanai. Pensionāru apvienības eglītes sarīkojums paredzēts 15. decembrī, bet 21. decembrī apvienības koris viesosies True Davidson veco ļaužu mītnē ar dziesmām. 22. decembrī sanāksmes nebūs; pēdējā būs šā gada 29. decembrī.

● TB tautas deju kopa Dižd ancis rīko Baltic Bash vakaru 3. decembrī pl. 20 Latviešu namā. Skaņu lenšu deju mūzika. Paredzēts arī bārs.

● Korporācijas Lacuania 50. gadasvētkus 25. novembrī pl. 19 ievadīs ar dievkalpojumu Sv. Miķeļa katedrālē, 200 Church St. 26. nov. pl. 9 Toronto viesnīcā (Hotel Toronto) notiks zinātniski literāra sanāksme ar šim gadījumam piemērotu eksponātu izstādi (Valley Room). Svētku akts 26. nov. pl. 12 turpat viesnīcā, ar Lacuania vapeņa iesvēti, bet pl. 19 jubilejas balle. 27. nov. pl. 13 Latviešu namā svētku komerss.

● Central United baznīcā (1 King St. un Weston Road krustojumā, trīs blokus uz ziemeļiem no Lawrence Ave. W.) 4. decembrī pl. 11 Bacha Ziemsvētku orātorija angļu valodā. Koris un solisti.. Kā algots solists un kapa basu grupas vadītājs baznīcā saistīts basbaritons Juris Ciruls. Orātoriju atskaņos dievkalpojuma laikā. Ieeja brīva.

● 18. nov. svētku sarīkojumā Toronto universitātē zālē atrasti dāmu cimdi un viens dāmu nailoņa cimds. Zvanīt 463-8246.

● Jau ceturto gadu Toronto Latviešu biedrības dāmu kom. 18. novembrī rīko vakarēšanu Latviešu namā, kur arī šogad pulcējās pāri par 100 tautiešu, puse bija jaunieši, kas piedalījās Brīvības sardzē. Dāmu komiteja bija gādājusi par siltām vakariņām, kafiju, cepumiem, uzkodām un stiprākiem dzērieniem. Zāle bija dekorēta egļu zariem un uz galdiem dega sveces. Deju priekam atskaņoja skaņu lenšu mūziku. Ieeja bija brīva.

● Valstssvētku sarīkojumā Toronto universitātē atrasts sarkans dāmu kaklauts. Zvanīt 763-3354.

Dzejniekam Andrejam Eglītim veltītajā vakarā DV namā Toronto dzejnieku apsveic virspulkvedis A. Silgailis. Priekšā Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša.

Foto: Verners Cinis

DV dēvums Nacionālajam fondam

DV TORONTO NODAĻAS
ANDREJA EGLĪŠA VAKARS DEVIS MŪSU TAUTAS
BRĪVĪBAS MĒRĶU SEKMĒŠANAI 1500 DOLARU

DV Toronto nodaļas valde 19. novembrī savā namā Toronto bija rīkojusi dzejnieka Andreja Eglīša vakaru par labu Nacionālā fonda Zviedrijā darbības sekmēšanai. Sarīkojums bija modinājis lielu atsaucību, pulcinot 120 apmeklētāju. To būtu vēl vairāk, ja nama zāle spētu uzņemt vairāk viesu. Vakarā bija ieradušies arī tāli ciemiņi, DV Britu Kolumbijas nodaļas vanadžu kopas priekšn. Lūcija Kajaka un V. Kajaks, tāpat klāt bija Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša un citas DV amatpersonas, kā arī abi jaunie Toronto draudžu mācītāji Ivars Gaide un Juris Cālītis.

Dzejnieka ierašanos sagaidīja ar aplausiem. Vakara vadītāja Tonija Krūka lasīja apceri par Andreju Eglīti un viņa dzeju. Virspulkvedis A. Silgailis nodeva Andrejam Eglītim LNF glabāšanā Jāņa un Kārļa Strauberga grāmatu Dzūkstes pagasts, kur Latvijas brīvības karā risinājušās smagas cīņas. DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis Z. Akots ar Kanadas vanadžu priekšnieci Ilgu Breikša nodeva dzejniekam no DV Kanadā Brīvības vairogu, bet DV Toronto nodaļas vanadžu kopas priekšniece Margrieta Dumpe un kasiere Aina Selga pasniedza aploksni ar sarīkojuma devumu — 1500 dol.

Dzejnieks Andrejs Eglītis, pateicoties par devumu, aicināja visus pēc diviem gadiem tikties brīvo pasaules latviešu dziesmu svētkos Gotlandē, Jāņu svētku laikā, turpat Latvijas krasta pievārtē.

Pēc ievada kokteiļa un vakariņām dziesmu priekšnesumos piedalījās Alberts un Ženija Vītoli ar solo dziesmām un duetiem un Ernests un Herta Jurševski ar Andreja Eglīša dzejoļu skandējumiem. Klavieru pavadījumus spēlēja Astra Vītola.

—ls—

Piešķirta Marisa Vētras stipendija

Laikraksta The Globe and Mail mūzikas kritiķis Džons Kraglunds 22. novembrī raksta, ka vairums operas cienītāju ieinteresēti vietējās vokālās slavenībās, bet tikai daži atzīstot, ka arī mazāku lomu dziedātāji varot kļūt par ievērojamām slavenībām. Pastāv relātīvi maza grupa — Kanadas operas sieviešu komiteja, kas vēlas atbalstīt talantīgus dziedātājus, lai viņi kļūtu par atzīstamiem māksliniekiem. Šī komiteja 22. novembrī jau atzīmēja 25 gadu darbības atceri savā gadskārtējā stipendiju sanāksmē ar 11 stipendijām. Kanadas operas sieviešu komiteja savos 25 darbības gados piešķīrusi pavisam 190 apbalvojumus, no tiem 75 balvu saņēmēji piedalījušies Kanadas operas sabiedrības izrādēs un 14 solistu lomās šās sezonas operas izrādēs. Galvenā šāgada stipendijas ieguvēja ir Karolina Tomlina, kurai piešķirta Marisa vētras piemiņas balva 1000 dol. vērtībā. Šīs stipendijas ieguvējam jābūt kanadiešu dziedātājam, kas mācās dziedāšanu Toronto universitātes operas departamentā, lai kļūtu profesionāls operdziedātājs.

Mārtiņu vakars sēņu zīmē

Gaujas 14. gaidu vienības rīkotajā Mārtiņu vakarā 6. nov. Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zāle bija skaisti dekorēta ar sēņu attēliem, dārzeņiem un rudens lapu virtenēm, par ko bija gādājušas lielgaidas ar vad. Ilzi Prikuli. Vakara programmā izrādīja Vilka asti, ko bija sakārtojušas lielgaidas vad. Ilzes Kalniņas režijā.

Teicējas lomu labi veica Inta Purva, kura pati kādreiz bijusi Gaujas gaidu vienības locekle. Bija redzami visādi meža zvēri un mājas dzīvnieki interesantās maskās. Uzvedums atšķīrās no iepriekšējiem gadiem ar to, ka tajā varēja piedalīties arī visi mazie bērni — apmeklētāji, kuriem arī tika izsniegtas attiecīgas maskas. Bija arī nodarbību galdi bērniem, Mārtiņu cienasti un loterija.

Vakaru atjautīgi vadīja vad. Dace Strīpniece, tērpusies Mārītes maskā.

Gaujas gaidu vienības vadībā šogad notika pārmaiņas. Līdzšinējo vienības priekšnieci vad. Intu Kalniņu ievēlot par Kanadas jendas priekšnieci, vienības vadību atkal uzņēmās vad. Silvija Ozola.

Edm. Ozols

Vilis Ķuze,
DV Toronto nodaļas kultūras daļas vadītājs šinīs dienās iegāja savu dzīves gadu otrā pussimtā. Viņš dzied vīru korī Viesturs un Sv. Andreja draudzes korī, kurā dzied arī viņa meita Sandra. Viņa ar māsu Daci darbojas arī gaidās un dejo Diždancī, bet māte Maija Ķuze pievērsusies teātrim un piedalījusies daudzos latviešu sarīkojumos gan ar deklamācijām, gan tēlojumiem.

31 g. v. tautiete
vēlas iepazīties ar
PATIESU TAUTIETI.
Rakstīt šai avīzei ar norādi „Asja".

DVF nod. Anglijā 30 gadu

Ap pusotra simta apmeklētāju bija pulcējušies DVF Česterfīldas nodaļas 30 gadu darbības atcerei veltītā sarīkojumā, kas notika kaimiņu pilsētas Mansfīldas poļu klubā. Bija ieradušies arī bradfordiesi — DVF revīzijas komisijas locekļi J. Līdaks un K. Šneiders, halifaksietis E. Liepiņš u.c. Saslimušajam nodaļas ilgo gadu labvēlim un biedram, anglim Konrādam Vaitam nosūtīja sveicienus ar daudziem parakstiem. Apskatei bija izstādītas česterfīldiešu izcīnītās balvas šaušanā, kur izcili panākumi bijuši E. Krauzem, P. Vītiņam un A. Cukuram.

DV centrālās valdes priekšsēdis J. Frišvalds aprādīja organizācijas veikumus palīdzības, jaunatnes latviskās audzināšanas un politiskās informācijas darbā. Suminăja valdes priekšsēdi Voldemāru Cukuru, kas nodaļu vadījis visus 30 gadus. J. Frišvalda vēlējums bija, lai nākamā gadā biedru kopskaits sasniegtu pilnus 10.000.

Pie nodaļas 30 gadu veikumiem pakavējās priekšsēdis V. Cukurs. Nodaļas dibināšanas datums ir 1947. g. 30. oktobris, kamēr DVF nodibinājās tikai tā paša gada 21. decembrī. Izkārtoti daudzi sarīkojumi, bijusi rosība sportā, rasti labi sakari vietējā britu sabiedrībā, rosināta sabiedrība ar citām Vidusanglijas daļām.

Česterfīldiešus apsveica A. Freimanis — zemes valdes un savas Donkāsteras nodaļas vārdā (aploksne). No Notinghamas nodaļas sveicināja D. Čudars (aploksne), Mansfīldas — V. Sīmanis. Vanadžu pārstāve Anna Vītiņa nolasīja rakstveida sveicienus no: DVF valdes priekšsēža L. Rumbas, vanadžu priekšnieces M. Ķeņģes, Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā prezidija priekšsēža Aug. Abakuka, DV Centrālās valdes sekretāra N. Bisenieka un vairākām nodaļām.

Centrālās valdes priekšsēdis J. Frišvalds kopā ar nodaļas priekšsēdi V. Cukuru pasniedza zemes valdes atzinības rakstu ilggadējiem nodaļas darbiniekiem A. Vītiņai, P. Vītiņam, Ev. Leitim un E. Krauzem. Priekšnesumu daļā dziesmas skandēja Notinghamas vīru ansamblis Mežezers Jāņa Lielkāja vadībā. Ansamblī 17 dziedātāju. Liekas, pamazām īstenojas J. Lielkāja vēlēšanās, lai no kādreizējā dubultkvarteta izaugtu vīru koris. Arī Mežezeram nākošā gada janvārī apritēs 25 gadi.

J.B.

Iepazīstina ar ieslodzījuma vietām Rīgā

Latvijas valstssvētku priekšvakarā 17. novembrī pēcpusdienā Šeratona centra Karltona zālē Toronto Kanadas presei izrādīja filmu par spaidu darbu nometnēm okupētajā Latvijā. Paskaidrojumus sniedza Broka universitātes politisko zinātņu profesors Dr. Juris Dreifelds. Cilvēka tiesību aktīvisti izveduši šo filmu no Latvijas. Tajā rādītas piespieddarbu nometnes, kuŗās ieslodzītie strādā ar mašīnpistolēm apbruņotu sargu un suņu uzraudzībā, kas patrulē nometnes laukumā. Filmā pirmoreiz parādīti arī čekas ierēdņi Rīgā. Šī dokumentāciias filma īpaši nozīmīga pašlaik, kad Belgradā apskata cilvēka tiesību respektēšanu saskaņā ar parakstīto Helsinku vienošanos. Novembŗa sākumā Pad. savienība, kā zināms, paziņoja vispārēju amnestiju, galvenokārt tiem, kas ieslodzīti kriminālu nodarījumu dēļ. Sirdsapziņas ieslodzītie, kas bija parādīti filmā, vēl vienmēr cieš piespriesto sodu.

op.

Tautiešiem, kas 20. nov. vakarā pēc 18. nov. akta beigām Toronto, pie garderobes smaidīja un garām ejot sakārtoja man mēteļim ielieku-šos apkakli, lūdzu atsaukties ne romantiskos, bet
DRAUDZĪGOS NOLŪKOS
rakstot šai avīzei ar norādi „Alfreds".

Andrejs Eglītis LNAK sēdē

DZEJNIEKS UN TAUTAS BALVAS LAUREĀTS ANDREJS EGLĪTIS UZTEIC LNAK PAR SKAIDRO NACIONĀLPOLĪTISKO STĀJU. — DAŽU TORONTO VECĀKU ORGANIZĒTAS MĀCĪBU GRUPAS PAGAIDĀM UZSKATĀMAS PAR PRIVĀTU PASĀKUMU. — MĀCĪTĀJS JĀNIS ŠMITS LIECINA KANADAS PARLAMENTĀ OTAVĀ.

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā 16. novembŗa sēdē spilgākais moments bija 18. novembŗa sarīkojuma Toronto svētku runas teicēja dzejnieka Andreja Eglīša ierašanās šī sarīkojuma komitejas priekšsēža G. Sukses pavadībā. LNAK priekšsēdis T. Kronbergs, ciemiņu no Zviedrijas silti apsveicot, cita starpā apliecināja, ka Kanadas latviešiem ir tuvs Latviešu nacionālā fonda darbs un fonda ģenerālsekretāra ideja un neatlaidība, ar kādu fonda vadībā tās cenšas iedzīvināt.

Atbildes vārdos Andrejs Eglītis par apsveikumu pateicās, pie reizes tencinot LNAK nostāju problēmās, kas saistās ar okupācijas varas plāniem, iespiesties brīvo latviešu vidū. Dzejnieks saprot iemeslus, kad okupēto Latviju apmeklē ģimenes iemeslu dēļ, bet ne, lai dižotos ar savu pārticību rietumos.

Sēdes dalībnieki pēc sēdes vēl labu brīdi pakavējās personiskās sarunās ar dzejnieku, interesējoties gan par Zviedrijas latviešu, gan vispārējiem trimdas jautājumiem.

T. Kronbergs ziņoja, ka LNAK politiskās informācijas vadītājs Dr. Linards Lukss pašlaik ar māc. Jāni Šmitu atrodas Otavā, lai liecinātu Kanadas parlamentāriešiem par Latvijas un pārējo Baltijas valstu stāvokli Maskavas okupācijā.

Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas pārzinis J. Ozols lūdza LNAK valdi izteikties par dažu bērnu vecāku pūlēm organizēt atsevišķas mācību grupas. Pēc pārrunām LNAK valde savā atzinumā konstatēja, ka mēģinājumi šādas atsevišķas mācību grupas organizēt „pēc tam, kad skolas paidagogu padome šādu ierosinājumu ir jau noraidījusi, visa turpmākā šādu atsevišķu mācību grupu organizēšana pagaidām ir privāts pasākums ārpus pastāvošās skolas un bez tālākas LNAK līdzdalības."

A. Rāviņš ziņoja par pensionāru nama projektu. Vēl nepārvarēts šķērslis ir, ka valdības dotās naudas nepietiek projekta īstenošanai, bet pensionāru apvienība nevar iztrūkstošo daļu sagādāt. Latviešu kreditsabiedrības līdzdalība principā jo projām paliek spēkā nama pirmā stāva saimnieciskā apsaimniekošanā. Latviešu namam savukārt jāizšķiras par vai pret paplašināšanos. A. Rāviņš nevarēja par to atbildi dot, jo nama valdes sēde notika vienā laikā ar LNAK sēdi. Arī kreditsabiedrību apvienības nams, kuŗu iecerējusi pirkt Latviešu centra organizācijas komiteja, vēl īsti nav pērkams, jo kreditsabiedrībai pašai vēl vajadzīgs lēmums par jauna īpašuma pirkšanu.

LNAK jaunatnes nozares vadītājs Imants Purvs ziņoja par Brīvības sardzi pie Toronto pilsētas valdes nama 18. novembrī un par gājienu uz kopējo dievkalpojumu Sv. Andreja baznīcā.

Pārrunas skāra arī 18. novembŗa sarīkojumu un pieņemšanas praktisko izkārtojumu. Kā mazu illustrāciju PBLA darbībā V. Upeslācis minēja faktu, ka lēmuma pieņemšana par genocīda akcijas projektu, ko uz PBLA lēmuma pamata izstrādāja valdes Kanadas locekļi, prasījis vairāk nekā 8 mēnešus. Belgradas konference pa to laiku jau darbojās, un „nekādu vispārēju akciju PBLA aicinājumā un vietējo organizāciju izpildījumā īstenot nevar." Atsevišķās vietās dažas demonstrācijas notiek pēc vietējo darbinieku ierosinājuma.

Nākošā sēde 14. decembrī Sv. Jāņa baznīcas telpās.

K-ča

Garš ceļš līdz brīvībai

Laikraksta Latvija Anglijas redaktrises Austras Liepiņas vīrs Edgars pēc septiņu gadu pūlēm beidzot dabūjis izbraukšanas atļauju no okupētās Latvijas un 12. nov. ieradās Londonā. Lidlaukā Edgaru Liepiņu sagaidīja dzīvesbiedre un dēls Valdis no Kanadas ar dzīvesbiedri Astrīdu, dzimušu Čopa, un meitiņu, kuŗa vectētiņu redzēja pirmo reizi. A. Liepiņa ir arī Latvija Amerikā un DVM līdzstrādniece, bieži sūtot rakstus par latviešu sabiedrisko dzīvi Anglijā.

Edgars Liepiņš palika Kurzemē pēc kapitulācijas 1945. gada maijā; bijis Latviešu leģionā. Saņemts gūstā mežā, izsūtīts uz Narilsku, atgriezies Rīgā, sācis strādāt malkas laukumā. Otrreiz izsūtīts uz Karagandu, Latvijā atgriezies ar Chruščova amnestiju.

Pirmo reizi atļauju izbraukt uz Angliju pieprasījusi sieva 1970. gadā.

Izbraukšanas atļaujas saņemšanā lielu atbalstu izrādīja britu parlamenta locekļi, ārlietu ministrija un premjērs, kas vairākkārt iesniedza padomju valdībai to personu sarakstu, kuŗu izlaišanu pie ģimenēm būtu vēlama.

L.

Sargāsimies no ienaidnieka apkampieniem

SVINĪGS 18. NOVEMBŖA DIEVKALPOJUMS TORONTO

Latvijas valsts dibināšanas atceri latviešu saime Toronto atzīmēja 18. novembrī ar kopēju dievkalpojumu Toronto ev. lut. draudžu izkārtojumā Sv. Andreja baznīcā. Dievkalpojumā,kuŗā bija ieradušies ap 1000 dievlūdzēju, piedalījās archibīskaps A. Lūsis, kas teica svētrunu un svētīšanas vārdus, māc. A. Briedis vadīja sākuma liturģiju, māc. I. Gaide kopā ar māc. J. Cālīti — meditāciju un lugšanu par varoņiem, cietējiem jaunajiem cīnītājiem, par Latviju un garīgo atmodu. Dievkalpojumu ar divām dziesmām kuplināja Sv. Andreja draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā un ar E. Timermani pie ērģelēm.

Svinīgā dievkalpojuma sākumā Brīvības sardzes dalībnieki jaunieši ienesa Latvijas un Kanadas karogus un iededzināja altāŗa sveces. Tie bija Māra un Austra Gulēnas, Andris Černavskis, Sandra Klepere, Atis Freimanis, Andris un Ilze Miezīte un Anita Vaivare. Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības valdes priekšsēdis Imants Purvs nolika ziedus pie Latvijas karoga.

Archibīskaps A. Lūsis savā svētrunā sacīja, ka Latvijas diena mums atgādina mīlēt savu tautu. Mums jāpārvar vienaldzība, nesadzirdot, ka dzimtenē palikušie žvadzina nebrīvības važas. Esam gan sūtījuši palīdzības saiņus un braukuši

(Turpinājums 11. lp.)

Laimētājiem loterijā tas dara prieku.

Tiešām!
20, 50 vai pat 100 dolari prēmiju čekos var būt jūsu, tiklīdz jūs atverat LOTO CANADA pārsteiguma paciņu. Vai jūs varat atrast otru lozi, kas jums var dot iespēju kļūt par miljonāru

8. janvārī. 212.500 laimestu, izmaksāti skaidrā naudā. 500.000 LOTO CANADA prēmiju zīmēs. 140.000 lielās izlozes laimesti. Viss tas kopā dod 852.000 iespējas laimēt LOTO CANADA izlozē. Vai tas jums nepatiktu?

LOTO CANADA. NO OTHER CANADIAN LOTTERY OFFERS YOU AS MUCH.

$MILLION

Loto Canada

The National Lottery

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

26. novembrī DV namā Ūdens kliņģeru balle ar DV Toronto nod. desmitnieku (pāri par 50 gadiem) sumināšanu. Spēlēs Runči.

26. novembrī Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās Ziemsvētku tirdziņš.

26. un 27. novembrī Latviešu namā gleznotāja Jāņa Kalmītes gleznu izstāde.

27. novembrī pl. 14. Latviešu namā TLB rīko piecu latviešu ārstu paneļa diskusijas ar publikas piedalīšanos: „Narkotiskas vielas, alkohols un smēķēšana."

27. novembrī pl. 5 pēcp. Bickford Park vidusskolā Dainas koŗa tautas dziesmu koncerts.
3. decembrī Bickford Park vidusskolā „Seši mazi bundzinieki" atkārtojums.

1. decembrī pl. 14 Latviešu namā Toronto pensionāru kārtējā sanāksme un Dziesmu kamoliņa mēģinājums.

1. decembrī pl. 20.30 Aladin teātrī, 2637 Yonge Street (ziemeļos no Eglinton pazemja) V. Richtera komēdijas Pīlēns izrāde. Ģimnazijas drāmatiskā pulciņa iestudējums.

2. decembrī pl. 20 vakarā Sv. Jāņa baznīcas zālē LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs atklās Ārijas Ozolas gleznu izstādi. Izstāde atvērta 3. un 4. decembrī no pl. 13—21.

3. un 4. decembrī DV Ziemas Svētku tirdziņš DV namā.

3. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā koncerts Ziemas svētku ieskaņai. Piedalās soprāne Silvija Erdmane, tenors Ivars Gaide, baritons Torilds Barbins un ērģelniece Anita Rundāne.

4. decembrī, pl. 11 no rīta Central United baznīcā, 1 King Str. un Weston Road krustojumā, J. S. Bacha Ziemas svētku orātorija angļu valodā. Baznīcas koris un solisti. V. Murray — soprāns, K. Arab — alts, J. Clancy — tenors, J. Cīruls — baritons. Ieeja brīva.

10. decembrī no pl. 9—13 Latviešu namā TLB dāmu kom. kafejnīca — maiznīca.

11. dec. pl. 17. Sv. Andreja baznīcā koncerts par labu Sidrabenes jaunceltnei. Piedalīsies Anita Rundāne, Toronto vanadžu koris Zīle, vīru ansamblis Kalvis un Sv. Andreja draudzes koris. Jauna programma.

31. decembrī Valhalla Inn telpās Toronto korp. kopa rīko Jaungada sagaidīšanu. Informācija un galdu rezervēšana pie A. Vanaga, tālr. 839-1822.

31. decembrī Latviešu namā Jaungada sagaidīšana. Galdiņi rezervējami, tel. 922-2931. Spēlēs Runči.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1977./1978. G. SEZONAS KONCERTI

23. janvārī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, čellists Linda Allo no Filadelfijas, ASV

30. aprīlī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, Rasma Lielmane, vijole.

1978. GADĀ

14. janvārī komp. Imanta Sakas JUBILEJAS KONCERTS.

11. februārī pl. 19 vīru koŗa Viesturs koncerts Lietuviešu zālē Bloor ielā.

25. februārī Ķemermiestiņā — DV vīru koŗa Kanadā sarīkojums.

1. aprīlī, sestdien, pl. 19 Toronto vanadžu koŗa Zīle 6. gadskārtējais koncerts Lietuviešu zālē, 1021 College St.

23. aprīlī DV vīru koŗa Kanadā sarīkojums.

HAMILTONA

31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle Roberts restorānā. Riko Hamiltonas DV.

BĒRZAINE

27. novembrī pl. 12 TLMM kluba tītaru šaušanas sacensības Bērzainē.

Svinīgais 18. novembŗa sarīkojums Ņujorkā. Publika ar aplausiem sveic Tautas balvas laureātu prof. Augustu Annusu (sk. rakstu 4. lappusē). Foto: Bruno Rozītis

Karoga aicinājums

18. NOVEMBRIS TORONTO LATVIEŠU SKOLĀS

Latviešu biedrības sestdienas skolas Latvijas valstssvētku aktā 19. novembŗa rītā pulcējās tuvu pie 300 dalībnieku. Latviešu nama zālē pat nepietika sēdvietu. Skolas karogu ienesa 8. klases audzēkņi Dace Ķuze, Pēteris Grasmanis un Renate Krastiņa. Svētbrīdi vadīja arhibīskaps A. Lūsis, mudinot skolēnus vienmēr atcerēties 1918.g. 18. novembri, kad latvju tauta ieguva pati savu valsti. Bez brīvības tauta pakļauta iznīcībai un kļūst par cietumnieku pati savā zemē. Mums jāmīl mūsu tauta un jāatceras Latvija, kur mūsu senči dzīvojuši, gājuši cīņās par labāku dzīvi. Brāļu kapi, Ložmetēju kalns un citas vietas, runā par cīņām un mīlestību uz savu tautu. Archibīskaps aicināja lūgt Dievu, lai mūsu tautai atdod brīvību un nomet verdzības važas, visiem kopīgi vienojoties Mūsu Tēvs lugšanā.

Skolas pārzinis J. Ozols, uzrunājot audzēkņus, sacīja, ka sestdienas skolas skolēni piedalās Brīvības sardzē pie Latvijas karoga, kas jāsarga un par ko jācīnās, nobeidzot ar vēlējumu, lai mūsu karogs reiz atkal brīvi plīvotu mūsu pašu Latvijas valstī; sekoja Latvijas valsts himna I. Keniņas klavieŗpavadījumā.

Svētku runu teica dzejnieks Andrejs Eglītis, kas arī pats bijis kaŗavīrs un atstājis Kurzemes cietoksni pēdējā brīdī, mudinot skolas jaunie'us būt uzticīgiem Latvijas karogam un stāvēt sardzē par to. Karogs runā uz mums, stāsta par visskaistāko zemi pāri jūrām. Sekosim šim karogam, lai tas reiz brīvi plīvotu mūsu tēvzemē, kur tagad skan verdzības važas.

Skolas aktā Lidijas Auzānes — Tīcmanes pieminas fonda balvu agrākai TLB sestdienas skolas pārzinei, jaunatnes audzinātājai un sabiedriskai darbiniecei Austrai Mārtinsonei par 12 darbiem drāmas raksniecībā skolas vajadzībām pasniedza šī fonda valdes priekšsēdis A. Tīcmanis. Savā pateicības runā A. Martinsone sacīja, ka viņa augusi ar Latvijas karogu, strādājusi ar gaidām dzimtenes labā. Balvas saņēmēja kā pateicību nodeva savas pasaku lugas A. Tīcmanim un Preses biedrības Kanadas kopas valdes priekšsēdim O. Liepam, jo apbalvojums piešķirts saziņā ar preses kopas valdi.

Skolēnu priekšnesumos bija atsevišķu klašu koŗa dziesmas. Skolēni skandēja patriotiskus Andreja Eglīša, Kārļa Skalbes un Raiņa dzejoļus. Svinīgais akts beidzās ar kopīgi nodziedātu skolas himnu. Pēc tam skolēniem bija cienasts. Sarīkojums beidzās ar rotaļām un tautas dejām.

TLTA ģimnazijai 18. novembŗa vakarā mācības nenotika, bet 130 ģimnazijas audzēkņi, skolotāji un vecāki pulcējās skolas aktā Latviešu namā. Ģimnazijas direktrise V. Slaviešā iepazīstināja ar viesi dzejnieku Andreju Eglīti, kas teica uzrunu par Latvijas neatkarības svētkiem un aicināja uz Vispasaules dziesmu svētkiem 1979. g. Jāņu laikā Gotlandē, Zviedrijā. Priekšnesumos ar Andreja Eglīša dzejas skandējumiem piedalījās 1. kl. audzēkņi Aldis Liepiņš un Anita Ābele, no 3. kl. Aija Auziņa, 4. klases desmit audzēkņu grupa katrs pa kārtai deklamēja Andreja Eglīša dzejoļus, bet Valters Kronbergs deva īsu dzejnieka raksturojumu. Dzejniekam rozes pasniedza ģimnazijas 4. kl. audzēkne Teika Zilāne. Pēc akta ģimnazijas saime skolotāju ivadībā devās no Latviešu nama uz Janga ielu, kur pievienojās Brīvības sardzes gājienam uz dievkalpojumu Sv. Andreja

—ls—

Brīvības sardzes latviešu centros

Latvijas dibināšanas dienā 18. novembrī Brīvības sardzes notika 14 lielāko Kanadas latviešu centros, no Montrealas līdz Vankuverai. Sardzes ilga 12 stundas, un to galvenais organizētājs bija DV Kanadas valdes ārējās informācijas daļas vadītājs P. Vasariņš, lai atgādinātu Kanadai un visai brīvajai pasaulei, ka padomju vara Latvijā apspiež cilvēka pamattiesības.

Brīvības sardze Toronto sākās 18. novembrī pl. 7 rītā, ar Latvijas karoga uzvilkšanu Toronto pilsētas valdes nama laukumā, māc. J. Cālītim teicot lūgšanu. Sardzē, ko Toronto vadīja Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības politiskās nozares vadītājs Andris Černavskis un DV Kanadas valdes jaunatnes nozares vadītājs Dr. V. Gulēns un kas ilga visu dienu, piedalījās 150 dalībnieku, galvenokārt jaunieši. Tie izdalīja divējāda veida skrejlapas — 9000 no katra, stāvot pie Latvijas karoga un plakātiem aiz dzelonstiepļu iežogojuma. Ap pl. 10.30 pie Brīvības sardzes piestāja arī pilsētas oldermanis E. Negridžs, Māc. I. Gaide teica svētīšanas vārdus. Jaunieši izdalīja svecītes un dziedāja piemērotas tautas dziesmas.

Ap pl. 6 vakarā sākās kārtošanās gājienam ar svecītēm uz Latvijas valsts svētku dievkalpojumu Sv. Andreja dievnamā. Gājiena techniskais kārtotājs bija V. Vagners, priekšgalā bija māc. I. Gaide ar rīkotājiem. Tas virzījās pa Janga ielu līdz Kolledžas ielai, kur gājienam vēl pievienojās latviešu ģimnazijas saime. Gājienam pievienojās līdz 300 dalībnieku.

Brīvības sardzei lielu vērību bija veltījuši arī divi Toronto televīzijas raidītāji — Globālais un CTV, tāpat radio, intervējot LNJAK valdes priekšsēdi Imantu Purvu un DV Kanadas valdes jaunatnes nozares vadītāju Dr. V. Gulēnu. Pārraidīja arī ainas no demonstrācijām. Pēc ienākušām ziņām Brīvības sardzes sevišķi labi izdevušās Sv. Katrīnās, Hamiltonā, tāpat tās bijušas sekmīgas arī citos latviešu centros.

-ls-

Gleznotāja
Jāņa KALMĪTES
DARBU IZSTĀDE
26. un 27. nov. Latviešu namā Toronto
Atklāšana 26. nov. pl. 16.00.

Turpat pl. 19.00 Burtnieku izkārtojumā notiks
RIJAS VAKARS
ar piemērotu programmu un azaidu.

Ieeja Rijas vakarā pret ziedojumiem.

Visi laipni ielūgti

Atraitne - pensionāre dzīves novakarē
vēlas rast draugu,
sirsnīgu, laba rakstura,
65 — 70 g. v., ar ko varētu dalīties vientulībā.
Of. šīs av. kantorī ar norādi ATRAITNE.

Sargās

(Turpi

uz Rīgu, iz
laru. Ja La
bāk ģērbti
savienības
mūsu nope
izdalītu vi
nebūtu mī
tu ne niek
ta ar hēr
nebaidās ri
Turpretī se
var mūs t
nieka apk
mīlestības
latviešu ka
vību atdev
bu. Šovaka
kas miruši
ši, piemin
Atomieroč
arī citi ier
tie. Mums
natne, kas
niem nāko
atspīdumu

Archib
Brīvības s
tas valdes
jaunieši
tautas tēr
jas karoga
nā un dalī
ties mūsu
tautu. Ja
paskatījies
mūsu jaun
atnācis pi
tā, pārkun
kalpojum
svētī Latv

Pēc die
nīcēnu uz
lē pie dra
kafijas un
atlikumu
vijas nacio

Nedēļu

DZEJNIEK
NO VIESM

Toronto
pārstāvju
dzejnieku
gandrīz v
viesošanās
novembŗa
vienības L
gara Krū
Gunas Iko
kur bija i
kaps A. L
Upenieks
priekšsēdis
domes pri
Jau otrā
sis izlidoja
turpinātu
sekretāra

Pāri par
mājā apsv

Miris p

10. nove
acis slēdzis
ra pasaules
Kārlis Tirz

Ilustr
audzinātā
bil
Jā
„ČIG
DĒ
Grāmata
P.O.
S-101
Cena 5 d

Sargāsimies no ienaidnieka . . .

(Turpinājums no 9. lp.)

uz Rīgu, izdodot tūkstošiem dolaru. Ja Latvijā tagad ir vislabāk ģērbtie cilvēki visā Pad. savienības kolosā, tad tas ir mūsu nopelns. Ja tomēr mēs izdalītu visu savu mantu un nebūtu mīlestības, tas nelīdzētu ne nieka. Mums jāmīl tauta ar hēroisku mīlestību, kas nebaidās riskēt un nest upurus. Turpretī sentimentāla mīlestība var mūs tikai ievilināt ienaidnieka apkampienos. Hēroiskas mīlestības ierosinātāji bijuši latviešu karavīri, kas savu dzīvību atdevuši par tautas brīvību. Šovakar mēs šos cīnītājus, kas miruši un kas dzīvi palikuši, pieminam klusā pateicībā. Atomieroču laikmetā jāmeklē arī citi ieroči un citi sabiedrotie. Mums jāaudzina mūsu jaunatne, kas nes un saviem spārniem nākošās brīvības ausmas atspīdumu — tā mūsu cerība.

Archibīskaps pieminēja arī Brīvības sardzi Toronto pilsētas valdes nama laukumā, kur jaunieši un mazās meitenītes tautas tērpos stāvēja pie Latvijas karoga aukstā, vējainā dienā un dalīja aicinājumus atcerēties mūsu nebrīvībā smokošo tautu. Ja pilsētas galva būtu paskatījies pa logu un redzējis mūsu jaunatni, varbūt viņš būtu atnācis pie mums no sava siltā, pārkurinātā kabineta. Dievkalpojumu beidza ar Dievs, svētī Latviju!

Pēc dievkalpojuma 250 baznīcēnu uzkavējās baznīcas zālē pie draudzes dāmu komitejas kafijas un cepuma galda, kura atlikumu 300 dol. novēlēja Latvijas nacionālam fondam. V. S.

PIEŅEMŠANA LATVIEŠU NAMĀ

LNAK rīkotajā gadskārtējā pieņemšanā 18. novembra vakarā Latviešu namā pēc dievkalpojuma piedalījās ap 200 viesu — latviešu organizāciju, draudžu, sabiedriskie un kultūras vadītāji, preses un citi darbinieki, kam bija izdevība tikties ar aicinātiem kanadiešu politiķiem un etnisko grupu vadītājiem. Vakara norise, ko vadīja Andris Kaļiņš, sākās ar LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga uzrunu par apspiestajām Baltijas tautām un pašreiz notiekošo Belgradas konferenci, kurā apspriež arī cilvēka tiesības pārkāpumus. Belgradu apmeklējušas trīs latviešu delegācijas, kas izdalījušas memorandus rietumvalstīm par padomju okupāciju Latvijā.

"Mēs šeit varam brīvi runāt par mūsu brāļiem un māsām okupētajā Latvijā, kur nav brīvības un nevar svinēt 18. novembrī, jo padomju čeka sasniedz katru mūsu zemes stūrīti," turpināja T. Kronbergs. „Kanadā visi bauda brīvību. Mēs ceram, ka kanadieši sapratīs, ka visām tautām jābūt brīvām un apturēs draudus brīvībai, citādi savu brīvību var zaudēt arī Kanadā." T. Kronbergs pieminēja, ka Brīvības sardze bijusi redzama arī Toronto televīzijā.

Kanadas iekšlietu ministrijas un daudzkultūras ministra Norma Kafka sveicienus nodeva iekšlietu viceministrs Orests Kruhlaks un sacīja, ka Kanada neatlaus Pad. savienībai liegt brīvību cilvēkiem. Ontario provinces premjēra V. Dēvisa sveicienus nodeva tirdzniecisko attieksmju ministrs Larijs Grosmanis. Toronto pilsētas galvas D. Krombija vārdā sveicināja oldermanis T. Odonahjū un no Toronto pilsētas padomes — oldermanis A. Īgltons. Viņš pieminēja arī latviešu Brīvības sardzi pilsētas valdes nama laukumā, kas atgādina nebrīvību aiz dzelzs aizkara. Vēl sveica Ontario daudzkultūras padomes priekšsēdis Dž. Korejs, izsakot vēlmi, lai okupētajā Latvijā nesalūztu brīvības gars.

LNAK priekšsēdis T. Kronbergs iepazīstināja vakara dalībniekus ar tālo viesi dzejnieku un patriotu Andreju Eglīti, kura vēlējums angļu valodā bija īss un skaidrs: Brīvu Latviju, brīvas Baltijas valstis pie brīvas Baltijas jūras! Viesu vidū bija arī Ontario parlamenta locekle Margareta Kampbela, G. P. Allens, Džons Jaremko, Karavānas vadītājs Leo Kosars, mūzu konsuls Dr. E. Upenieks, archibīskaps A. Lūsis, Baltijas tautu federācijas Kanadā prezidents Lās Leivats, ugauņu centrālās padomes Kanadā priekšsēdis I. Petersū, Baltijas sieviešu padomes Kanadā priekšsēde E. Aruja, Lietuvas kopības priekšsēdis J. Simanovičs, kā arī ungāru, poļu, čehoslovāku, Senegales un citu etnisko grupu pārstāvji. Bija ieradušies arī divi viesi, kas pirms dažiem mēnešiem izkļuvuši brīvajā pasaulē no Latvijas.

Pianiste Marīna Baltere atskaņoja divus klavieru solo. Viesi draudzīgās pārrunās ukavēšas vairākas stundas Latviešu namā, kur par uzkodām un dzērieniem rūpējās Latviešu nama dāmu komiteja. V. S.

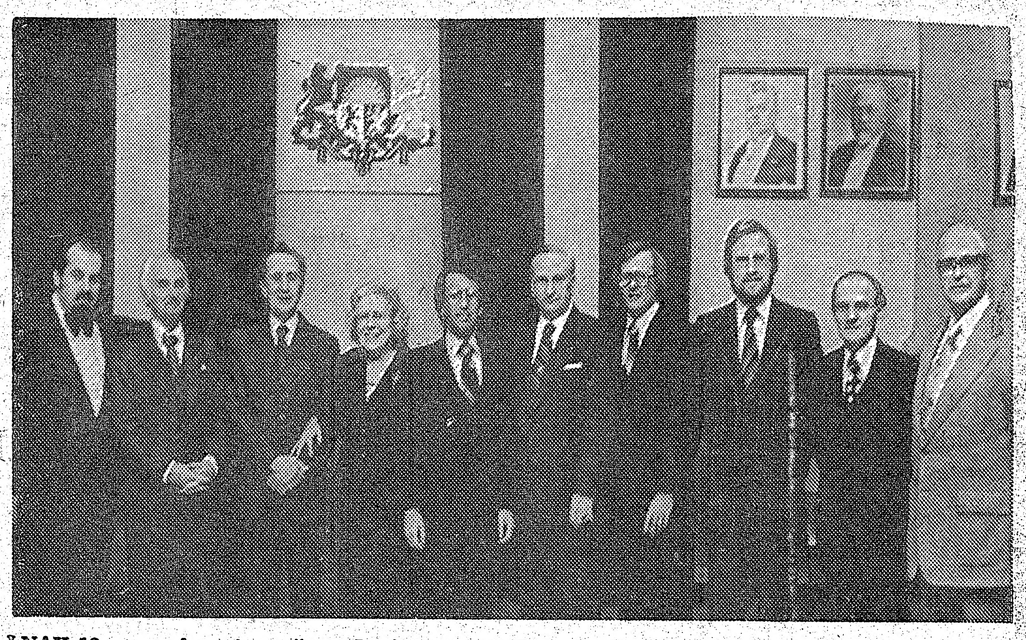

LNAK 18. novembra pieņemšanā Laviešu namā Toronto. No kreisās: LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, archibīskaps A. Lūsis, citautu pārstāvji — G. Nadžs, Margareta Kampbela, L. Grosmans, G. Korejs, B. Karuleks, A. Īgltons, F. Šemenskis un G. Allens.
Foto: J. Līgers

Nedēļu pie Toronto latviešiem

DZEJNIEKS ANDREJS EGLĪTIS ATVADĀS NO VIESMĪLĪGĀS TAUTIEŠU SAIMES

Toronto latviešu sabiedrības pārstāvju pēdējā tikšanās ar dzejnieku Andreju Eglīti, pēc gandrīz vienas nedēļas ilgas viesošanās Toronto, bija 21. novembra vakarā Mākslinieku vienības Latvis priekšnieka Edgara Krūmiņa un dzejnieces Gunas Ikonas-Krūmiņas mājā, kur bija ieradies arī archibīskaps A. Lūsis, konsuls Dr E. Upenieks un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs ar padomes priekšsēdi V. Upeslāci. Jau otrā dienā Zviedrijas viesis izlidoja uz Stokholmu, lai turpinātu savus LNF ģenerālsekretāra pienākumus.

Pārī par pussimt viesu savā mājā apsveica Edg. Krūmiņš, īsu uzrunu teicot arī LNAK valdes priekšsēdim T. Kronbergam, kas raksturoja Andreju Eglīti kā mūsu nacionālāko dzejnieku, kas reizē ir arī politikis. Toronto latviešu sabiedrībai bijis baudījums nokļausīties 18. novembra svētku aktā viņa dedzīgo runu. Mūsu centrālās organizācijas vadītājs Kanadā izteica vēlēšanos, lai dzejnieks biežāk apciemotu šo liekālo latviešu centru brīvajā pasaulē.

Savā atbildē Andrejs Eglītis pateicās par Toronto latviešu viesmīlību, kādu viņš baudījis visās kopējās tikšanās. "Tagad steigšos atpakaļ pie Baltijas jūras, lai pavērotu, kā otrā krastā plaukst brīvības zieds," teica dzejnieks, vēl vairākas stundas pabūdams draudzīgajā tautiešu saimē un izmainot domas par dažādiem mūsu nacionālpolitiskiem jautājumiem.

Savā viesošanās laikā Toronto A. Eglītis izbrauca arī uz Saulaini, kur pie kritušo karavīru piemineķļa nolika ziedus. Izbraukumā viņu pavadīja piemineķļa pārvaldes priekšnieks V. Tikiņš, Toronto latviešu skolas pārzinis J. Ozols un dzejnieks Modris Lorbergs.

—ls

Miris pulkvedis Kārlis Tirzītis

10. novembra rītā uz mūžu acis slēdzis atbrīvošanas un Otra pasaules kara cīnītājs pulkv. Kārlis Tirzītis, kas bija dzimis 1898. gada 4. novembrī. Viņš bija arī viens no DV Montreālas nodaļas dibinātājiem.

Aizlūgumu vadīja prāv.. A. Voitkus 13. novembra vakarā DV un draugu pulkā. Montreālas vanagi stāvēja goda sardzē. DV vārdā atvadījās nodaļas priekšsēdis J. Gributs, bet no bijušajiem cīnītājiem un invalidiem J. Bērziņš.

Nelaiķi pēdējā gaitā pārpelnošanai izvadīja prāv. A. Voitkus 14. novembrī.

Tikai pirms 6 mēnešiem aizgājējs zaudēja savu dzīvesbiedri. Pēc viņa sēro brālis Toronto, DV saime, draugi brīvajā pasaulē un dzimtenē. P. A.

Ilustrēta neparasta
grāmata
audzinātājiem, psichologiem, bibliografiem:
Jānis Mazulāns
„ČIGĀNA SĪMAŅA DĒLA ZIRGS".
Grāmata pasūtināma:
P.O. Box 465,
S-101 26 Stokholm.
Cena 5 dolari ar piesūtīšanu.

Lietuvas armijas 59. gada svētki

Kanadas lietuvieši atzīmēja savas republikas armijas formēšanas 59. gada dienu ar svinīgu aktu, koncertu un balli 19. nov. Toronto Lietuviešu namā. Sarīkojumā piedalījās Toronto un citu tuvāko pilsētu lietuviešu aizsargu un brīvības cīnītāju biedrības Romuve nodaļas ar karogiem. Bija ieradušies un sveicienus nodeva arī kaimiņu tautu pārstāvji — igauņu veterānu Kanadā biedrības priekšnieks Tori un Toronto DV nodaļas pārstāvis Edm. Ozols.

Koncerta daļā lietuviešu komponistu darbus atskaņoja plaši pazīstamais igauņu simfoniskais orķestris Estonia diriģenta un komponista U. Kooka vadībā. Orķestrī ir 30 mūziķu; tas ir svēlējis visos plašākos igauņu sarīkojumos Ziemeļamerikā. Svinībās bija ieradušies ap 300 dalībnieku.

Edm. Ozols

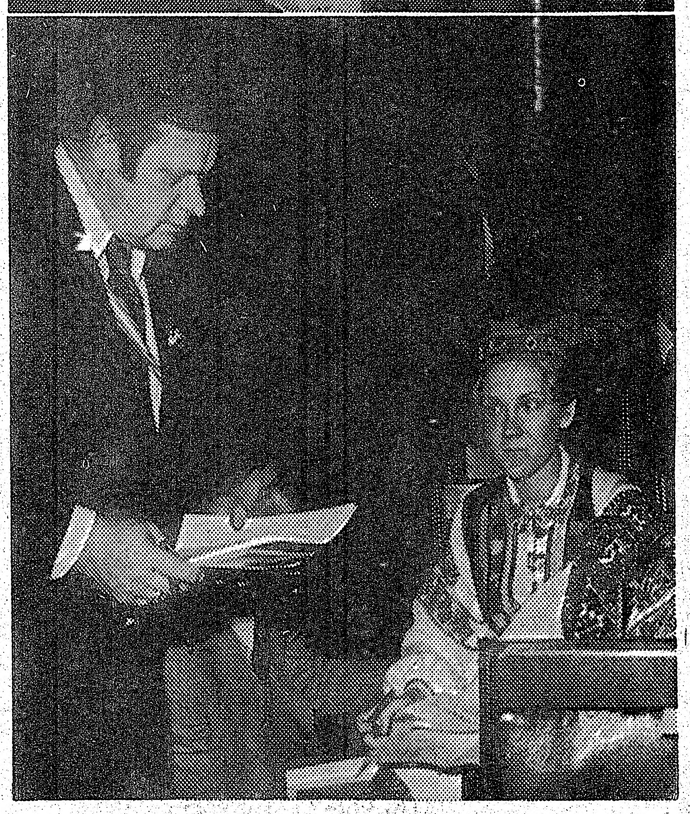

„Mums nav svarīgi klausīties Rīgas dzejniekus, kas izvairās pasacīt, kādā poli iskā pozicijā viņi stāv," teica dzejnieks Andrejs Eglītis 18. novembra svētku aktā Toronto. Apakšējā attēlā sarīkojuma komitejas vadītājs Guntis Sukse un programmas pieteicēja Sandra Klepere. Foto: J. Līgers

Mūžībā aizgājis mans mīļais tēvs

Jānis Vaitekaitis

dzimis 1895. gada 31. oktobrī Latvijā,
miris 1977. gada 15. novembrī Rīgā.
Apglabāts Raiņa kapos Rīgā.

Pēkšņi tagad viss ir dzisis,
Iziris kā sapnis irst,
Svēta atmiņa tik sirdī,
Kuŗu mūžam neaizmirst...

Par viņu sēro

dēls, vedekla, mazbērni un mazmazbērni Kanadā

Arnolds Rencis

dzimis 1903. gada 15. janvārī,
miris 1977. gada 24. oktobrī.

Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

TASK FORCE ON CANADIAN UNITY

COMMISSION DE L'UNITÉ CANADIENNE

noturēs

SĒDES TORONTO

PIRMDIEN, 28. NOVEMBRĪ, UN OTRDIEN, 29. NOVEMBRĪ,
HOLIDAY INN, iekšpilsētā, 89 CHESTNUT ST.

PUBLISKAS SAPULCES

no 8. līdz 10.30 vakarā

Sabiedrība ir aicināta katru vakaru izteikt savus uzskatus komisijai

par Kanadas vienību.

Katru dienu no plkst. 9 rītā līdz plkst. 6 vak. komisijai uzklausīs organizāciju uzskatus.

Komisija vēlas uzklausīt un pārrunāt šādus jautājumus ar individuālām personām un organizācijām, kam īpaši rūp labākas Kanadas izveidošana.

Personas, kas vēlētos izteikt savu viedokli komisijai, bet nebūtu spējīgas piedalīties publiskās sapulcēs, aicinātas iesūtīt savus ierosinājumus. Task Force on Canadian Unity
Box 1338, Station B, Ottawa, Ont. K1P 5R4.

Komisija mēģinās apsvērt visus uzskatus, pirms savus ierosinājumus iesniedz Kanadas valdībai.

Komisijas priekšsēža biedrs Mr. John Robarts, un Ontario provinces pārstāvis Dr. John Evans turpmākos mēnešos apmeklēs citus centrus Ontario provincē.

Tuvākai informācijai lūdz sazināties ar

Toronto biroju,
(416) 966-7524 vai 966-5594.

NEKAVĒJATIES AR SVĒTKU PASŪTINĀJUMIEM!

Tazab and Co. Ltd., Latvian Dept.,
273 Old Brompton Rd.,
London SW 5 9JB, England

Pieprasiet mūsu cenrādi latviešu valodā, standartsaiņu sarakstu, pārtikas preču cenrādi un drānu paraugus. Rakstiet latviski un mēs nekavējoties atbildēsim.

Standartsainis Nr. 6/L ..... **US$ 165.-.**
1 skaists koķika imitācijas nailona kažoks melnā krāsā un 1 eleganta dāmu blūze ar gaŗām piedurknēm.

Standartsainis Nr. 7/LM ..... **US$ 145.-.**
3 metri labas kval. vilnas uzvalku drāna daž. krāsās, 2 metri krimplīna drāna dāmu kleitai vai kostīmam daž. krāsās, 1 nailona virskrekls kungam, 1 eleganta dāmu blūze ar gaŗām piedurknēm.

Standartsainis Nr. 77 — Vecmāmiņai ..... **US$ 162.-.**
1 pāris siltas rīta kurpes, 1 pāris gaŗas vilnas zeķes, 1 silts naktskrekls, 1 skaista blūze ar gaŗām piedurknēm, 1. vilnas galvas lakats, 500 gr adāmās dzijas, 1 märc. saldumu, 1 elektriskā sega ar temperātūras regulētāju rozā krāsā, drošība garantēta, jeb 1 skotu rūtaina vilnas sega.

Samaksu variet pārsūtīt ar personīgu čeku vai caur banku.

CU Assurance

AUTO

Automobiļu briesmas Rīgā... Līdz šim jau izņemtas vairāk nekā 700 braukšanas atļaujas, un iespējams, ka tuvākā nākotnē viņu skaits palielināsies līdz 1000... Iekšrīgā atļautais lielākais braukšanas ātrums automobiļiem paredzēts 9 km stundā, kamēr tālāk pilsētas robežās maksimālais ātrums noteikts 15 km.
1925. gada 26. maijā
* * *
Kontrole uz pontonu tilta. Pēdējās dienās novietots uz pontonu tilta vidū policijas postenis, kam uzdots raudzīties, ka automobiļi un autobusi nebrauktu pāri tiltam ātrāk kā 10 km stundā.
1930. gada 13. oktobrī
No «Jaunāko Ziņu» slejām

UN NEKUSTAMU ĪPAŠUMU

APDROŠINĀŠANA

Skyline Real Estate Ltd.
2100 DUNDAS ST. W., TORONTO
533-8553
Ilmars Jankovskis

GRĀMATAS PATRIOTISKIEM LATVIEŠIEM! **pasūtiniet tagad**

1—THE SOVIETS' SECRET BORDER WAR
Kuŗā pusē mēs esam un kāpēc? $5.00

2—THE RED FOG OVER AMERICA
Kanadas flotes virsnieks apgaismo komūnisma izplatību $5.00

3—THE HOAX OF THE 20-TH CENTURY
Vai seši miljoni žīdu tiešām tika noslepkavoti? Kāpēc mums melo? $5.00

4—WORLD SIGNIFICANCE OF THE SOVIET REVOLUTION
Pilna ar labām informācijām $3.00

5—RUSSIAN-SOVIET BRAINWASHING
Berija smadzeņu mazgāšana un varmācības $3.00

Pasūtiniet no POSITIVE PRODUCTS

Plūs 70 c pasta izdevumiem

2384 Yonge St.
Box 987 Toronto

Latvijas valsts svētki Indianapolē

Indianas Latviešu biedrības rīkotā Latvijas valsts neatkarības svētku atcere 19. novembrī bija pulcējusi pilnu sabiedriskā centra Nacionālo zāli.

Apspiesto tautu atbrīvošanas padomes priekšsēdis Minesotā Ēriks Dundurs savā svētku runā uzsvēra, ka ikviena latvieša pienākums darīt it visu, kas sadrupina komūnistu varu. Runātājs ieteica ASV centros no iezemiesiem noorganizēt amerikāņu klubus Baltijas tautu brīvībai, kas amerikāņu sabiedrības vārdā iestātos par mūsu tautu atbrīvošanu. Tādiem būtu nozīme tur, kur mūsu jaunamerikāņu balsij nav atsaucības. Runātājs ieteica arī padomāt par Tautas balvas piešķiršanu kādam čekas vajātam latviešu tautības disidentam, brīvības cīnītājam tēvzemē. Tam būtu liela nozīme pretkomūnisma aktivitātes iedzīvināšanai un saskaņošanai pāri tālumiem. Tāpat jau laikus būtu jāuzsāk propaganda pret to, ka daļu no nākošās pasaules olimpiadas krievi rīkos okupētajā Igaunijā. Pret Kremļa velnišķīgo propagandu, — rīkot olimpiskās spēles burošanā okupētajā Baltijā, lai pasaulei demonstrētu baltiešu „laimīgo dzīvi" komūnisma tirannijā, uzsākamas pretakcijas, atsaucoties uz olimpisko spēļu brīvības idejām.

Koncerta daļā J. Vītola darbus meistarīgi atskaņoja viņa audzēknis brīvmākslinieks Valdemārs Meļķis, bet Indianas latviešu koris Aijas Vinteres-Brugmanes un Vald. Meļķa vadībā sniedza iejutīgu patriotisku dziesmu virkni. Īpaši iesildīja J. Norviļa Latvietim (ar Ilzes Kalnāres tekstu: Draugs, nomazgā tos putekļus, kas lipuši pie kājām . . .). Tā bija jāatkārto. Programmu veiksmīgi noslēdza P. Barisona pasmagā kantāte Dzimtenei, Aijai Vinterei uz klavierēm spēlējot orķestra partiju. Apsveicot diriģentu Vald. Meļķi viņa 60. šūpuļa svētkos (aploksnes pasniedza koŗa valde, Latviešu biedrība un 1. latviešu ev. lut. draudze), koris ar svētku viesiem sumināja viņu ar dziesmu Daudz baltu dieniņu. Svētku izskaņā koris vēlreiz nodziedāja J. Vītola Kalējs. Saviesīgajā daļā spēlēja pašu mājas deju kapella Atmiņas E. Bērziņa vadībā, ar baritonu J. Melbārdi pie mikrofona. Rīgas zālē bija J. Granta sarūpēts tautisks tirdziņš, bet Rob. Vanags iepriecināja ar savu dzimtenes ainavu gleznu klāstu.

Vgs

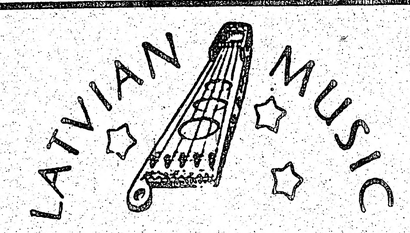

Jaunieskaņotā LP49

Dzives ratiņš

ar Alfrēda Vintera 12 dziesmām nebeigs vien griezties, jo nevienam negribēsies to apstādināt.

Latviska dāvana

SVETKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $18.—.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....
(Adrese)

Alise Upītis

dzim. Bārzdiņš,

dzimusi 1898. gada 17. oktobrī Latvijā,
mirusi 1977. gada 20. novembrī Toronto

Gan mīlestībā klusi
Par Tevi asras birst,
Ko sirds ir zaudējusi,
To tā vairs neaizmirst.

Ar mīlestību atceras

brālis, meitas ar ģimenēm Kanadā un dēls ar sievu Latvijā

Mūžīgā mierā aizgājis mūsu mīļais

Roberts Blūmentāls

dzimis 1906. gada 22. oktobrī Liepājā,
miris 1977. gada 16. novembrī Toronto

Viņu mīļā piemiņā paturēs

meita, znots un mazmeita Toronto un māsa Latvijā

Virsleitnants

Roberts Blūmentāls

dzimis 1906. gada 22. oktobrī Liepājā,
miris 1977. gada 16. novembrī Toronto

Per aspera ad astra

Latviešu virsnieku apvienība Kanadā

Aizgājis Dieva mierā mans mīļais brālis un svainis

PULKVEDIS

Kārlis Tirzītis

dzimis 1898. gada 4. novembrī Rīgā,
miris 1977. gada 9. novembrī Montrealā,
pārpelnots 10. novembrī

Un ja ar' Tev svešumā jāaiziet bij
Uz lielo, uz mūžīgo dusu,
Tak mūžības sapnī Dievs ieaudīs
Tev dzimtenes mirdzumu klusu.

Viņu sirsnībā piemin

Aleksandrs un Anna Toronto,
un Berta Jēkabsone Montrealā

(56. turpinājums)

Pastalniekam ideja patika. Ja jau Spogulis izdarīs laulāšanu, būdams bārtenders, tad no Lūcijas varēs atkratīties katrā laikā, bez kādām saistībām cilvēku un Dieva priekšā.

„Aiziet jūriņā!" Pastalnieks skaļi iesaucās.

„Nekādā jūriņā tu neskriesi, bet darīsi, ko tev likšu," Lūcija bija stingra.

Pastalniekam nekā daudz nebija jādara, ka tikai jāaizbrauc uz Lūcijas vasaras māju, tur vēlreiz jānoplauj mauriņi, kas atkal bija krietni sazēluši, un jāgaida uz savu likteni. Visu pārējo latviskajām vedībām nokārtos Lūcija, kas arī pati bija dievturu saimdraudzes locekle, mācīdama tautisko tērpu pareizu valkāšanu. Viņa bieži atgādināja, ka sievietēm tautiskā sakta nav spraužama uz vēdera, bet pie krūtīm; vīriešiem prievīte nav jāsien ap kaklu, bet ap zeķēm; sievām nav jābāž uz galvas vainadziņi, bet lakati vai aubes.

Vedībās uz Lūcijas Vāveres vasaras māju uzaicināja tikai pašus nepieciešamākos dalībniekus, lai divreiz ēdināmo skaits būtu mazāks, jo pēc pārbraukšanas pilsētā tie būs jābaro atkal. Tā vedībās ieradās tikai vedēji, panāksnieki un vēl daži, bez kuriem nevarēja iztikt. Jau tā sanāca itin prāvs pulks, kas izbira no automašīnām savos tautiskajos tērpos kā uz lieliem dziesmu svētkiem.

Pastalnieks bija kaut kur nozudis. Beidzot Lūcija to sameklēja aiz kāda krūma saldi iesnaudušos. Viņa bija atvedusi Pastalniekam pelēkos līgavaiņa svārkus, kurus pilsētā aizņēmusies no sava koŗa vadoņa un steidzināja uzģērbt, jo vedību izdarībām tūliņ bija jāsākas, ja negribēja nogaidīt melnu tumsu, kamēr tiks atkal pilsētā pie kāzu mielasta. Pastalnieka augumam svārki gan bija drusku par šauriem, bet kad Lūcija atstutēja savu celi pret viņa vēderu un cieši savilka tautisko jostu, visas pogas varēja aizpogāt.

Vedībnieki sadalījās divās grupās. Līgavas mājas ļaudis palika turpat, bet raudzītāji ar Pastalnieku iegāja mežā, drīz atgriežoties un dziedot Lūcijas mājas priekšā. Tiem pretim steidzās pašu māju ļaudis. Sākās apdziedāšanās. Raudzītāji prasīja ielaist sētiņā, mājinieki pretojās. Beidzot abas puses vienojās. Nu sākās līgavas raudzīšana. Līgavas mātē rādīja gan nenosakāma dzimuma hipiju, gan salīkušu māmiņu, bet raudzītāji nebija apmierināmi. Pastalnieks, kas pazīst mantu, gan domāja, ka hipijs būtu īstā, bet viņam tikpat kā rokās iegrūda Lūciju Vāveri. Niknais dziesmu karš bija beidzies.

Pastalnieks nevarēja saprast, kam šāda blēņošanās, bet kad iebaudīja Lūcijas stipro medaļu un citus līgavas labumus, izdarības likās gluži patīkamas. Drīz viņš omulīgi grozījās dziedātāju pulkā ar lielu alus kannu rokā un rūca līdz. Līgava vēl apstaigāja sētu, atvadījās no vecākiem un dalīja ziedus. Vecāku lomu bija uzņēmušies Priedulis un Mirdza. Izraudzītā līgavas māte gan izskatījās daudz brašāka par meitu, bet galvenā jau bija izdarības. Kad atvadoties Lūcijai visu priekšā bija viņu jānoskūpsta, dzejniecei iesītās sārtums vaigos. Tradicijai tomēr nedrīkstēja pretoties. Lūcija ātri noskūpstīja savu iedomāto sāncensi uz vaiga un ātri atgriezās barā. Labi, ka Mirdza nebija jāskūpsta arī Pastalniekam.

Nu bija laiks sākt dievturu laulības — līdzināšanu. Vedējtēvs un vedējmāte izveda līgavu un līgavaini sētas vidū, kur pie mežābeles vajadzēja notikt līdzināšanai. Tā kā mežābeles Lūcijas vasaras mājā nebija, viņi samierinājās ar kādu paeglim līdzīgu svešas zemes smailu krūmu, ko bija kādreiz iedēstījis vecais kara invalids. Pa šiem gadiem ziemu un vasaru zaļojošais krūms bija izstiepies pāri vasarnīcas jumtam. Divi spēcīgāki puiši bija sameklējuši paprāvu akmeni, kuŗu novietoja zem tumšzaļā skujaiņa. Pastalniekam šīs izdarības izlikās kā nāves soda vietas sagatavošana, kur viņam uz gludā akmens būtu jāncliek galva, lai bende ar savu plato cirvi to nokautu kā nevarīgu cāli.

Pastalnieks nodrebēja, kad līdzinātājs Juris Spogulis svinīgā balsī noskaitīja iemācītos vārdus un paziņoja, ka līdzināšanu izdarīs pēc senas tradicijas un vecas dievturu tiesas. Atskanēja dziesma: „Klusiet jauni, klusiet veci, Dievs ienāca šaivietā." Tad Pastalniekam un Lūcijai bija jāsadod labās rokas un jānoliek labo kāju uz akmens.

„Vai apņemieties Dieva priekšā un cilvēku klātienē būt nešķiŗami mūža draugi?" Spogulis svinīgā balsī jautāja.

Lūcijai šī apņemšanās likās viegla, ko varēja redzēt no viņas spriganajām acīm, bet Pastalnieks, izdzirdis piesaucam Dievu, savilkās savā tautiskajā tērpā gluži maziņš. Solījumu ļaužu priekšā katrā laikā varēja lauzt, bet ko lai dara, ja par liecinieku piesaukts arī Dievs? Viņš tikko varēja noturēt kāju uz akmens, kad Spogulis apmainīja gredzenus, kāziniekiem dziedot: „Tautiešami roku devu"... Līdzināšanu apliecināja tuvākie liecinieki, vedējtēvs un vedējmate, arī krustām sadodoties rokās un liekot kāju uz akmens.

Pēc līdzināšanas Juris Spogulis pamācīja jaunos mūža draugus ar senu dainu:

Klaus' tautieti, manu vārdu,
Es klausīšu tavu vārdu,
Viens otram klausīdami,
Abi mīļi dzīvosim.

Pēc tam visi sniedza laimīgajam pārim roku, vēlot Dieva svētību, Laimas ceļus un Māras palīdzību. Kāds vēl ieminējās, ka nav pieminēts arī Jumis. Laikam bija lielāku malku ieķēris no līgavas medalus.

„Ko nu šiem vairs Jumis palīdzēs!" iesaucās pulkā cits.

(Turpinājums sekos)

Modris Lorbergs

STARP DIVI KRASTIEM

Mūsu atnākšana,
aiziešana,
atkaltikšanās
un šķiršanās
ir kā
vētrainu ūdeņu
sabangots plūdums —

No krasta mēs bēgam —
Vētraina krasta
akmeņu radzes
sāpīgi šausta
un diena,
tikko aususi,
par nakti vēršas
neapjausta —

Uz krastiem tiecamies —
Sveši liedagi
mulsinot sola un gaida,
bet nakts, — ak, vētrainā
nakts. —
tā jauno rītu vēl baida.

Bangaini ūdeņi
straumēs un zemstraumēs
ceļas un krīt —
Smilšgruda zvirgzdā
un radzes asumā
starp divi dienām,
naktī slēpusies,
mūsu esmes
un nākotnes
mūžības atslēga mīt —

Tālumiem pāri mesti tilti
krastus vieno un šķeļ —
Kā bijuši, krasti paliek,
un iztur, un ir
ar radžu asajām šķautnēm,
bet straumes, — ak, nemieru
straumes! —
tās vēl arvien
vētrainus ūdeņus veļ —

Mēs plūsmās un atplūsmās
starp divi krastiem
nākam un ejam,
šķiramies nesatikušies,
jo nākotnes veidols un jaudums
vēl naktī pirms rīta mīt —
Vētrainos ceļos un straumēs,
un svešu celtajos tiltos
tiekoties,
mums brāli vaigā vēl
nepazīt...

Mūsu atkaltikšanās un
šķiršanās
ir bangainu ūdeņu
ieplūšana un palikšana
vētrainos krastos.

Valdis Mežezers

DIVI NAKŠU TRIOLETI

Kā stundas šīs man grības
kavēt,
Kas mums šo nakti svinēt ļauj
Un dzīvi mīlēt liek un slavēt!
Kā stundas šīs man grības
kavēt,
Ne mirkli laimes nenokavēt,
Kad Tavas rokas glāsta, skauj.
Kā stundas šīs man grības
kavēt,
Kas mums šo nakti svinēt ļauj.

☆

Tās reizes, kad mēs satikāmies,
Cik mīlestība svēta bij,
Kas kopā būt mums abiem lika.
Tās reizes, kad mēs satikāmies,
Mums sapņot laika nepietika
Tā vienmēr pāri pusnaktij.
Tās reizes, kad mēs satikāmies,
Cik mīlestība svēta bij,

RELIĢISKĀ DZĪVE

Pestītāju gaidot

Domāšana par citādu un labāku nākotni ir cilvēku dzīves neatņemama sastāvdaļa, tikai jāpiezīmē, ka nākotne ir un paliek kā tāds noslēpumains mežs, kurā ne vien zied visskaistākie ziedi, bet kurā dus arī vistumšākās ēnas. Šo raudzīšanos nākotnē un domāšanu par to arī jau pagājušos gadu simtos pazina lielie domu un ideju milži; lai minam no 19. g.s. tādus vārdus kā Ibsenu, Niči un Tolstoju, kuri savās atziņās arī risinājuši rītdienas jeb nākotnes cilvēka mīklu. —

Katru gadu laiks pirms Ziemsvētkiem ir tāds, kad domās ejam no tagadnes uz nākotni. Tam par iemeslu vispirms ir jaunā baznīcas gada sākums ar adventu, kas liek raudzīties uz tām svētdienām un svētku dienām, caur kādām vedīs nākamais laiks. Bet adventa laiks liek mums pievērsties ar Ziemas svētkiem saistītam notikumam, kad it kā debesis sastopas ar zemi un kad arī katrs cilvēks izjūt to, ka viņš tomēr nav pamests savam liktenim šās zemes krēslā un tumsā, bet ka viņam nāk pretim no paša Dieva sūtīts iepriecinātājs un Glābējs. Un tad arī mēs paši vairs nejūtamies tik mazi un niecīgi, bet ticam, kā mūžīgais Dievs runā arī uz mums, vēstīdams jaunu rītu, kuru nesīs viņa Dēls kā pasaules Pestītājs.

"Sargs, cik gara vēl nakts?" Bet sargs saka: rīts nāk, bet vēl ir nakts. (Pravieša Jesajas gr. 21. 11b. — 12a.) Šie Vecās Derības pravieša Jesajas vārdi tēlo ainu, kur visu nakti nomodā ir sargs kādā augstā tornī; viņš uzmanīgi veras nakts tumsā, uztverdams katru troksni un skaņu. Bet sargs, kas mīt augstajā tornī, ir arī pirmais, kas pamana rīta blāzmu, un viņš pirmais sveic arī jaunās dienas atnākšanu ar lēcošo sauli. Un pravietis tēlo arī vēl kādu citu ainu: tiem, kas atrodas ceļā vai citās gaitās ārpus mājas, gaita nakts tumsā ir nedroša un grūta, kāpēc tie ar lielu nepacietību gaida jauno rītu. Vini gan zina, ka nakts reiz beigsies, bet nezina, cik gara vēl nakts un cik ilgi tumsa, neziņa un vārdos neizteicamais nakts nemiers. Tāpēc arī tādiem mieru nedod pieminētais jautājums — cik gara vēl nakts?

Arī mūsdienu cilvēki pazīst to pašu senā pravieša pieminēto jautājumu. Sevišķi to pazīst tādi, kas daudz gaidījuši, cerējuši, vīlušies un cietuši. Un arī visa cilvēce uz saules apspīdētās planētas — zemes ir piedzīvojusi nakts tumsu, kad tai ir gribējies izsaukties: Cik gara vēl nakts? Vēl otrs pasaules karš ar saviem atbaidīgajiem notikumiem ir tik dzīvs daudzu atmiņā. Arī vēl šodien notiek asinsizliešana dažādās pasaules malās, un daudzi politiski jautājumi netiek vis atrisināti, bet vēl vairāk sarežģīti. Mūsdienu pasaules vadošie valstsvīri visus nepatīkamos jautājumus cenšas nevis atrisināt vai nokārtot, bet gan atliek, tāpēc neapmierinātības tik daudz, ka ne bez pamata var jautāt: kad pēc šo pārbaudījumu un neziņas nakts reiz ausīs atkal taisnības pavadīts rīts?

Arī pirmkristīgā laikā apustulis Pāvils vēstulē romiešiem bija rakstījis: Nakts ir pagājusi un diena ir tuvu nākusi. Tā rakstīdams, apustulis bija gribējis izcelt Kristus atnākšanas nozīmi pasaulē, kad Romas valsts atradās nepārtrauktos imperiālistiskos karos, kad pastāvēja verdzība un arī gara dzīvē, neizslēdzot reliģiju, bija saskatāmas bīstamas dekadences pazīmes. Patiesības labā jāteic, ka arī pirms Kristus grieķu un romiešu gara dzīves virziens — stoiķi pauda atziņu, kas tik tuva Kristus garam: labāk ir netaisnību ciest nekā netaisnību darīt. — Un tomēr pilnīgi jaunu dienu senās cilvēces domu pasaulē atnesa uz kristīgās mīlestības dibinātā pretstatu izlīdzināšana, kur kungi un vergi kļuva brāļi Kristū un bijušie ienaidnieki varēja atkal viens otram roku sniegt. Šo pretišķību apvienošanas rezultātā tad viss vecais bija pagājis un viss sadzīves saturs bija kļuvis jauns un cits. — Uz šo apstākli lai mūsu uzmanību arī šogad vērš advents laiks, lai gan jānožēlo, ka Kristus vēsts saturu pagājušos, gandrīz 2000 gados ir biežāk pārpratuši nekā sapratuši arī paši kristīgie un tāpēc arī mēs, 20. g.s. cilvēki, vēl neesam kļuvuši brīvi no šaubu un neziņas tālnā jautājuma — Cik gara vēl nakts? Arī katra cilvēka personiskā dzīvē ir domas, kuras var domāt tikai viņš pats, ir šaubas — kuras var izcīnīt tikai sevī, un ir sāpes, kas jāizcieš katram pašam sevī. Un grūti būtu atrast tādu cilvēku, kas spētu izbēgt no tiem zrīžiem, kad uz viņu runā neziņa, nespēks, naids un grēks.

Grūti būtu iedomāties arī tādu cilvēku, kas samierinātos ar šās dzīves ēnas pusi vien un dziļā nospiestībā sekotu Ed. Veidenbauma vārdiem: — Met projām reiz cerības tumšajā kapā, No saulainām lejām ir mirstīgais šķirts... Nē, katru zemes bērnu arī pavada un neļauj viņam dzīves viļņos grimt tā atziņa, kuru kāds no lielajiem Eiropas dzejniekiem ir ietērpis šādos vārdos: — Ak laimīgs tas, kas nav vēl beidzis cerēt . . .

Adventa laiks katru gadu grib sniegt to pārliecību, ka, lai arī dzīves nasta būtu nezin cik smaga un notikumu nakts tumsa tik melna, tad tomēr cilvēks to visu var pārspēt, ja viņš visdrūmākā tumsā var savā sirdī iedegt cerības lāpu un neļaut pie savas dzīves debesīm izdzist ticības zvaigznei. Un ja arī mēs esam neziņas pilni jautātāji par savu, savu piederīgo, savas tautas un visas cilvēces likteni, tad advents mūs aicina klūt par ticētājiem tai mūžīgajai patiesībai, ka Dievs reiz bija sūtījis savu Dēlu par pasaules Glābēju.

A. B.

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un ceturtdienās no pl. 9.30 līdz 12 no rīta, bet trešdienās no pl. 18—20 un piektdienās no pulksten 17—20. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas. Draudzes kancelejā atvērta otrdienās un ceturtdienās no plkst. 12—20 Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 no rīta.

27. novembrī pl. 11 dievkalpojums. Dziedās Mirjāma Bērziņa.

3. decembrī pl. 19 garīgs koncerts Ziemsvētku ieskaņai.

4. decembrī pl. 11 2. adventa svētdienas dievkalpojums.

11. decembrī pl. 11 3. adventa svētdienas dievkalpojums. Dziedās soprāns Ingeborga Veinberga.

18. decembrī pl. 11 4. adventa svētdienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes bērnu eglītē, svētdienas skolas izkārtojumā.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563. Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto Mājā 8 Rolland Road, 482-5743. Biroja stundas trešdienās no pl. 10—12 un 18—20, ceturtdienās no 10—12. Citā laikā iepriekš sazinoties.

Ticības jautājumu stundas — Ceturtdienu vakaros pl. 19 novembrī — Sv. Andreja baznīcā. Vada māc. I. Gaide un J. Cālītis. Visi sirsnīgi aicināti!

27. novembrī pl. 11 dievkalpojums. Dziedās tenors Žanis Zentiņš. Draudzes pēcpusdiena ar māc. J. Cālīša referātu par latviešu bībeli un bībeles tulkošanas darbu.

4. decembrī pl. 15 2. adventa svētdienas dievkalpojums. Pl. 14 jauniešu kopas sanāksme.

4. decembrī pl. 13 dievkalpojums angļu valodā.

11. decembrī pl. 15 3. adventa svētdienas dievkalpojums Pl. 17 koncerts par labu Sidrabenes jaunceltnei.

18. decembrī pl. 15 4. adventa svētdienas dievkalpojums un bērnu eglīte. Pēc dievkalpojuma Ziemsvētku sarīkojums bērniem. Pl. 14 jauniešu grupas sanāksme.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

27. novembrī pl 13 1. adventa dievkalpojums; svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma nodarbību stunda pirmsiesvētes jauniešiem.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 16. Bībeles studijas un lūgšanas vakari trešdienās pl. 19.30 Walmer Road baptistu dievnamā.

18. dec. pl. 14.30 Walmer Rd. baptistu dievnamā Ziemsvētku ieskaņa. Piedalās: Astra Kalniņa (soprāns), Anita Rundāne (ērģeles) un draudzes koris.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 109 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmceļošanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18. Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

27. novembrī pl. 16 — 1. adventa dievkalpojums; svētdienas skola; Ziemsvētku uzvedума mēģinājums. Pl. 17 — Ziemsvētku tirdziņš.

4. decembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase. Pl. 11 — 2. adventa dievkalpojums.

MONTREĀLA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

27. novembrī, pl. 11, 1. adventa svētdienā, Ziemsvētku laika ieskaņu svētbrīdis draudzes namā; sekos sadraudzības stunda lejas zālē

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

27. novembrī pl. 14 1. adventa dievkalpojums.

4. decembrī pl 14 Otrā adventa dievkalpojums.

11. decembrī pl. 14 Trešā adventa dievkalpojums ar dievgaldu.

17. decembrī pl. 17 skolas un draudzes eglīte Latviešu centrā.

24. decembrī pl. 17 Ziemsvētku dievkalpojums.

25. decembrī pl. 14 Ziemsvētku dienas dievkalpojums.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 22. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborogh, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl 2.45 pēcp no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac 100 Huntly Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bufalo TV stac. 29, 700 Club ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

Pulkvedis

Kārlis Tirzītis

Latvijas Kaŗaskolas mācības spēks

dzimis 1898. gada 4. novembrī Rīgā,

miris 1977. gada 9. novembrī Montrealā

Per aspera ad astra

Latviešu virsnieku apvienība Kanadā

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

Sakarā ar Latvijas valsts proklamēšanas dienas — 18. novembŗa atceri, Fonds paziņo, ka ikviens/a tautietis/te, kas pieteiksies apdrošinājumā līdz 1977. gada 5. decembrim ar izpildītu attiecīgu Fonda veidlapu un tiks šeit zemāk atzīmētos Fonda apdrošinājumos uzņemts, tos iegūs bez uzgaides laika, bez iestāšanās maksas un tam nebūs jāmaksā par apdrošinājumu visu šī gadā atlikušo laiku, t. ir. no apdrošinājumā uzņemšanas dienas līdz 1977. gada 31. decembrim.

DZĪVĪBAS APDROŠINĀJUMU KASE — apdrošina par dažādām summām līdz $3,500.00. Mirstot nelaimes gadījumā, apdrošinājumu izmaksā dubultā apmērā — līdz

$7.000.00

PAPILDUS APDROŠINĀJUMU PLĀNS

šinī plānā uzņemtiem izmaksā atsevišķu naudas summu, papildus jebkuŗiem veselības apdrošinājumie m, par laiku, kas pavadīts ārstējoties slimnīcā. Plānam ir vairākas apdrošinājumu grupas, piemēram III grupa izmak sā, sākot ar pirmo slimnīcā ievietošanas dienu līdz $150.— par katru slimnīcā pavadīto nedēļu, bet ārstējoties nelaimes gadījuma dēļ, maksā arī vēl pēc slimnīcas atstāšanas, līdz 4 nedēļām. Kopā par visiem ārstēšanās gadījumiem ievietojo ties slimnīcā III grupa izmaksā līdz maksimālai summai

$15,000.00

Šī plāna SPECIĀLĀ GRUPA izmaksā ārstētam dalībnieka m par katru viņa pēc 5. dienas slimnīcā pavadīto diennakti, bet ja ievietošana slimnīcā notikusi nelaimes gadījuma dēļ, tad maksā par katru diennakti, sākot ar pirmo dienu pēc ievietošanas slimnīcā līdz

$250.00 nedēļā

Kopā par visiem ārstēšanās gadījumiem ievietotiem slimnīcā, Speciālā grupa izmaksā līdz māksimālai summai

$25,000.00

PŪRIŅA DĀVANA — Fonda dalībniecēm, jaunpiedzimušo bērnu mātēm, kuŗām arī vīrs ir Fonda dalībnieks, izmaksā pūriņa dāvanai $100.—.

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS savu dalībnieku ārstēšanai, nelaimes, nāves un citos bēdu piemeklējuma gadījumos jau izmaksājis tuvu pie

$9,000,000.00

IESTĀJOTIES AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDĀ, IKVIENS SAGĀDĀ SEV UN GIMENEI NE TIKVIEN LABU NODROŠINĀJUMU NEBALTĀM DIENĀM, BET ARĪ STIPRINA MŪSU LATVISKO KOPĪBU, NACIONĀLĀS DZĪVES TURPINĀŠANOS UN LATVIEŠU SOCIĀLO LABKLĀJĪBU.

Tuvāka informācija par šiem apdrošinājumiem un apdroši nājumu maksājumiem pieprasāma Fondam ar zemāk iespiesto kuponu.

Šeit nogriezt

Tuvākas informācijas un apdrošinājumu pieteikumu vaidlapu pieprasījuma kupons.

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.

P. O. Box 8857, Philadelphia, Pa. 19117

Lūdzu piesūtīt man tuvāku informāciju par izmaksājamām summām un dalībnieku maksājumu likmēm, kā arī pieteikšanās veidlapas zemāk atzīmētiem apdrošinājumiem.

Katrai personai, sākot ar 18 gadu vecumu (Papildus apdrošinājumu plānā ar 16 gadu vecumu) jāizpilda sava veidlapa.

☐ DZĪVĪBAS APDROŠINĀJUMAM
(var pieteikties līdz 70 gadu vecumam) ..... apdrošināmo vecums ..... veidlapu skaits

☐ PAPILDUS APDROŠINĀJUMU PLĀNĀ
(var pieteikties visi, sākot ar 16 gadu vecumu) ..... apdrošināmo vecums ..... veidlapu skaits

Mr., Mrs., Miss .....
(Uzvārds un vārds)

Adrese .....

Tālāk no vīriešiem

Šoreiz tas attiecināms tikai uz sievietēm, kas vada pašas savu automašīnu. Pēdējā laika arī Toronto notikuši pāris gadījumu, kur sievietēm uzbrukts, saduŗot ar nazi. Kāds no tiem noticis iepirkšanas centra auto novietošanas laukumā. Ļaundaris savu upuri tomēr nav pieveicis, ievainotā no savas mašīnas ieskrējusi kādā veikalā un izglābusies, bet uzbrucējs aizbēdzis.

Ontario motorlīgas žurnālā ievietoti norādījumi, kā autovadītājām izvairīties no šādiem uzbrukumiem. Vienmēr censties novietot automašīnu pilsētas auto novietošanas laukumos vai iepirkšanās centros, apgaismotā vietā. Vienmēr jātur pie rokas kabatas baterijas lampiņa, apgaismojot automašīnas iekšpusi pirms iekāpšanas. Noteikti jāpārbauda priekšējo un aizmuguras sēdekļu grīda, vai nav kāds noslēpies. Automašīnā redzamā vietā, ieteicams atstāt kādu vīrieša apģērba piederumu, piem. cepuri, lai uzbrucējs domātu, ka auto vada vīrietis.

Ja degvielas tvertne ir pusē, tad jāuzpilda degviela, lai izbēgtu no vajātāja, ja tas seko ar savu mašīnu. Ja ir šādas aizdomas, neapstāties, ne arī iebraukt savas mājas iebraucamā ceļā, bet turpināt braukšanu līdz tuvākai degvielu pildītavai, ugunsdzēsēju vai policijas stacijai, arī līdz kādam tuvākam pašapkalpošanās veikalam, kur apgrozās daudz cilvēku. Neiekrist uz kāda svešinieka signāliem vai saucieniem, ka kaut kas nav kārtībā ar mašīnu. Tas var izrādīties par ievilināšanas triku.

Ja automašīnai rodas kādi traucējumi, jāpaceļ vāks, jāizkaŗ balts lakatiņš pie radio uztvērēja antennas vai durvīm. Tad jāpaliek savā mašīnā, aizslēdzot visas durvis un gaidot palīdzību. Ja to kāds piedāvājas sniegt, neatslēgt vāģi, bet lūgt, lai paziņo policijai vai auto vilcējam. Ja braucējs sastāv Ontario motorlīgā, jāuzdod līgas tālruņa numurs un jālūdz piezvanīt. Līgas Toronto biroja tālrunis ir: 964-3111. Palīdzību gan saņem tikai līgas biedri, par kādu var kļūt ikviens autoīpašnieks, samaksājot noteikto biedra gada maksu.

Rūpīgas autobraucējas vienmēr turēs savu mašīnu labā kārtībā. (ls)

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Izīrējama
6 istabu māja
Scarboro ar 1. janvāri.
Zvanīt Toronto 691-8718.

ALA kult

Par plānotajā
ALA Kultūras
Dr. Līga Rup
1978. g. vasarā
augustam esam
ezerā rīkot rot
vadīs Juris Kļav
Ave, Bridgewat
tālr. (201) 685
kus būs rokdar

TIKŠANĀS AR
PRESES KOPA
MĀKSLINIEKI

Pirmā tikšanā
niekam Andreja
ar LPB Kanada
slinieku vienoj
stāvjiem 17. n
Lorberga ģime
tolā, kur bija
pat pussimt tal
sa apsveicēju.
bija ieradusies
Vasariņš un
Zemdega, ilgāk
Andreju Egļiti
nās Gaitas red
Zandbergs nebi

Viesi apsveic
ris Lorbergs,
si pulcējušies
visku degsmi,
mūsu tautas
Andreju Egļīti.
lija arī novilk
laikraksta Līd
20. novembŗa
atzīmēta Latvi
gā proklamēša
iznāca Vaikā.
ru bija saglab
kāds Latvijas

Vakara dalī
sveicienus Pre
ram Ilmāram
jau ilgu laiku
cā, kā arī iz
M. Lorberga v

Andrejs E
preses ļaužu
vidū draudzīg
rākas stundas
tus individa u
cilvēka tiesībā
ses vārdam
skatiem.

DE

Detroitieši
vadīja 3. ok
DV biedru u
biniekų Jāni
no aizgājēja
ganizāciju pā
Detroitā iera
ganizēja DV
damies prie
mus. Visus g
apvienības va
organizācijās

Viņa cīņu
sastāvā ar sk
aizliedzīgo un
ju kaujas lau
zina viņu un
jas brīvības
jutīs krietnā
nītāja zaudē
dzimis 1904.
tas pagasta
menē. Ar lie
tēva mantot
izkopis par
plašā apkaim
mies arī ai
jā un vietējā
bā. Par kriet
dzīvesbiedre
gie dzimtenē
latviešu sabi

ALA kultūras biroja ieceres

Par plānotajām aktīvitātēm ALA Kultūras biroja vadītāja Dr. Līga Ruperte pastāsta: 1978. g. vasarā no 20. — 27. augustam esam iecerējuši Gaŗezerā rīkot rotaļu kursus, ko vadīs Juris Kļaviņš 1 Leghorn Ave, Bridgewater, N.J., 08807, tāļr. (201) 685—0139. Līdztekus būs rokdarbu un aušanas kursi Ausmas Siliņas vadībā Newell Hill Rd., Lafayette, N.Y., 13084, tālr. (315) 667 — 9950.

Keramikas kursi Gundegas Penķes vadībā 1214 E. Belmont, South Bend, Ind., 46615, tāļr. (219) 287—7090. Bez tam risināsies teātŗa kursi, kuŗus vadīs ALA Kultūras biroja teātŗa nozares vadītājs prof. Māris Ubāns, kas ar labiem panākumiem vadīja šāda veida kursus jau šī gada vasarā Gaŗezerā. M. Ubāna adrese — 400 Mission Rd., Glendale, Calif., 91205, tāļr. (213) 223 0055.

Kursu vadītāji cer atrast arī attiecīgus palīgus, nodrošinot sekmīgas apmācības un praktisko darbu norisi. Kursi domāti kā jauniem, tā veciem, bet jo īpaši tiem jauniešiem, kas vēlas paplašināt savas zināšanas attiecīgajās nozarēs. Visi vadītāji ir plaši pazīstami un jau agrāk mācījuši skolās kursos, nometnēs vai ar saviem darbiem izstādījušies dažādās tautas mākslas nozarēs.

Ikviens aicināts kursus apmeklēt, kā iesācēji, tā arī tādi, kas jau sasnieguši zināmu gatavību. Kultūras biroja vadītāja Dr. L. Ruperte vēļ informē, ka tanī pašā laikā varbūt varētu noorganizēt tautas deju kursus. Viņa labprāt vēlētos uzzināt dažādas vēlmes un ieskatus. Kursiem atbalsts pieprasīts no PBLA Kultūras fonda. Piedalīšanās kursos varētu būt ap 15 dol., neskaitot apmešanos un ēšanu, pie kam maksa par apmešanos telts visai minimāla. Gaŗezera vadība apsolījusi iespējami lielu atsaucību.

ALA Kultūras biroja uzdevumā vietējās draudzes un organizācijas nākošā gada 24., 25. un 26. februārī Mineapolē rīko plašākas kultūras dienas.

V. Zirnītis

TIKŠANĀS AR KANADAS PRESES KOPAS ĻAUDĪM UN MĀKSLINIEKIEM

Pirmā tikšanās Toronto dzejniekam Andrejam Eglītim bija ar LPB Kanadas kopas un Mākslinieku vienības Latvis pārstāvjiem 17. novembŗi Modŗa Lorberga ģimenes mājā Islingtonā, kur bija pulcējušies turpat pussimt tāla Zviedrijas viesa apsveicēju. No Hamiltonas bija ieradusies arī Dr. Pāvils Vasariņš un dzejniece Aina Zemdega, ilgāk sarunājoties ar Andreju Eglīti. Aicinātais Jaunās Gaitas redaktors Laimonis Zandbergs nebija ieradies.

Viesi apsveica dzejnieku Modris Lorbergs, atzīmējot, ka visi pulcējušies viņa mājā ar latvisku degsmi, lai sauktos ar mūsu tautas brīvības saucēju Andreju Eglīti. Mājastēvs izdalīja arī novilkumus no dienas laikraksta Līdums 1918. gada 20. novembŗa izdevuma, kuŗā atzīmēta Latvijas valsts svinīgā proklamēšana. Šis laikraksts iznāca Valkā. Vienu tā numuru bija saglabājis un nodevis kāds Latvijas laika skolotājs.

Vakara dalībnieki parakstīja sveicienus Preses kopas biedram Ilmāram Batrakam, kas jau ilgu laiku ārstējas slimnīcā, kā arī izdarīja ierakstus M. Lorberga viesu grāmatā.

Andrejs Eglītis pakavējās preses ļaužu un mākslinieku vidū draudzīgās pārrunās vairākas stundas un uzsauca tostus individa un tautu brīvībai, cilvēka tiesībām, brīvajam preses vārdam un brīvajiem uzskatiem. —ls—

DETROITA

● Detroitieši mūžības ceļā izvadīja 3. okt. pēkšņi mirušo DV biedru un sabiedrisko darbinieku Jāni Bērziņu. Kapsētā no aizgājēja atvadījās visu organizāciju pārstāvji. J. Bērziņš Detroitā ieradās 1951.g., noorganizēja DV apvienību, uzņemdamies priekšnieka pienākumus. Visus gadus viņš darbojās apvienības vadībā, kā arī citās organizācijās un draudzē.

Viņa cīņu biedri 15. divīzijas sastāvā ar skumjām piemin pašaizliedzīgo un drosmīgo vadītāju kaujas laukos. Visi, kas pazina viņu un viņa ticību Latvijas brīvības dienām, smagi izjutīs krietnā darbinieka un cīnītāja zaudējumu. J. Bērziņš dzimis 1904. 31. oktobrī Trikatas pagasta jaunsaimnieka ģimenē. Ar lielu neatlaidību no tēva mantoto jaunsaimniecību izkopis par paraugsaimniecību plašā apkaimē, rosīgi darbodamies arī aizsargu organizācijā un vietējā patērētāju biedrībā. Par krietno cīnītāju skumst dzīvesbiedre Detroitā, piederīgie dzimtenē, DV un Detroitas latviešu sabiedrība.

E. Peniķis

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 Ausma Miķelsone

Roberta Krūkļiņa grāmatnīca un izdevniecība GAUJA
P. O. Box 1594 East Lansing, Mich. 48823, U.S.A.
PIEDĀVA
V. Lapenieka — Dullā Daukas piezīmes
Šīs grāmatas autors ir viens no redzamākiem Latvijas neatkarības laika filmu darbiniekiem, kuŗa režijā uzņemta filma „Zvejnieka dēls". Filmas uzņemšana sīki aprakstīta grāmatā. Atstāstīti arī daudzi citi interesanti, agrāk nekur nelasīti gadījumi no latviešu filminieku dzīves. Autors pēc iecelošanas Amerikā par dzīves un darba vietu izrauga Holivūdu. Grāmatas vērtīgākā iezīme — saistošs tēlojums, ko autors pratis ieturēt no pirmās līdz pēdējai lappusei. Grāmatai 399 lp. ar 68 retiem uzņēmumiem. Cena $14.75
Rakstu krājums „Latvju māksla" Nr. 4 (vēl krājumā ar Nr. 2 un 3). Katrs $4.50.
Pasūtināšanas izdevumus sedz apgāds.

Stāsta, ka bijušas pārmaiņas bezdarba apdrošināšanā. Kas īsti notiecis?

Jaunajā likumdošanā daži pamata noteikumi bezdarba apdrošināšanas (UI) programmā ir mainījušies.

Vispār var teikt, ka noteikumi par piemērotību apdrošināšanai un maksājumiem ir uzlaboti. Tie tagad precīzāki atspoguļo, cik viegli vai cik grūti atrast un paturēt darbu tai apgabalā, kuŗā bezdarba apdrošināšanas pabalsta pieprasītājs dzīvo.

Parlaments nolēma, ka tiem, kas dzīvo apgabalos ar augstu bezdarbnieku skaitu, jādod zināmas priekšrocības, kamēr tās nav vajadzīgas tiem, kas dzīvo apgabalos, kur darbs vieglāk atrodams.

„Šie noteikumi ir bez šaubām labi, bet ko tie nozīmē tam, kas nupat zaudējis darbu?"

Noteikumi par piemērotību apdrošināšanai mainīsies 4. decembrī.

Apgabalos, kur maz bezdarba, pabalsta pieprasītājiem būs iāstrādā 14 nedēļas apdrošinājamā darbā, pirms tas var saņemt bezdarba pabalstu. Tas attiecas tikai uz apgabaliem, kur ir samērā viegli atrast un paturēt darbu.

Apgabalos, kur bezdarbs izplatīts, pabalsta pieprasītājam būs jāstrādā tikai 10 nedēļas, lai iegūtu pabalsta tiesības.

Līdz 4. decembrim visos apgabalos jāstrādā tikai 8 nedēļas, pirms var pieprasīt bezdarba pabalstu.

„Vai iepriekšējie noteikumi ietekmē gaidīšanas periodu?"

Nē. Pamata gaidīšanas periods paliek visur tas pats: 2 nedēļas.

Noteikumi par gaidīšanas periodu tiem, kas darbu atstājuši bez iemesla vai kas atlaisti pārkāpumu dēļ, paliek arī tie paši. Šādos gadījumos pabalsta pieprasītājam būs jāgaida iespējami 8 nedēļas pēc darba izbeigšanas, lai saņemtu pabalstu.

„Cik ilgi varaŧ saņemt pabalstu?"

Ilgākais laiks senāk bija 51 nedēļa. Tagad ilgākais laiks ir 50 nedēļas.

Jāņem tomēr vērā, ka kopš 11. septembŗa nedēļu skaits, kurās bezdarbnieks var saņemt pabalstu, arī atspoguļo bezdarba apstākļus viņa apgabalā.

Pašreiz bezdarba apstāklu mērīšanai Kanada sadalīta 16 saimnieciskos apgabalos. Vēlāk 1978. gadā, šo programmu izstrādās sīkāk un Kanadu sadalīs 54 saimnieciskos apgabalos. Bezdarba apdrošināšana tad būs daudz cietāk saistīta ar vietējiem darba tirgus apstākļiem.

„Vai es saņemsit to pašu maksājumu?"

Noteikti. Bezdarba apdrošināšanas maksājums ir divi trešdaļas no jūsu apdrošināmās nedēļas algas. Maksimālais maksājums ir 147 dolari mīnus nodokļi.

„Pastāv arī dzemdību, slimību un 65 gadu vecuma pabalsti. Vai tie mainījušies?"

Bezdarba apdrošināšanas pabalstus slimības dēļ līdz šim izmaksāja tikai pabalsta pieprasījuma 39 pirmajās nedēļās. Tagad tie izmaksājami katrā laikā, kamēr ir tiesības uz pabalstu.

Dzemdību pabalstus saņem kā līdz šim, 15 nedēļas. Nav arī mainījies speciālais, vienreizējais pabalsts, kas saņemams 65 gadu vecumā (tas līdzinās trīs nedēļu maksājumam)

Par šo programmu turpinās maksāt tie paši pilsoņi tādās pašās proporcijās, un tās pašas nodarbības ir apdrošināmas, lai saņemtu pabalstus.

„Vai es turpināšu iet uz to pašu bezdarba apdrošināšanas (UI) biroju?"

Jā. Līdz tam laikam, kad apvienos Bezdarba Apdrošināšanas Birojus (UI offices) un Kanadas Darbaspēka Centrāles (Canada Manpower Centres), nekādu pārmaiņu nav.

Bezdarba Apdrošināšanas Komisiju (Unemployment Insurance Commission) un Darbaspēka un Imigrācijas Departamentu (Department of Manpower and Immigration) tagad sauc par Kanadas darba un Imigrācijas Komisiju (Canada Employment and Immigration Commission). Pagaidām jūsu vietējos birojus vēl sauks Bezdarba Apdrošināšanas Birojus (UI Offices) vai Kanadas Darbaspēka Centrāles (Canada Manpower Centres). Kad tos apvienos, viņus sauks Kanadas Darba Centrāles (Canada Employment Centres).

MĒS SASTRĀDĀJAM AR TIEM, KAS GRIB STRĀDĀT.

Employment and Immigration Canada
Bud Cullen
Minister

Emploi et Immigration Canada
Bud Cullen
Ministre

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1978. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131
Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6.

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
Veikali Toronto:
674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011
Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kaneva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un a dumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.
Veikali atvērti:
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

Lotus FLOWERS
792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3884
PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI
Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīšu nekavējoties. Īsāra un Arvids Tirums

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) u.c.
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563
EAGLESNEST

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu un piektdienu vakaros līdz pl. 8 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS
226-6950 445-5325
5385 Yonge St. Suite 20, 72 Northdale Rd.
(Northtown Shopping Plaza) Willowdale, Ont.
Willowdale, Ont.
sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

PAVASARA LE 1-7353
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 7.00,
sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
422 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

JAUNAS GRĀMATAS
Vilis A. Hāzners — Varmācības torņi, atm. $24.00
A. Eglītis—Kas izpostīja latvisko stūrīti? ilust. $11.00
V. Lapenieks—Dullā Daukas piezīmes, impr. $14.75
V. Saulīte — Dzīvības trauksme, dzejoļi $7.20
Jānis Rudzītis — Raksti $40.00
Ž. Unāms — Kārlis Ulmanis $15.50
A. Bīlmanis — A History of Latvia $25.50
Jānis Jaunsudrabiņs 1877 — 1977 ..... $2.00
Vija Spekke — Rāvējs un Mieriņš $5.00
A. Voitkus — Vēja nestas lapas, rom. $9.00
U. Ģērmanis — Tālu tālumā, lielā plašumā ... $9.00
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**
125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9
Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $25.—
☐ 6 mēnešiem $13.00
☐ 3 mēnešiem $ 6.50
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

Neļausim izdzist ugunim

DV INDIANAPOLES APVIENĪBAS 25 GADI

DV Indianapoles apvienības 25 gadu darbības atceres sarīkojumu Latviešu sabiedriskā centrā 5. novembrī ievadīja svinīga karogu ienešana — junda, kuŗā apvienības priekšnieks kapt. Visvaldis Jansons-Juraids izteiksmīgi nodziedāja Žilinska Karogu. Māc. P. Nesaule teica Daugavas vanagiem veltītu svētrunu: Neļausim izdzist ugunīm!. Pēc kopīgi nodziedātās Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils apvienības priekšnieks V. Jansons-Juraids deva īsu darbības pārskatu un pasniedza DV vadības piešķirtos goda rakstus rosīgākām vanadzēm un vanagiem, bet Aidai Ceriņai un Vigo Burģim arī DV nozīmi zeltā. Kuplā svētku saime vienojās Latvijas himnā.

Apsveikumus ievadīja apvienības pirmais priekšnieks J. Lazdiņš, kam sekoja vietējās virsnieku apvienības priekšnieka kapt. Konrada Kārkliņa vēstījums, vietējo organizāciju pārstāvju un daudzu DV ASV apvienību sveicieni. Svinīgo daļu beidza ar kopēji nodziedāto Daugavas vanagu dziesmu.

Svētku programmas otrā posmā visus iesildīja vietējās dziedones Skaidrītes Līdumas-Hildebrantes jaukais priekšnesums, gan ar patriotiskām dziesmām, gan operu ārijām pianistam Valdim Treimanim meistarīgi pavadot pie jauniegādātā koncertflīģeļa. Pašmāju deju kapella Atmiņas ar Jāņa Melnbārža sonoro baritonu pie mikrofona gādāja par jubilejas balles noskaņu seno dienu romantiskajās melodijās. Rīgas zālē bija skatāmas Voldemāra Ozoliņa grafikas, Arvīda Strāla skulptūras un Ērikas Vladimirovas, Ņinas Riemeres, Vold. Freiberga un Rob. Vanaga gleznu klāsti. Vanadžu ražojumu tirdziņā lielu piekrišanu guva pašu ceptā rupjmaize un piparkūkas. Vgs

Maskavā apstaro amerikāņus

ASV sūtniecībā Maskavā, pārbaudot sūtniecības darbinieku veselību, atrasts, ka viens no katriem 29 darbiniekiem cieš no mistiskas parādības asins sastāvā, kur atrasts nenormāli liels balto asinskermenīšu skaits. Zinātnieki domā, ka šādam asins sastāvam par cēloni varētu būt padomju mikroviļņu apstarojumi uz ASV sūtniecības ēku. Pedējo divu mēnešu laikā krievi palielinājuši šos mikroviļņu raidījumus. ASV ārlietu ministrija iesniegusi ziņojumu padomju pārstāvjiem, bet par apstarojumiem nav saņemta nekāda atbilde. Pieņem, ka mikroviļņi ir daļa no padomju slepenās noklausīšanās sistēmas.

Pirms rudens nāk!
Vientuļš tautietis, 48. g. v., vēlas iepazīties ar dāmām no 35 līdz 48 g. vecām, kopīgam dzīves ceļam.
Rakstīt Tautietim Box 376
Morris, Manitoba, R0G 1K0

125 BROADVIEW AVE.

Daugavas Vanagu nams
Tel. 465-5225
Daugavas Vanagu klubs

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašniek!!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) ietaupa darbu un laiku 2) izolācija un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, iegūstot ALCAN 20 gadu garantiju.

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGI
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

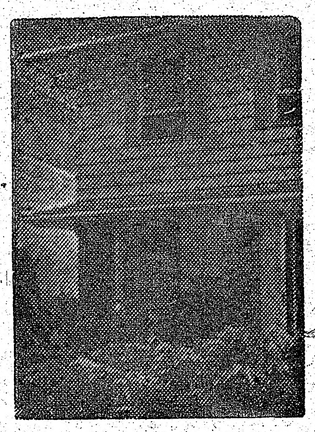

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
Īpašnieks Arturs Mūze
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

RATAS

— KAUNU OPTIKS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot Bulova.
Latviešiem atlaide.

A. Eglītis - TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

25 gadus mēs esam palīdzējuši radīt miljonu atmiņu attēlus no ievērojamiem dzīves notikumiem un personām.

8 BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2 (416) 863-1166

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

VALUDE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalis
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikals un darbnīca 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LAM
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

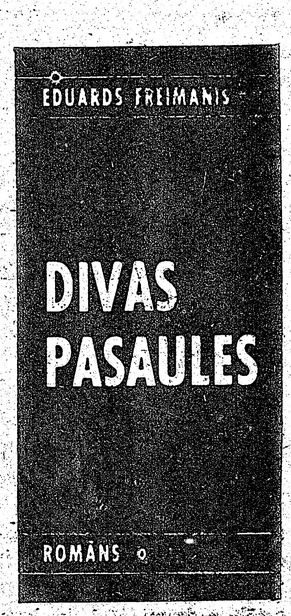

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un lūgšanas apgādam...

Silvijas Steineres zīmējumu izstādi Čikagā atklāja Latviešu biedrības priekšnieks V. Vīksniņš. Attēlā māksliniece (ar ziediem). Pa kreisi viņas dēls Juris, labajā pusē Zenta Polite un Ella Jurēvica, abas no mākslinieces dzimtās puses Alūksnes. Aizmugurē Ojārs Jēgens. Foto: V. Jaunkalnietis

Pasaku pasaulē

Silvijas Šteineres zīmējumu un illustrāciju skatē Čikagas latviešu namā 29. un 30. oktobrī no izstādītajiem 46 darbiem pārdeva 21. Skati rīkoja Čikagas Latviešu biedrība, un to apmeklēja 150 mākslas mīļotāji. Atklāja biedrības priekšnieks V. Vīksniņš, un par mākslinieces darbu pastāstīja viņas dzīvesbiedrs Ojārs Jēgens.

Pēc satura darbus varētu iedalīt: tautas pasakas, tautasdziesmas, rotaļas un dejas, dažādi temati un tušas zīmējumi J. Širmaņa Pīkstītei. Patiesībā atšķirība tikai literāra, ne glezniecīska, jo arī Plūdoņa dzejoļu illustrācijās tā pati latviskā sirsnība un labestība, kas tautas pasaku un dziesmu tēlos. Illustācijā Sarkangalvīte un vilks — vilks gan izkāris briesmīgi gaŗu un sarkanu mēli, bet pats ir tik mīļīgs, ka gribētos aiz ausīm saņemt. Kad par mīļīgo vilku ieprasījos māksliniecei, viņa atbildēja, ka tur jau vilks gribot tāds mīļīgs un nevainīgs izlikties; man tomēr šķita, ka māksliniece nemaz nemāk briesmīgu vilku uzzīmēt, un ja gribētu, tad tā būtu izlikšanās.

Trešais dēls dodas pasaulē — tā sauc zīmējumu, kur dēls, baltgalvis, gan jāj ar ceļa stabu norādītajā plašās pasaules virzienā, bet skats viņam vērsts uz izstieptajā rokā turēto pīpeni un biti pīpenes ziedā. Ka viņš plašo pasauli atradīs sevī, nav ne mazāko šaubu. Un zirdziņš — strupām kājām, apaļīgu vēderu — nekā no dižciltīgā arabu auļotāja, kas nes mirdzošu zobenu jātniekus — ar baltām, gaŗām krēpām un baltu puķi, piespraustu iemauktiem pie auss, uz kuŗu tad liela un vientiesīga zirga acs veŗas atpakaļ, vai varbūt uz jātnieku ar puķi un biti, vai varbūt, uz dzimto sētu, kas paliek tur — atpakaļ.

Pelēkos lindraciņos bārenīte, sarkani bruncīši priecīgajām tautu meitām ar šauru, šauru vainadziņa stīpu, dekorātīvās vāverītes un bailīgi zaķīši. Statiskas, kā sevī iegrimušas pukes, koki, lietas kontrastē ar dinamiskajiem dzīvnieku un cilvēku tēliem.

Kas padarīja šo skati tik latvisku? Cilvēks, kas harmoniski ieaudzis dabā? Labestība? Iekšējā starošanā?

Labākais, ko mūsu tauta daudzās paaudzēs ir spējuši dot man un tev, smaidīja no šīs izstādes sienām.

Olģerts Cakars

Sadata vēsturiskā misija

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Aizvadītā nedēļa neizdzēšamiem burtiem pasaules vēstures lapās ierakstīja 1977. gada svarīgāko notikumu starptautiskās politikas forumā. Vidējos austrumos, kā Vašingtonai, tā arī Maskavai par lielu pārsteigumu, bībeles zemē spārnus beidzot sāka cilāt miera balodis. Divu tālredzīgu, gudru un ļoti reliģiozu valstsvīru tikšanās rezultātā tagad pēc turpat 30 gadu ilgiem naida un neuzticības gadiem pavērts ceļš uz arabu un izraēliešu Gordija mezgla atšķetināšanu. Ēģiptes prezidenta Sadata došanās uz Jeruzalemi ir nenoliedzami politiska sensācija. Ja pirms gada, kaut arī tikai pirms dažiem mēnešiem, kāds būtu pareģojis, ka novembŗa mēneša trešajā nedēļā Jeruzalemē skanēs Ēģiptes valsts himna un Izraēlas valdības galva Begins Ben Guriona lidlaukā ar palmas zaru rokā šagaidīs faraonu zemes šīsdienas politisko vadoni prezidentu Sadatu, tad šo pareģi droši vien uzskatītu par naivu Antiņu un viņa pareģojumu par neiespējamu politisku sapņojumu.

Paturēsim vērā, ka mūsu politiskā cīņā par latviešu tautas brīvību un mūsu valsts suverēnitāti esam laiku pa laikam dzirdējuši vairāku tālredzīgu starptautisku notikumu vērtētāju, kā arī mūsu pašu tautas nešaubīgu patriotisku tribūnu apgalvojumus, ka mūsu sapņu piepildījums var īstenoties ātrāk nekā mēs to savā racionālā domāšanā bieži vien akceptējam.

Ēģiptes prezidenta Sadata vēsturiskā runa Knesetā un Izraēlas valdības galvas Begina atbilde nekādā gadījumā nav kvalificējama par tukšu retoriku. Abus līdzšinējos partus vēl šķiŗ daudzu un svarīgu pretēju viedokļu saskaņošana un izlīdzināšana. Svarīgākais faktors ir tas, ka Sadata draudzīgā tikšanās ar Beginu radījusi klimatu, kuŗā dominē mērķtiecīga patiesa miera radīšana. Sadata vārdiem runājot: „Gadu desmitiem radītais naida un neuzticības valnis ir jānojauc." Sadata triumfālā atgriešanās Ēģiptē pierāda, ka tauta ir viņa pusē. Tas pats attiecināms uz Izraēlu. Premjērs Begins norādīja: „Dieva vadīti, mēs atradisim ceļu, kā pārkalt zobenus lemešos."

Droši vien vēl šogad Begins dosies pretvizītē uz Kairo, un nav izslēgta arī Jordānas, Sirijas un Lebanonas politisko vadoņu līdzšinējās nostājas maiņa. Domājams, ka tuvākās dienās Kairo Sadata viesis būs tieši Jordānas karalis. Arabiem atņemtās territorijas atdošana un, pats galvenais — palestīniešu problēmas atrisināšana — būs lielākie piedauzības akmeņi. Jāpatur prātā, ka katrās miera sarunās sākuma periodā dominē šķietami nepārvaramas pretišķības. Izlīdzināt tās miera ceļā, bet ne ar ieročiem, ir Sadata Jeruzalemes misijas pozitīvākais faktors.

Arabu pasaule nebūt nav vienota. Sadata prāgmatiskai reālpolitikai droši vien pretosies tās radikālās arabu valstis, kuŗām „nesavtīga padomdevēja" lomu uzņēmies Kremlis. Nav brīnums, ka palestīniešu terroristi Sadatu dēvē par arabu lietas nodevēju un piedraudējuši nogalināt. Kaut Vašingtona bija pilnīgi pārsteigta par žilbinošo politisko notikumu attīstību, prezidents Kārters Sadata un Begina iesāktā miera uvertīrā noklausās ar nenoliedzamu atvieglojumu. Maskava turpretī Sadata un Begina politiskā gambitā saskata bīstamu, pat izšķirīgu triecienu Pad. savienības politiskās ekspansijas plānu apturēšanā Vidējos austrumos. Nav nekāds brīnums, ka Maskavas raidītājs pirmajā dienā Sadata ierašanos Izraēlā pilnīgi noklusēja. Tikai pēc pāris dienām komūnistu partijas kontrolētā prese reaģēja veidā, kādu varēja sagaidīt: „Imperiālistisko kapitālistu kalps, Ēģiptes prezidents Sadats Jeruzalemē ir pilnīgi kapitulējis Izraēlas netaisno prasību priekšā. Pad. savienība arī turpmāk atbalstīs palestīniešu brīvības cīnītājus un visas progresīvās arabu valstis cīņā pret imperiālisma važu nokratīšanu." Bet kas tad īsti ir imperiālisti, kas apdraud Vidējo austrumu un arī Afrikas kontinenta valstis? Tā nav Vašingtona, bet Maskava. Labu atbildi Maskavai devusi Somalija, saredzot Kremļa patiesos mērķus — izmantot Somaliju kā militāru atbalsta bazi dominēšanai pār Indijas okeanu. Somalijas valdība uzteikusi parakstītos draudzības līgumus un pavēlējusi krievu padomdevējiem nekavējoties doties atpakaļ uz Pad. savienību. Somalijas kaimiņos Abesīnijā, ne jau bez Kremļa ziņas, pēdējās nedēļās ieradušies pāri par 10.000 Kubas militāro „padomdevēju". Kā zināms, tad Abesīnijā pēc Hailē Selasī varu savās rokās pārņēma kreisi noskaņoti abesīniešu augstākie virsnieki. Tagad arī šie radikālie abesīniešu kaŗavīri esot saskatījuši krievu palīdzības patīšo mērķi — iekļaut Abesīniju Kremļa politiskajā orbitā.

Sadata triumfālā atgriešanās Kairo liecina par Ēģiptes visas tautas atbalstu Sadatam, un viņa popularitāte un prestižs nekad nav bijis tik augsts kā tagad. Protams, ka izšķirīgā nozīme tālākās sarunās būs Izraēlas rokās. Pēc pēdējām ziņām Ēģiptes un Izraēlas diplomātiskie pārstāvji Vašingtonā jau uzņēmuši ciešu kontaktu un droši vien arī ASV mēģinās darīt visu, lai panākumi tiešām būtu. Ceļš līdz visu arabu un žīdu sarežģīto attieksmju atrisinājumam nebūt nebūs bez grūti pārvaramiem šķēršļiem. Sadata Jeruzalemes misijas politiskajam fainomenam līdz iet arī vērā ņemams otrs politisks faktors, proti, atraisīšanās no lielvaru nelūgtas starpniecības.

Ja arabi un žīdi ļaus miera balodim pacelties tālu pāri visiem pretišķību kalniem, tad Jeruzalemē deklarētā zobenu pārkalšana lemešos nāks par svētību kā Izraēlai, tā arī visai arabu pasaulei. Taisnības un brīvības ideju uzvara nepaliks bez atbalss arī visā pārējā pasaulē.

Aleksandrs Ķegumnieks

Lai kliedz vētras putns

(Turpinājums no 1. lp.)

LNAK vicepriekšsēdis J. Mežaks paziņoja Tautas balvas piešķirumu profesoram Augustam Annusam, bet PBLA Kultūras fonda valdes priekšsēža vietnieks prof. H. Tichovskis paziņoa šī gada Kultūras fonda goda balvu, Kr. Barona prēmijas, goda diplomu un atzinības rakstu ieguvējus un pasniedza Kultūras fonda balvas redaktoram K. Sidaram un komponistam A. Purvam, vienīgajiem šīs balvas ieguvējiem no Kanadas. Pavisam šogad piešķirtas 7 goda balvas, kuŗu ieguvēju attēli redzami šī laikraksta 6. lapp. No Kanadas Goda diplomu saņēmis prof. A. Dreimanis Londonā, ko viņam turienes 18. nov. sarīkojumā pasniedza LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis.

Ar šo gadu un turpmākos 18. novembŗa aktos pasniegs arī LNAK piešķirtos Atzinības rakstus. Tādi šogad piešķirti 6 apbalvojamiem: archibīskapam Arnoldam Lūsim, dzejniekam Andrejam Eglītim, dzejniecei Birutai Senkēvičai, Vīru ansamblim Kalvim, Vilim Rudzītim Hamiltonā un Leo Sīpoliņam Otavā. Atzinības rakstus klātesošiem pasniedza LNAK valdes vicepriekšsēdis J. Mežaks.

Apsveikumus 18. novembŗa atceres svētkos nodeva konsuls Dr. E. Upenieks, Lietuvas un Igaunijas konsuli. Oficiālo daļu beidza ar Tev mūžam dzīvot, Latvija.

Pēc pārtraukuma sākās svētku koncerts, kuŗā dziedāja vīru ansamblis Kalvis J. Dzeguzes vadībā, nodziedot J. Graubiņa, J. Norvila, E. Dārzina un J. Straumes dziesmas. Vijolniece Rasma Lielmane ar Marīnu Balteri pie klavierēm atskaņoja J. Vītola Romanci; pārējās bija J. Sibeliusa un Saint-Saensa trīs kompozicijas. Programmu pieteica Sandra Klepere.

Sarīkojumā pieņēma arī iemaksas Latvijas brīvības fondam, kuŗā Dr. A. Vanags iemaksāja 500 dol.

Kā ik gadus, aktā bija klāt TLTA ģimnazijas audzēkņi ar skolotājiem. Publika ar aplausiem godināja klātesošos lāčplēšus — plkv. A. Liepiņu, kpt. J. Kapteini, kapt. A. Vītoliņu un nelaikā kapt. A. Kuršinska atraitni Aleksandru Kuršiņku.

Pēc valstssvētku akta Toronto universitātes aulā 20. novembrī Latvijas konsuls Dr. E. Upenieks rīkoja savā mājā Don Millā pieņemšanu ap simts viesiem, to vidū bija arī dzejnieks Andrejs Eglītis, archibīskaps A. Lūsis un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, kas tikko kā bija atbraucis no Kalamazū un Grand Rapidiem, kur 19. un 20. novembrī teica svētku runu Latvijas valsts dibināšanas atceres sarīkojumos. Pārējie viesi bija latviešu un kaimiņvalstu konsuli, centrālo organizāciju vadītāji, Kultūras fonda un LNAK balvu saņēmēji, jaunieši, rakstnieki, mākslinieki, korporāciju pārstāvji, avīžnieki un 18. novembŗa rīcības komitejas vadītāji, kas draudzīgās pārrunās pakavējās pie kafijas, uzkodām un atspirdzinājumiem. **K. S.**

Baltiešu veterāni organizējas

Kanadas baltiešu veterānu līgas (BVL) valdes sēdē Toronto no latviešiem piedalījās līgas sekretārs Edm. Ozols un informācijas dalas vadītāja vietnieks O. Bērztiss. Darba sekā bija atskats par līdzšinējo darbību un nākotnes uzdevumi. Līdz šim veterānu līgā iestājušās divas organizācijas — Baltiešu veterānu korpusi Toronto un Hamiltonā, kas savukārt katrs sastāv no trim atsevišķām organizācijām. Nākošās dalībnieces, cik paredzams, būs no Sv. Katrīnām.

Valde nolēma sasaukt pirmo līgas dalībnieku organizāciju delegātu sapulci 1978. g. 4. martā Toronto. Katra līgai piederošā organizācija uz to varēs sūtīt piecus delegātus. Vienojās, ka veterāni nerīkos atsevišķas politiskas demonstrācijas uz ielām, bet atbalstīs Kanadas baltiešu federācijas pasākumus.

EO.

ĀBOLI
dažādas šķirnes no MILLERA SAIMNIECĪBAS, atkal dabūjami bušeļos.
Zvanīt 461-8478

Izīrējama
atsevišķi atdalīta noliktavas telpa lielā apkurinātā rūpnīcas ēkā,
5709 Steels Ave. West.
Zvanīt 743-5845